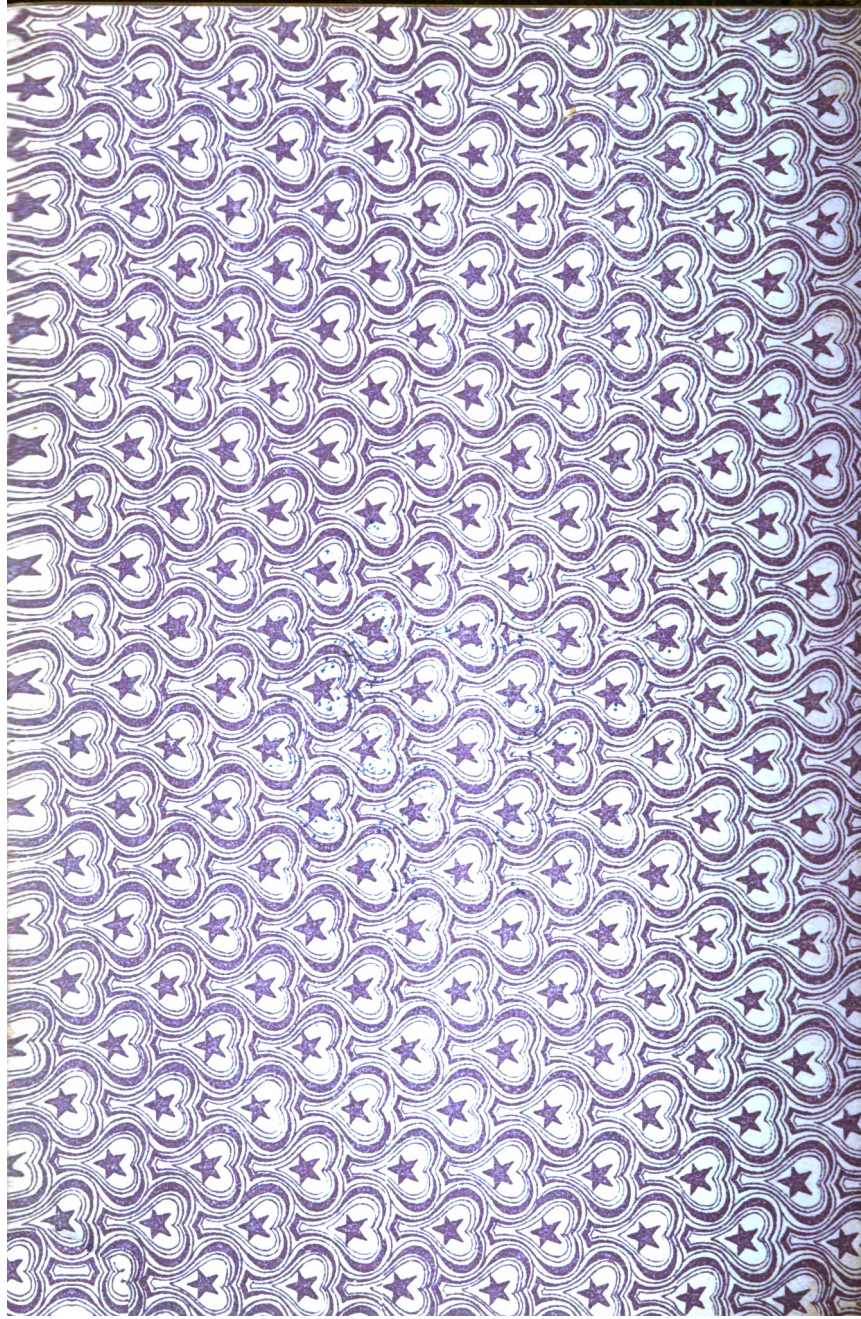

#484

484

Ahmed Rifa'i

احمد رفيق

نالیج صحیفہ لہری

قہرمان نقر لرغز — اہرامارہ طوغری — سلیم اولک صنعت
غالیبتی — سطوتلی کونلرغز — سلیمان قانونینک صوک سفری —
ویانہ ہزمتندن صوکرہ — مصطفای ثالث و بیوک فرہد ربق .
آوو پادہ سلطان جم — قانونی سلطان سلیمان و خرم سلطان —
عثمان ثانیٹک شہادت — کوسم سلطانک تدابیر سیاسیہ —
سلیم ثالث و فکر ترقی .

ساحفہ لہری

استانبول — مطبعہ احمد احسان

۱۳۲۵

1325

Grad

DR

442

.A45

1909

Buhr

مقدمه

تاریخ صحیفہ لری، اردو مزک پارلاق و شرفلی کونلرینه،
 تاریخ مزک قانلی و انقلابلی صحیفہ لرینه دائر یازیلان مختلف
 مقالہ لری احتوا ایدیور . بو مقالہ لریک بر قسمندہ ،
 قلیجک قوتی ایله اکتساب شوکت ایدن بر متک مظفر
 و جنیکاور اردوسی ایله حکمداری بینندہ کی ارتباط ؛
 دیگر قسمندہ ، وطنی دوچار پریشانی ایدن ، ملتی
 ضرورت و سفالت ایچندہ انقراضہ طوغری سور وکلہ یں
 عناصر اضمحلال ایله آنلرک اسباب و تأثیراتی بینندہ کی
 مناسبات تحلیل و تشریح ایدلمشدر .

تاریخ عثمانیدہ اویلہ قانلی انقلابلر ، فلیج صحیفہ لری ،
 ملال آور صحیفہ لری واردرکہ ، بونلری عمیق بر نظرلہ
 تدقیق ایتمک ، بو صفحاتی تواید ایدن اسباب سیاسیہ
 واجتماعیہ یی ملنک بر منقبہ حیات فلاکتی طرز زندہ تصویر
 ایدرک نسل حاضرک نظر عبرت و اتباہی اوکنہ وضع
 ایتمک تربیہ و طرورانہ نقطہ نظرندن بیوک بر فائدہ یی
 جامعدر . تاریخنہ واقف اولیان بر ملت ، موجودیت

ماضیه واجتماعیه سندن هیچ بر وقت خبردار اولاماز .
 وطنك مقدرات آتیه سنه اجرای تأثیر ایدن اسبابك
 اولیاتنه ، ملتك طبایع میزه سنه هیچ بر زمان افزاز
 نظر ایده مرز . آنی ماضینك سلسله ظلام آلودی آرہ -
 سندن حقایق سیاسیه یه ، وطنك دوچار اولدینی آلام
 متوالیه یه واقف ایدر جك یكاه مشعل حقیقت ، تاریخ
 ملیدن بشقه بر شی دکلدر .

تاریخ عثمانیده بزہ بو حقیقتلری اوکرده جك پك
 چوق وقعلر ، پك عبرت آمیز لوحلر موجوددر . بو
 الواح و وقایعی محاط اولدقلری سحائب طرفکیریدن
 تجرید ایدرک صاف و عریان بر حقیقت تاریخیه شکلنده
 ساحه علانیتہ چیقارمق ، ملتك سوابق موجودیتنی تدقیق
 ایچون مهم بر درس انتباه تشکیل ایدر . ایشته شوکوچوک
 اثری تشکیل ایدن مقالات متنوعه ، اک زیاده بو نقطه
 نظر دن قلمه آلمشدر .

۲۷ ایلول ، ۳۲۵

احمد رفیق

اردو بادشاہ

قہرمان نضرلیمز

ہر ملٹک بردور قہرمانیسی واردر۔ بودور قہرمانی،
ملٹک ہنکامہ شبابنہ تصادف ایتدیکی ایچون فطرت
میدہدہ مکنوز بتون فضیلتلرک، بتون قہرمانلقلرک
ظہورینہ مدار اولور۔ دور تاریخیدن اول بدأ ایدن بو
صفحہ موجودیت، ہر دولتہ، ہر ملتہ پک آز بر
زمان ایچندہ مبدل سکون اولدیغی خالدہ عثمانلی ملتہدہ
عصرلرجه دوام ایتیش، سیف بدست جہاد اولہرق
اوروپا ساحہلرینی عصرلرجه طولاشان عثمانلیرقلیجلیریلہ،
انتظاملریلہ، عسکرالکریلہ جہانہ بر ملت مسلحہ
اولدقلرینی انبات ایلشردر۔

ماضینک خاطرہ دورا دوری ایچندہ برموکبہ ظفر،
بر سیل خروشان جلادت کبی اولانجہ سلطنت عسکریہ۔
سیلہ کوزلرمن اوکندہ درخشان اولان اردومزده اولہ
خارق العادہ افعالہ، اولہ شانلی فتوحاتہ تصادف ایدرز نہ،

ایشته بوفعالی اجرا ایدن، بوفوحتای تأمین ایلین داهیلده
 عثمانلیق نامنه خدمت ایدنلر، هپ اوقهرمان نفرلریمزدره
 نفرک مرتبه قدری بیوکدر. نفر ملتک سینئه جمیتی،
 وطنک آت مظفریتی، واسطه شان وشوکتیدر. تاریخ
 مایمزده اویله شانلی عسکرلره، اویله قهرمان نفرلره
 تصادف اولنورکه، آنلرک بر حرکت مردانه سی، بر فعل
 مظفرانه سی بیوک بر محاربه نک نتیجه قطعیه سی اوزرینه
 مهم بر تأثیر اجرا ایتیش، بیوک بر مظفریت، خارق العاده
 بر موفقیت درجه سنده صحیفه تاریخ عثمانیده ابدی بر شان
 حماسه بر اقمشدر.

عثمانلی تاریخی، قهرمان نفرلریمزک فطرت شجیعانه-
 سنی اثبات ایده جک پک پارلاق مثاللره مالیدر. تاریخ
 ملیمزه بر مقدمه شوکت بخش ایدن روم ایلی به مرور،
 سلیمان پاشا معیتده احیای ملت نامنه حرکت ایدن سکسان
 نفرک، سکسان دلاورک تشبث مردانه سندن بشقه بر
 شیمیدر؟ اویله بر تشبث که، قوجه بر ملتک اقبال آتیسنه
 بر فاتحه ظفر تشکیل ایتیش، اویله بر تشبث که، داستان
 فتوحات ملته بر منظومه جلادت علاوه ایدرک عثمانلیلرک
 مرد و قهرمان شاعر لرنده:

روم ایلینه کچمشز ، بز بر ایکی سال ایله
 همت مردان ایله ، غیبدن ارسال ایله
 کوزلریمز آچمشز ، احسن اعمال ایله

سانحه فکریه سنک ظهورینه مدار اولمشدر .

دور قهرمانیمزک جزئی فاصله لرله اجرا ایدیلن اوقاق ،
 فقط ایلك قوه شباب ایله وقوعه کلن شانلی محاربه لرنده .
 بتون افراد ملت عین حس غیرتله وظیفه عسکریه سنی
 ایفا ایتمش ، قهرمان نفرلرک افعال جلادتی اردو افرادینک
 خروش بسانتی آره سنده غائب اولمشدر . فقط اردو -
 لریمزک موجودی نظام وانتظام ایله متناسب بر صورتده
 تراید ایدرک مختلف قطعه لر آیری آیری منطقه لرده ایفای
 وظیفه ایلکه مجبور اولور اولماز ، بو قطعه لرده طبعاً ،
 عزماً متین اولان عسکرلر بتون قهرماناقلرینی اظهار
 ایتشلر ، بولندقنری قطعه عسکریه یه شرف ویره جک
 فداکارلقلر . ابراز ایلشلردر .

تاریخ عسکری عثمانیده پارلاق بر نام ، اونودلماز
 بر شان براقان ایلك قهرمان ، فاتح اردوسنده سنه لرجه
 خدمت ایدرک طبع مردانه سنی استانبول محاصره سنده
 اظهار ایدن اولوبادلی حسندر . حسن ، بر هجوم قولنده
 بتون افراده نمونه امشال اوله رق خلیج سورلرینی
 طاقسوز بر غیرتله زورلامش ، آتشلر ایچنده ، اوق

کردبادلری آره‌سنده ترك حیات ایلش ؛ فقط غیرت وحماستی ایله بتون ارقداش‌لرینی شوق وغیره کتیره‌رك متین بر موقعك شانلی بر صورتده ضبطنی تسهیل ایلشدر. فاتح اردوسنده پك چوق قهرمان نفرلر فضیلت شخصیه‌لرینی ، غیرت عثمانیه‌لرینی اظهار ایدرك اردومزه نافع خدمت‌لر ایضا ایلدک‌لری کبی ، چالدران و دیدانیه غالبك شانلی اردوسنده ینه پك چوق نفرلر فطرت عسکریه‌لرینی اولانجه فضائلی ایله ابراز ایلشدر. سلطان سلیم بو کبی افراده دائماً مکافات ایدر ، آنلری نظره التفاتی ، تشویقات متوالیه‌سیله تسریر ایلردی :

چالدران سقرندن اول ادرنه ده صیق صیق دیوان عالی انعقاد ایدیور ، مذاکرات کج و قتلره قدر دوام ایلوردی . ینه برکون یاوزك ریاستی آلتنده انعقاد ایدن بر دیوان عالیده بتون قوماندانلر یاوزی برطور تسلیمیتکارانه ایله دیکله‌دک‌لری ائشاده ، سلطان سلیم اللریله غضوبانه طورلر آله‌رق :

— حرب ، حرب ! حرب ایتک لازم .

دییه باغیرمش ، انظار مهابتی اوکنده دمبسته خوف و حیرت اولان ارکان دولت هیچ بر جواب ویره‌مه - مشلردی . یاوزك صدای جلادتی ، اطرافنده حکم فرما اولان سکون احترام ایچنده ظنین انداز اولدیغی ائشاده

دیوان عالیده ایفای خدمت ایدن عباد نامنده بریکچیری
 نفری کمال حرمتله یاوزک آیانلرینه قیامش :
 — پادشاهم ! نه طور رسک ؟ اه اوغورکی آچیق ،
 قلیجکی کسکین ایتسون. بز کیتدیگک یره کیدر، قالدیغک
 یرده قایرز .

صورتنده اداره لسان ایلشیدی . نفرک بوتسلیمیت
 جنکاورانهسی یاوزی صوگ درجه ممنون ایتمش ، نفره
 سلانیک سنجاغنی آرپهلق اوله رق احسان ایلشیدی .
 دور استیلا اردولریمزده متانت طبعی ، فضیلت
 شخصیهسی، افعال مردانهسیله تمیز ایتمش نرلر بولندیغی
 کبی بیک تاریخلرندن صکره آوستریا ایچلرنده، آق دکزلرده
 آب و آتش ایچنده چارپیشان، گاه سیاسی برخطانک تأثیر
 مشئومی ایله دوچار مغلوبیت ، گاه سونمک بیلمه یین بر
 حس قهرمانینک ، فطری برصنعت عسکریه نک تأثیریه
 نائل مظفریت اولان اردولریمزدهده انموزج فضیلت عد
 اوله بیهجک قهرمان نرلره تصادف اولتور .

۹۳۶ سنه سنده سلطان سایمان قانونی اردوسنک
 قداکار آقینجیلری ویانه سورلرینه طایاندقنری ائتاده ،
 دشمن طرفندن اسیرایدیلن بش عثمانلی نفری خارق العاده
 بر فضیلت عسکریه ابراز ایلشیلردی . بونفرلر ، ویانه
 مدافعیندن پول باکییچ طرفندن اجرا ایدیلن خروجلر

انساننده یا قالاتمشلر ، دشمن عسکرلری طرفندن اللری باغلانهرق شهره کتیرلمشلردی . بشی ده مدافعه هیئتیی مواجهه سنه کتیریلهرک عثمانلی اردوسی حقنده معلومات آلق ایچون استجواب ایلمشلر ، نقط اردولرینک احوالی حقنده دشمنه هیچ معلومات اعطا ایتمه مشلردی . آوستریالیلر ، بوسکوت بسالتکارانه یه قارشیی حدت وشد تلیزینی یکه میهنه رک بوبش عثمانلی قهرماننه اللرندن کلن مجازاتی اجرا ایله مشلر ، تضییق ایتمشلر ، تخویف ایله مشلر ، فقط اردونک سلامتی اوغورنده فدای جان ایله مکی ترجیح ایدن بو قهرمانلر ، فکرلرنده قطعیا اصرار ایتشلردی . آوستریالیلر بو حس بلند فداکاری یه قارشیی ذره قدر حس تقدر اظهار ایتهرک نهایت بوشانلی قهرمانلری ایپلرله باغلامشلر ، بشی ه ظالمانه ، غدرانه بر صورتده طونه نهرنده بو غمشلردی .

۱۰۰۱ تاریخنده ابراهیم پاشانک ایلك قنیرده محاصره سی انساننده دشمن باروتخانه سنی آتشله یین عثمانلی نفری ایله ۱۰۶۷ تاریخنده کوپرلی محمد پاشا تربیه سی ایله پرورده اولهرق برمرمی ایله بیوک بر موفقیت تأمین ایدن قره محمد ، دور سکون وتشتتمزک اک قهرمان عسکرلرندن معدوددر . قنیرده قهرماننک سلامت عسکریه نامنه اظهار ایلدیکی استحقار موت نه درجه علوی بر فضیلت مردانه

ایسه ، ملتک فطرت عسکریه سنی بر حرکتی ، بر حرکت
 وظیفه شان-انه سیله ابراز ایدن قره محمدک نشانیلقده کی
 مهارتی ده حب وظیفه وصنعت عسکری نقطه نظرندن
 اودرجه میجل بر فضیلت عثمانیه در . قهرمان محمدک
 دقت واهتمامیله آتیلان بومرمی ، آمیرال موچه نیغو
 سفینه سی اوزرنده پاتلار پاتلاماز ، صاری کزمان پاشانک
 فلاکت بحر یه سنه قطعی برخاتمه ویرلش، وندیک دونماسنده
 حاصل اولان خوف عمومی بوزجه اطه نک تخلیضنی تأمین
 ایلشدی .

تاریخ میلمزده ابدی ناملر براقان قهرمانلرک، قهرمان
 نرلرک افعال مهییه جلادتی ده اثبات ایدیورکه ، نرلرک
 فضیلت شخصیسی ، حس کزین اطاعتی ، عزم متین
 وجلادتی ، ملتک تأمین سلامت ومظفرتی ایچون بیوک
 برهمیتی حازدر . نر ، جسم ملتک بر جزؤ میجلی ،
 دولتک برمدافع شان وشوکتیدر . وظیفه مقدسه عسکریه ،
 نرده حب صنعت ، میل فداکاری ، فراغت نفس ،
 حب ملی کی اوصاف میجانه نک اساسلی بر صورتده
 موجود بولمنسه لزوم حاصل ایدیور . بوده انجق وطنه
 محبت ، وطنک سعادت وسلامتی نامنه اجرا ایدیله جک
 کانه وظائفده عظیم برحس اطاعتنه تأمین ایدیله بیلیر .

وطن محبتی ملتک عروق غیرت و حمیتی تحریک ایده جک، اردونک شوق جنسکاورانه سنی تزیدد ایله جک یکانه عنصر معنویدر. بو عنصر معنوی عثمانلی ملتک فطرت عسکریه سنه اوپله برفیض، اوپله بر قوه نامیه حیات بخش ایلمشدرکه، بتون مظفریتلریمز بو حسن نجیب ایله مربوط قلبلرک غیرت و فعالیت، بتون موفقیتلریمز بو واسطه محرکه نك سائقه طاقت براندازیله اوینایان قوللرک شدت و متانی سایه سنده احراز ایدلمشدر. عثمانلی قوماندانلرینک، عثمانلی اردوسنی تشکیل ایدن قهرمان نفرلرک اطاعتی، امری طرفندن ویریلن امره درحال انقیادی سایه سنده احراز اولنان بومظفریتلر، صحیفه تاریخ مدنیتده زوال ناپذیر برعکس سرمدی بر اقمشدر.

لئون قاهون، یاوز سلطان سلیم دورینه عائد بر حکایه تاریخیده:

« استانبولک فتحندن له پانت میدان محاربه سنه کلنجیه قدر، عثمانیلر مغلوب اولماز صفتیله شهرت قازانمشلردر. »

صورتنده بیان حسیات ایله دیککی کبی، آمیرال ژوریه ن دولا غراوییه رده دور سلیمان قانونی به دائر یازدینی بر اثر تاریخیده:

« عثمانیلر وقتیله بوکوککی حالد دکلدیذر. هرکسک اننده

بر شکار ، راست کلنك تعرضه معروض بر ملت دكلوردی .
 تركر ، دور سلیمان قانونیده شوكت عسكریه لریله دنیایی
 تترمشلردی . ملل غیر مسلمه نك بتون قوتلری بر یره كلسه ،
 عثمانلی دونماسنه ممكن دكل قارشی طورامزدی . پره وزه محاربه
 بحریه سی شوكت عثمانیه نك نقطه بلند كالی تشکیل ایدر . »

طرزنده عثمانلیلرك فطرت عسكریه لرینی تصدیق

ایدیور .

بو فطرت بو کون ینه باقیدر . بو فطرت بو کون ینه
 حز اردومزی ، استبدادك مظلم بلوطلرینی سونكو-
 لرینك مشعشع پارلتیلریله تاراج ایدن قهرمان اردومزی
 پاك ودرخشان ناصیه سی ، سده لرحه قهر واستبداده قارشی
 طوران سینه متین حمیتی ایله انظار مللده اعلا و احیا
 ایده جکدر . فقط بو مقصدی ، بوامل مجمل وممززی
 تأمین ایچون یکانه چاره : حس اطاعتله پرورده نفرلر
 یتشدیرمك ، اردونك بو قیمتدار ، صاف ، نزیه جزؤلرینی
 بر کتله آهنین حمیت حالنه کله جك بر مرتبه یه ایصال
 ایتمك ، تاریخ ملیه نك پارلاق وشانلی صحیفه لرینی ، قهرمان
 نفرلریمك پارلاق فضیلتلرینی آنلرك صاف وپاك قلبرینه
 نقش ایتمك ، عثمانلی ملتی ، عثمانلی سنجاغی ایچون قاننك
 صوك طامله سنی آقیمق حسنی آنلره تمامیه تلقین ایلمكدن
 عبارتدر .

ایشته او زمان ، فاتحلرك ، یاوزلرك حر وقهرمان

احفادی ، یکرمنجی عصرک شعشعہ مدنیتی اورتہ سندہ دہ
 سوابق شوکت مزله متناسب شانلی بر مدنییت عسکریہ
 وجودہ کتیرہ جککر ، متین بر قلب ، کسکین بر قلیجلہ
 عثمانلی وطنی ، عثمانلی طوپراغنی هر زمان مدافمہ
 ایدہ بیله جککر در .

اهراملره طوغری . . .

سلطان سلیم ، مرج دابق میدان محاربه سنده قطعی
وپارلاق بر مظفریت احراز ایله مشدی . اردو ، بوشانلی
مظفریتک تأیر یله شاهه کیریور ، سلطان سلیم یکی
مظفریتلر ، استیلاکارانه موفیتیلر احراز ایتمک ایچون
سوق الجیش تداییری اتخاذا ایدیوردی .

سلطان سلیم ، مصره ، اهراملره طوغری اجرا
ایده جکی سفرك بوتون مشکلاتی ، بی نه یاه چوللرک
بوتون مزاحمتی ، حیات فرسا یورغونقلرینی ده نظر دفته
آلمشدی . بر طرفدن متین براس الحركات تأیس ایتمک
ایچون اردونک ساحه حرکتی تماماً ضبط ایدیور ،
دیگر طرفدن مظفر اردونک ارزاقی ، صوبی ، ذخیره سی
بر فعالیت عصبیه ایله دوه لره تحمیل اولونیوردی . سلطان
سایم ، سطوتلی اردوسیه قطیه چولنک آشین افقلرینه
طوغری حرکتنه باشلادیغی زمان ، بوترییات تماماً اتخاذا
ایدلمش ، سنان پاشا غزه ده پارلاق واساسلی بر مظفریت
احراز ایله مشدی .

سلطان سليم اردوسی چوله داخل اولدینی زمان
 افرادده برتعب وکسالت حصوله کلکه باشلامشدی .
 بر چوق اردولرک حرکات استیلاکارانه سنه مانع اولان
 بوقوملی صحرالر ، اردونک قوه معنویه نی کسر ایدیور ،
 ثبات و متانتی خللدار ایلوردی . افقک دنواز ،
 فیروزه نك سماسیله برتماس آتشین حاصل ایدن بوچول ،
 اوافق برضربه ریا ح ایله عظیم بردریای خروشان حاکمه
 کلیور ، اشعه شمس آلتنده کوزلر قماشدیران بوفسحت
 آتشین ، وصولی محال برامل دورا دور کبی اولانجه
 وسعتیله امتداد ایدیوردی . بعضاً ، جریان وزانی
 اوزرنده بحر سفیدک مائی طانغهلرندن بشقه برمانعه به
 تصادف اتمهین باد صرصر ، بودریای ریک اوزرنده
 قاصیرغهلر پیدا ایدیور . . اوزمان کوزلر قاپانیور ،
 بوتون اعصاب بوغوجی ، طاقت فریب بریبوست ایچنده
 قاپوردی .

سلطان سليم اردوسی بوچول اورته سنده آلی یشیلی
 بایراقلری ، ضیای شمسه قارشی پارلایان مزراقلی ،
 اردویی برمشی لاقیدانه ایله تعقیب ایدن دوه لری ایله
 آهسته آهسته ایلریله یور ، نشوه دلاویز ظفر آنلره
 بتون مشکلاتی ، بتون ماعی برشوق دیندارانه ایچنده
 اقتحام ایتدیریوردی .

سلطان سلیم ، ناپولئونك اون بش بیک کشیک
 براردو ایله یکریمی کونده قطع ایتدیکی بوچولی ، آتمش
 بیک کشیک براردو ایله اون کونده قطع اتمش ، صالحیه
 جوارینه طوغری امین و قطعی بر یورویشله ایله یله مکه
 باشلامشدی . سلطان سلیم اردونك حرکاتی تأمین
 ایچون اطرافه جاسوسلر کوندریور ، دشمن اردوسی
 حقتده قطعی ومهم معلومات آلیوردی . بو خبرلردن ،
 طومانبايك الی بیک کشیک براردو ایله عادلیه جوارنده
 بولوندیغی آکلاشیلیوردی . فی الحقیقه طومانبايی ، سلطان
 سلیم اردوسنك تقرب ایتدیکنی خبر آلیر آلاماز ، اردونك
 تعقیب ایتدیکی یول جوارنده سپرلر انشا ایتدیرمش ،
 بتون سپرلری قاهره دن کتیردیکی طولبرله تجهیز ایدرک
 سلطان سلیمک ورودینه انتظار ایله مشدی .

سلطان سلیم بو ترتیبانی بوتون تفرعاتیه خبر
 آلمشدی . دشمنك هر درلو حرکاتندن خبردار اولان
 بوقهرمان ، طومانبايی اردوسنه قارشى جبهه دن اجرا
 ایدیله جک هجومك فوق العاده مشکل اولاجغی دوشونیور ،
 افرادی کلیتلی تلفاته دوچار ایتمه مک ، دشمنك قوه
 مغنویه سنی کسر ایتک ایچون خصمه صاغ جناح کریسندن
 برچویره حرکتی اجراسنی موافق کورو یوردی .
 سلطان سلیم بو حرکتی اجرایه تماماً قرار ویرمش ،

سنان پاشایی صاغ جناحه ، یونس پاشایی صول جناحه
 تعیین ایله دکن سوکره برکة الحاجدن جبل مقطمه
 طوغری ایلیله مکه باشلامشدی . سلطان سایم بوحرکتی
 کیجه این اجرا ایدیور ، شفق سوکره که باشلار باشلاماز
 دشمنک صاغ جناحی کریسندن شدتلی بر هجوم حرکتی
 اجراسنه مباشرت ایلیوردی .

سلطان سلیمک خصمه صاغ جناح کریسندن تعرضی ،
 دشمنک جبهه ایلیرینه یرلشدیردیکی طوپلردن استفاده
 ایتمسینه مانع اولیوردی . یالکز صاغ جناحه کی طوپلرک
 بر قسمی محاربه میداتی کشف دومانلر ، مدھش کورولتیلر
 ایچنه بر اقیور ، بوکشف دومانلر آره سنده قلیسج و مزراق
 پارلتیلری ، طوپ و تفنک آتشلری منظور اولیوردی .
 اورته ده ، صول جناح ایله مرکز قطعاتی بر برینی پارچه
 لارجه سنه تعرض ایدیور ، سواریلرک قلیسج شاقیردیلری ،
 زرهلرک شدتلی چارپیشمه لری ، هر ایکی طرفک سامعه
 خراش ، خشیت آور صدالری سحرک سکون بی نهایتی
 ایچنده ظنین انداز اولیوردی .

محاربه نك بودھستلی ، آتشی هنكامنده سنان پاشانك
 فعالیتی بوتون محاربه یه حاکم اولیوردی . سنان پاشا ،
 دشمنک صول جناحی شدتلی بر هجوم ایله یازمش ، آتشلر ،
 دومانلر ایچنده ظفر خارقه لری ابراز ایدیوردی . پاشا ،

آئنده كى قىليجنى هوايه طوغرى قالديره رق نطقلر ايراد ايدىيور : « آرسلانلرم ، قهرمانلرم ! پادشاه اوغورنده جان ويرمك سرمايه افتخاريمز ، قىليج يوزندن دونمه مك يكانه كارمزدرد ! » دىيوردي . اوزمان عسكر بوموثر ، قهرمانانه سوزلردن غليانه كليور ، دشمن اوزرينه بتون موجوديتيه آتيليور ، وورييور ، ووروليور ، قانك صونك دامله سنى آقيدنجيه قدر آتشر ايچنده فدائى جان ايدىيوردي .

سنان پاشا بونكله ده اكتفا ايتيوردي . توزبلوطلرى ايچنده ، طوپ وباروت دومانلرى آره سنده جوال وبو قلمون بركتاه آهنين كى حركت ايدن دشمن صفلرينه طوغرى آتى سورمش ، تاريخ مظفريات عثمانيه ده پارلاق بر نمونه قهرمانى براقمه غيرت ايليوردي . سنان پاشانك بوتعرضى دشمنك بوتون مقاومتنى صارصنور ، جانبرد غزالى سنان پاشايه طوغرى كوچوك بر قطمه ايله ايلريليوردي . سنان پاشا ايله جانبرد غزالينك مصادمه سى حقيقه شدتلى اولمشدى : قلىج شاقيرديلرى ، اه اه آوازه لريله برقات دها كسب دهشت ايدن بومبارزه ، خونريزانه بر صورتده دوام ايدىيور ، سنان پاشا احراز مظفريت ايچون بوتون غيرتى صرف ايدىيور ، فقط حال پيرانه سى دها زياده قوت صرف ايتسنه مسناعه ده

ایتموردی . سینه مجروحندن آقان قانلر ، وجودنده بر بی تابی تحملسوز حصوله کتیردیکی حالدہ سنان پاشا متصل چارپیشیور، افراد ایله برابر وظیفه حمیتی، ایجابات و ظنپورانه بی ایفا ایدیوردی .

سنان پاشانک حال بیتابانه سی سلطان سلیمک نظر دقتی جلب ایتمش، سلطان سلیم بوبویوک قهرمانک کری به آلمنسی امر ایتشدی. فقط سنان پاشا وظیفه مبارزه دن آیرلمنی بردلو آرزو ایتوردی . بر طرفدن محاربه میداتی برطور بیتابانه ایله ترک ایدیور، دیگر طرفدن معیتی افرادیته: « آرسلا نلرم ! صفلریکزدن بر پادشاه عسکری اکسیک اولقله موافقتکزه نقیضه کلز. سزیالکزدشمندن یوز چویرمه مکه غیرت ایدک! » دیور و آغلا یوردی .

سنان پاشا، سلطان سلیمک امریله کوندریلن محفه به اوزانمش، آتشلر، دومانلر ایچنده ولوله لرله عکس انداز اولان محاربه میدانندن آیریلیور، فقط قهرمان سلیمک مظفریتی کوردکدن، قهرمانلغنک ثمرسنی اقتطاف ایتدکدن صوکره اولمک ایستیوردی .

سنان پاشا، محفه بی محاربه میداننه ناظر برتبه به کتیر- تمشدی. یاره سنک تأثیریه بی مجال یاتان بو قهرمان، اوزاقدن قهرمان سلیمک عسکرله برابر دشمن اوزرینه آتلدینتی کورویور، قلباً حس ایلدیکی سرور مردانه سپاسنده حاصل

اولان علاماً ابہاجدن تمامیلہا کلاشیلوردی . برمدت سوکرہ
 بیتاب برحالدہ تسلیم روح ایتدیکی زمان، عثمانلی سواریلری
 مظفرانہ برتعقیب حرکتی اجرا ایدیور، طویلرک کشیف
 دومانلری خفیف بربلوط حالندہ صارمتراق چولارک
 لاجوردی سہالرینہ طوغری یایدیوردی .

اوگون سلطان سلیم اردوسی عادلہ جوارینہ چادرلر
 رکنز ایتمش، مسلسل برراہرام ظفروجودہ کتیرمشدی .
 کونش، چوللرک سطيحة اصفرار پرورینی احاطہ ایدن
 افقلری آتشلر ایچندہ براقہرق اقبال چراکسہ یہ برنمونہ
 زوال ارانہ ایلہدیکی ائنادہ، طاقتسوز چوللر چکن،
 حیات فرسا مشقتلر چکن عثمانلی اردوسنی بالای اہرامدن
 عصرلر تماشا ایدیوردی .

ریدانیہ مظفرتی سلطان سلیمی پک محظوظ
 ایتمشدی؛ فقط اصل مشکلات قاہرہ سورلری
 قارشیسندہ باش کوستریوردی . سلطان سلیمک شدتی،
 متاتی، عزم قہارانہ سی تأثیریلہ بویوک برتریہ عسکریہ
 اکتساب ایدن معیت قوماندانلری قانلر دوکەرک شہرہ
 کبریورلر، قہرمان پادشاہلرینہ برسیدیل مظفرت کشاد
 ایدیورلردی . سلطان سلیم قاہرہ یی دہ ضبطہ موفق

اولمشدی. بر طرفدن شهر داخنده قالان بقیه چراکسه بی
استیصال ایدیور، دیگر طرفدن شهرک تأمین آسایشه
غیرت ایلیوردی. بو بویوک قوماندان، آرتق مصره
تمامیه حاکم اولمشدی. بولاقدہ تأسیس ایدیلن عثمانلی
اردوگاه بیاض، محتشم چادرلیله اوزاقلردن منظور
اولیور، سلطان سلیم قهرمان عسکرلی، فداکار
باشالریله نیلده تفرجلر اجرا ایدیوردی. بر زمانلر مائی
یلکنلر، سیمین کوره کار، آلتون دیرکلرله مزین
برسینه عشق وسودا ایچنده ایکلین آهنگ شستاره،
آنطوان وقله نوباطرانک اعترافات قلبیه سنه معکس کریزان
تشکیل ایدن ساحلارده شمدی قهرمان سلیمک مظفر
عسکرلی اردوگاه قورویوردی. سلطان سلیم بواردو-
گاهلری، شهرک بتون معابد مقدسه سنی بروجده مظفرانه
ایله طولاشیور، وطنلردن جدا قالان عسکرلر نیلک
ایصنر ساحلارینه طویلانهرق:

نه منن قالدی بزم ملک عربده .
جهان خلقی قو عیش و طریده !
نیجه بز طورورز شام و حلبده ،
کل اخی ! کیده لم روم ایلارینه .

ترانه سنی بتون غریبلکلری ایله زیب لسان تأثر
ایله دکلری ائشاده سلطان سلیم اهراملر آره سنده طولاشیور،

ذروء اهرامی پنبه لککر ایچنده براقان آتشین ، عظمتلی
 غروبلی قارشیسنده عمیق بروجده شاعرانه یه مستغرق
 بولونیوردی . .

سليم اولك صنعت غالبتي

تريخك سلسله ارباب دهادن عد ايتديكي بيوك قوماندانلرك حيات عسكريه لري تدقيق اولونديني زمان ، ياوزك بوسلسله جهانكيران اره سنده بيوك ومحترم برموقع اشغال ايلديكي كورولور . اسكندر كير ، كوچك ، فقط منتظم اردولرله غانز نهري ساحلرينه كمش ، قيصر روم مظفر وقهرمان اردوسيله رومانك طاق معلاي ظفرن دن متعدد دفعه لمر مرور ايتمش ؛ ناپولئون ايبه رال اردوسني آوروپا ياتختلرنده طولاشديره رق فن حرب حاضره اسالاس اوله جق قواعد سوق الجيشيه وضع ايتش ايسه ، سلطان سليمده تربيه عثمانيه ايله پرورده اولان اطاعتكار ومظفر اردوسيله معظم برحكومت اسلاميه تاسيسنه چاليشه رق اداره حرركات عسكريه ده بيوك بر مهارت ابراز ايتشدر .

سلطان سليم ، عثمانيلرك بيوك برپادشاهي ، عين زمانده ده مقتدر بر قوماندانيدر . اجرا ايلديكي بتون حرقاتي اك امين واك اساسلي قاعده لره نظراً تطبيق ايدن بوتاجدار ، تاريخك لزوم واهميتني تصديق ايدر ، دائماً

اسكندر كييره ، حكومات قديمه اسلاميه يه متعلق آثار تاريخيه مطالعه سندن ذوقياب اولوردى . ياوز ، اسكندر كييره متعلق آثارى كثرته مطالعه ايتمش ، حتى افعال و حر كاتنده اسكندر ك افعالنه فوق العاده بر مشابته حصوله كمشدى . اسكندر . اردوسنك جلب محبته نه صورته غيرت ايتمش ايسه سلطان سايمده او وجه ايله غيرت ايتمش واسكندر كييرك سوريه ، مصر و ايران سفر لرندن دها پارلاق اولق اوزره متعدد سفر لر اجرا ايدرك هندستان ايجلرينه قدر ايلر يلكى تصميم ايلشدى .

سلطان سايمك بتون تتبعاتى اجرا ايدمجهكى سفر لره متعلق اولوردى . سلطان سايم مصرى فتح ايلكى قطعياً تصور ايلش اولدينندن مصر ك حاكم داران اسلاميه طرفندن صورت فتحى تدقيق ايدر ، بوبابده استحصال ايلديكى معلوماتى دستور حركت اتخاذا ايلردى . (تاريخ و صاف) مصرده آنا بلكرك دور حكومته ، مصر ك انلر طرفندن صورت ضبطنه دائر پك چوق معلوماتى جامع اونديغندن سلطان سليم بوكتابى بر لحظه الندى بر قماز ، هر نقطه سنى آيرى آيرى تدقيق ايدردى . حتى مصر سفر نده بوكتابى سائر كتابلرله برابر بر صندق دروننده كوتورمش ، غزه طرفلرنده وقوعه كلن مجادلر اناسنده صنديغك يغما ايلمسى اوزرينه تاريخ و صافى

مصرده مولانا شمس الدینہ یکرمی بش کونده یازدیر مشدی .
 سلطان سلیم ، مطالعه آثار ایلہ تهذیب افکار واک
 بیوک قوماندانلرک افعال و حرکاتنی تطبیق ایتمکده ابراز
 اقتدار ایلدیکی کبی آنلرک نتایج نافعہ سنیده اقتطاف
 ایدر ، اردوسنی بردهای جنکاورانه ایلہ سوق واداره
 ایدرک ظفردن ظفره ایصال ایلردی . حربی پولتیقه نک
 وسائط سائرہ ایلہ دوامندن بشقه بر شی عد ایتمدیکی
 جهتله توحید اسلامدن عبارت اولان فکر قطعیسنی
 محاربه میدانلرنده استحصال ایتمک ایستر ، بتون حرکات
 سوق الجیشیهده دشمنه تقدم ایتمک چالیشهرق خصمنی
 آرار ، بولور ، تپه لردی .

یاوزک بتون دهای عسکریسی سوریه و مصر
 سفرلرنده تظاهر ایدر . سلطان سلیم ، مرج دابق ،
 غزه وریدانیه مظفریتلریله تویج ایلدیکی بوسفر مشهوره
 مباشرت ایتمزدن اول پولتیقه جه مهم بروظیفنه ایفا ایدرک
 اولاً حکومات متجاوزہ ایلہ معاهدلر تجدید ایتمش ،
 سفری بر مانعه ناکه ظهور ایلہ خللدار ایدرک اسبابی
 کاملاً رفع ایلشدر . بعده سفره مباشرت ایدر ایتمز ،
 (مرج دابق) میدان محاربه سنده خصمنک ایلک مقاومتی
 سریع وشدتلی برضربه ایلہ کسر ایتمکدن صکره دشمن
 اراضیسی داخلنده ایلر یلکه باشلامش ، فقط بو ایلری

حرکتی غایت متبصرانه ، مدبرانه اجرا ایشدر . اول امرده ، اردونك مرور ایده جکی اراضی کاملاً دشمن اهالی ایله مسکون اولدیغندن سلطان سلیم اپی مدت بو حوالیده اقامت ایدرک دشمن اهالیسنی آوازه سطوتیه دائرة انقیاده آلمش ، آنلرک افکار خصمانه سنی اداره عادلانه سیه تعدیله موفق اولدقین صکره اس الحركاتی دشمن مملکتنده تأسیده موفق اولمشدر . فقط هدف الحركاته تقرب ایدلرکجه خط الحركاتك دوچار ضف اوله جنی بدیهی بولندیغندن ، سلطان سلیم حلب ، حما ، حمص ، شام وغزه کبی خط الحركات اوزرنده اک مهم نقاطی ضبط واس الحركاتی بو نقطه لره نقل ایتدکدن صکره مصره طوغری اجرا ایلدیکی حرکاته امین بر صورتده مباشرت ایشدر . سلطان سلیم اجرا ایلدیکی تدارکات دور اندیشانه ، اتخاذ ایتدیکی تدابیر داهیانه سایه سنده برچوق اردولرک کچمکه جسارت اید . مدکلری بر چولی بلا مزاحم اون کونده قطع ایتمش ؛ آتش لیر ایچنده اجرا ایدیلن بو اون کونلک یورویشدن صکره (ریدانیه) مظفرتی کبی پارلاق بر مظفریته نائل اولمش ، قاهره کبی بر موقع مستحکمی کونلرجه تعرض ایدرک فتح ایتمش ، طومانبای کبی متین وثباتکار بر قوماندانی شدت عزم وثبات قهرمانانه سی سایه سنده اسارته

کرفتار ایلمکے موفق اولمشر . اسکندرک ، سزارک
وناپولئونک سوریه ومصر سفر لرنده ایسه بودرجه
فوق العاده لککره تصادف ایدیله مز . سلطان سلیم ، سوریه ده
اس الحركات تأسیسنه آلتی آیده موفق اولدینی حالده
اسکندر بوکا موفق اولمق ایچون ایکی سنه ، ناپولئون
۱۵ آی صرف ایتمشر [۱] . سلطان سلیم آلتی آیده
اس الحركات تأسیس ایدرک ۶۰,۰۰۰ کشیک براردو ایله
قطیه چولنی کچمکه موفق اولدینی حالده ، اسکندر کیر
چولدن کچمکی کوزینه یدیره مدیکندن معینی افرادی
(المریش) دن کیملرله مصره نقل ایتمش ، ناپولئون
۱۳,۰۰۰ کشیک برقولته قطیه چولندر کچمک ایچون
فوق العاده مشکلاته کرفتار اولمش ، سلطان سلیمک اون
کونده قطع ایلدیکی مسافه یی قاهره دن یانه یه قدر یکرمی
برکونده قطع ایتمکه موفق اولمشر [۲] . سلطان سلیم
بوصورتله حرکت ایدرک ۶۰,۰۰۰ کشیک براردو ایله
سوریه ومصر حوالدینی کاملاً فتح وتسخیره موفق
اولدینی حالده ، اسکندر کیر مدلی وساقز اطهرینک

[۱] وردی دورانوا ، حربه دائر مطالعات ، قسم ۳ ،

دؤتر ۳ ، ص ۷۰

[۲] ژومینی ، ناپولئونک حیات سیاسیہ وعسکریه سی ،

جلد ۱ ، ص ۱۱۵ و ۱۲

ايرانيلر طرفندن ضبطى خبرىنى آلهرق آتى پاطر طرفندن
 كوندريلن قوه امداديه سايه سنده مصر دن چيقمغه مجبور
 اولمش ، ژول سزار ۴۰,۰۰۰ كشيلىك براردو ايله
 اسكندريه يه چيقوب ۲۰,۰۰۰ كشيلىك مصر عسكرى
 الندن کوچ بلا تخلص نفس ايتمش ، ناپولئون ايسه ياوزك
 ۹ كونده فتح ايلديكى قاهره يى ۲۵ كونده اشغالاه موفق
 اولدقدن صوكره مصر ده عاداتا قيداسارته كرفتار اولهرق
 آج بى علاج ، مضطرب و پریشان مملكتنه عودت
 ايلشدر [۳] .

سلطان سليم ، سوق الجيشده بو درجه مهارت ابراز
 ايلديكى كجى تعيه ده ده فوق العاده آثار اقتدار اظهار
 ايلشدر . چالديران ميدان محاربه سنده طويجى لرى پياده
 خطلىرى كريسنه تعيه ايدهر ك دشمنى پياده يه طوغرى
 تقرب ايتدير دكدن صكره پياده خطلىرى صاغ وصول
 جناحدن بردن بره كرى يه چكهر ك دشمنى غير مأمول
 بر زمانده طويجى آتشنه معروض بولنديرمش ، چالديران
 و مرج دابق ميدان محاربه لرى نك اكه زياده قوتلى طويجى
 استخدام ايتك سايه سنده قازانمغه موفق اولشدر . سلطان
 سليم ميدان محاربه سنده احراز ايلديكى مظفريتدن شدتلى

[۲] فهره رو ، روما تاريخى ، جلد ۲ ، ص ۳۳۴ —

سه نيوبوس ، روما تاريخى ، ص ۳۷۵

تعقیب رله استفاده ایلمکه پک زیاده اهمیت ویرمش، چالدیران،
مرج دابق وریدانیه مظفریتلرندن صکره معیتی امراسنه
شدتلی تعقیب حرکتلری اجرا ایتدیرمشدر.

سلطان سلیمک اک زیاده نظر اهمیته آلدینی، پرستش
ایدرجه سنه سودیکی شی، اردوسی ایدی. اردونک
تشکیلات و تنسیقاتی ایجاب حاله کوره تعدیل ایتک،
نتایج نافع استحصالی ضامن نظامات اساسیه سنی محافظه
ایلمک، فکر جنکاورانه سنه کوره قوماندانلر، عسکرلر
یتشدیرمک یکانه مشغولیتنی تشکیل ایلشدی. سلطان
سلیم، بو اردویی ایستدیکی کبی تربیه ایتمش؛ نقصانلر
کورمش، اکمال ایتمش؛ مکملیتلر کورمش، تشویق
ایلمش؛ سومش، سولمش و بورابطه علویه سایه سنده
پارلاق مظفریتلر احراز ایلشدر. ایشته بوسبیه مبیدرکه،
سلطان سلیم اردو سنده نغمه روح عثمانیتک بتون الحان
دلاویزی، بتون آثار صفوت و صمیمیتی موجوددر.
سلطان سلیم بیوک بر علم الروح عالمی کبی بو اردویی تشریح
ایلمش، روح علوی قهرمانیسنی تدقیق ایتمش، بتون
مزایاسنی نافع و بایدار بر مقصد عالییه توجیه ایلشدر.
اردو، بوید عالیه مهابت آنتنده صوسز قالمش، تحمل
ایتمش، یورولمش، مقاومت کوسترمش؛ و بو متعاب

وموانعی یاوزک بر نظرهٔ بسات والتفاتی قارشیسنده کلیاً فراموش ایدهدرک چالديران اروزنده، مرج دابق میدانلرند، ریدانیه چولارنده تهرمانلر کبی محاربه ایتمشدر. واقعا ایران سفرندن اول وایران سفرندن صکره اردوده عصیانلر، اطاعتسزلککریوز کوسترمش ایسهده، بو عاصی عسکرلرک دثرهٔ انقیاد واطاعتدخولی ایچون یاوزک برآت اوینادیشی، بر شدت کوستریشی کفایت ایتمشدر. سلطان سلیم بتون بو اجرا آتی، دهای جنسکورانهسنه دلیل اوله جق بر صورت خارق العادهده اجرا ایلدیکندن اردو، انموزج اطاعت عد اونه بیله جک بر مرتبهٔ فوق العادهیه واصل اولمشدر. ایشته بوسبیه مبنیدرکه، سلطان سلیم اردوسی، درت عصر صکره محاسن بدیعۀ مدنیه اورتهسنده بیتشن، تاریخ حرب عمومیده برسلسلهٔ زرین ظفر وجوده کترین ناپولئون اردوسیلهده مقایسه ایدیله مز. ناپولئون اردوسنک تصادف ایلدیکی احوال مساعدده، بو اردو افرادی جلب ایدن اسباب ذوق پروانه سلطان سلیم اردوسی ایچون مفقود حکمنده ایدی. ناپولئون اردوسی، ایستدیکی شهری یغما ایدیور، دلبراندلسلیرک نظرهٔ التفاتنده، جاذب ایتالیانلرک انظار فسونکارنده برمدار تسلیت، بروسیلهٔ فعالیت بولیور وتصور ایلدیکی منافع مادیهیی، محافظیه مجبور اولدینی حس ناموسه مزج ایدهدرک بو

سایه‌ده احراز مظفریت ایلمکه موفق اولیوردی [۱] .
 لومباردیانک زنکین شهرلرینی بروسيله ظفرا تخاذ ایدره‌ک
 یالچین قیالر اوزرنده ناپولئونک وجدان فریب نطقلرینی
 وضع بیتابانه ایله دیکله‌ین بواردو افرادی ، سوریه‌نک
 آتشنک چوللرنده مأمول ایلدیکی ثروت اغتنامه، معتاد
 ایدندیکی ذوق وسفاخته تصادف ایده‌مینجه بینلرینه طبانجه‌لر
 صیقلر ق اتخار ایملردر . سلطان سلیم اردوسنده ایسه
 ایران سفرلرندن سوکره بویله برحاله اصلا تصارف
 ایدله‌مشدر .

مؤرخ شهر سالابه‌ری سلطان سلیمدن واردوسندن
 بحث ایلدیکی صروده دییورکه : « سلطان سلیم عثمانلیله
 لایق اولدقلری مرتبه‌ده پادشاهلق ایتمشدر .
 ایشه بوکا بناء درکه بتون عثمانلیله سلطان سلیمک
 مفتونیدرلر . سلطان سلیمک اوصاف رکزیده‌سی همان
 خارق‌العاده‌در . متاتی ، نفوذ نظری ، فعالیت وغیرتی
 تبعه‌سنک قلوب صفوت مدارنده برحس هراس تولید
 ایدرک اطاعتی اوپله برقانون طبیعی حالنه کتیرمشدرکه
 سلطان سلیمک اک اوزاق یرلره اجرا ایلدیکی سفرلر
 هنکامنده وطنک بتون اهالیسی پیشندن کلدیکی حالده

[۱] آلبرواندال، برنجی امپراطورلری اردوسی، ص ۲۳۷

اردوسنده هیچ بر اطاعتسزلك ظهور ایتمه مشدر . «
 تاریخ عثمانی ، ص ۳۲۳ .
 سلطان سلیم بواطاعت مطلقه بی تأمینه انجق افراد
 عسکریه اره سنده مهالکه کوکس کرمک ، انلرک بعض
 طفلانه جرأتلرینی نظر عنو ایله کورمک ، ایجابنده
 شدتله مجازات ایتک ویاخود عروق غیرت وحمیتلرینی
 تحریک ایددجک نطقلرله انلری تشویق ایلک سایه .
 سنده موفق اولمشدر .

سلطان سلیم، کلمه نك بتون معنا-یله بر داهی ، نیچه نك
 (سور-اوم) تعیر ایتدیکی فوق البشر بر وجود عالی ایدی .
 مزایای قهرمانانه و اوصاف ع-سکریه سی بو دهای بلندك
 محصول فیض کالی ایدی . فی الحقیقه ، دهنك تعریف
 اصل وماهیتی سلطان سلیمه حقیقه تطبیق اوننه بیایر .
 ذاتاً دهای عسکری نه در ؟ اك بیوك بر علم الروح ع-سکر
 عالمی جنرال قلاوزدویچ دهای عسکری ن: شو ص-ورتله
 تصویر ایتیمورمی :

« بر فعلك حسن ایفاسنده درایت ومهارت ابراز
 ایتك ایچون انسان حس و ذکا نعلیه نظرندن بعض اوصاف
 ایله تمیز ایتك ایجاب ایدر . بو اوصاف نه زمان مرتبه
 کاله واصل اولور و افعال خارق الماده شکلنده تظاهر

ایدرسه، ایشته اوزمان بو اوصافی حائز اولان فکیره دها
 نامی، یریلیر. « قلاوزدویچ، حرب، کتاب ۱، فصل ۳ .
 قلاوزدویچ بو تعریفی یازدقدن صورده دای عسکری یه
 مالک قوماندانلرده: شجاعت، بصارت، جسارت فکریه،
 استحقر تهلکه، ثبات، متانت عزم، قوه روحیه، متانت
 طبع و قوه تخیل کبی خواصکده بولنسی لازم کندیکنی
 بیان ایدیورکه، سلطان سلیم بو اوصافک هر برینه، بو
 خواصکک مهمنه، فطرت ممتازه سیله متناسب پارلاق
 مثالر اظهار ایلشدر. سلطان سایم عصرینک ایجاباتنه،
 محیطنک تأثیراته تابع اوله رق بهض اجراءت شدیدده
 بولنش ایسه ده، بتون بو فعلی، بتون اجرا آتی عذنده
 یک مقدس اولان بر مقصد عالی اغورنده التزام ایتمشدر .
 سلطان سلیم هیچ بر مغلوبیت یوزی کورمه مشدر . او
 درجه ده که، سکنز سنه لک بر مدت قلیله ظرفده خارق
 العاده بردهای عسکری ایله سوق و اداره ایله یکی کتیبه
 اجلالنی بالای اهرامدن عصر لر تماشا ایتمش، تاریخ
 عسکریمزه بر صحیفه مفخرت بخش ایدن بو مظهریتلر :

کرد از ملک عراقی این مرده آهنگ حجاز
 چنک نصرت و اجودر بزم ظفر بنواختم !
 ماوراءالنهر از تیغ شده غرقاب خون ،
 چشم دشمن را ز کحل اصفهان پرداختم !

آب آمو از سر هر موروان شد خصم را
شد عرق ریز از تب غم چون نظر انداختم!

طرز زنده کی مباحات قهرمانانه سینه پارلاق بر زمین
افتخار تشکیل ایلمشدر .

سلطان سلیم، شاعر، حکیم، ادیب، سیاسی، حاصلی
کالات عامیه و فضائل عسکریه بی نفسنده جمع ایتش
بر قهرمان ایدی . شدت طبع شاهانه سیله کوکلرده
بر اقدینی حس هر اسی عدل و داد خسر اونه سیله کاملاً
ازاله ایدر، وضع لطیف روح استیناسی میتی ارکان
و افرادنده عظیم بر شوق و مفتونیت پیدا ایلردی . حوالی
وسیه شرقیه ده شانلی قلیچنک بارقه سطوتیه بر طلوع
سلطنت اسلامیه ایقادینه موفقیت تمنی ایدن بو قهرمان،
اندام دلارانه هیبت و یرن دستار بیاضی، یشیل بر جامه
آلنده رنگ آتشین ارانه ایدن اوزون لباسی، ایری
سیاه بیقزی، شاهانه باقیشلی کوزلری، سطوت و مهابت
نثار ایدن سیاه لطفی ایله عسکر صفری اوکنده آت
اویناتدینی زمان، بتون افراد انک برسوزی ایله صرف
تقدینه حیات ایلمکی سرنامه مباحات عد ایدر، پادشاهنک
مخضر اولدینی کورمدن احراز رتمه شهادت ایلمکی عظیم
بر محرومیت تلقی ایلردی .

سلطان سلیم، بو حس ایقادی بتون افراده تلقین

ایتمکه موفیق اولمش ، عمر الفاروق اردولرینک بر نظیره
 دلاویزی اولان بواردوایله کشورلرنتیجنه حاضر لانتشدی .
 نه چاره که آن اوزرنده کز مکی تحت اقباله ، محاربه
 میدانلرنده طولاشمنی رفاده باله ترجیح ایدن جناب سلیمک :

دره کعبه مقصود بامید وصال

ای خوش آنروز که تابوت بود محمل ما .

طرزنده کی تمنی مشتاقانه سنک آن مقدری حلول
 ایتمش ، آسیانک صحاری وسیعه سی اوزرنده جهانه اجرای
 حکم ونفوذ ایده جک بردولت عثمانیه تأسیسنه صرف
 حیات ایدن سلطان سلیم ، سنهلردن بری سیل نصر تنده
 شمشیر بدست جهاد اولدینغی ، آستان کبریا پناهه التجا
 ایتمش ، رایت اجلال قهرمانیسی آلتنده مظهر شان
 اولان عثمانیلیری ابدی بر تحسر ایچنده براقشدر .

سطوتلی کونلریمز . .

• برنجی فرانسوا، شارل کهنک جسیم اردولرینی بوتون حرص و انتقامیله پریشان ایتمک، آنلردن حقیقی برانتقام آلمق ایچون قانونینک سلاح مظفریتنه التجا ایله: یکی زمان، سلیمان قانونی مظفر اردولریله مجارتانک واسع صحراالرنده طولاشیور، طونهنک بی آرام طالغهری اوزرینه قورولان کوریلردن متماداً نقلیات اجرا ابدیایوردی . سلیمان قانونی استانبولده، مددبب سرایلر ایچنده اتخاذایلدیکی تدابیر سیاسییه مزراق پارتیلری ، بایراق تموجلری آره سنده سیار برکاشانه ظفر تشکیل ایدن چادرلر ایچنده دوام ایدیوردی. برکون، (بودین) نه معیت قوماندانلری ومظفر اردوسی ایله یکی برساسله ظفرک ترتیبات اولیه سی ایله مشغول اولدینی صره نه ، برنجی فرانسوا طرفندن مرخص صفتیله کوندریلن پوانه نی حضورینه قبول ایتیش، برنجی فرانسواک حرص انتقام ایله مشبوع رجا و-ترحاتی بروقار مردانه ایله دیکله مشدی . برنجی فرانسوا بو استرحامنده ، سلیمان قانونی اردولرینک قوت بوسالتدن استمداد ایدیور ، مانش دکزنده غیرقابل غایه، فائقیت مکمله نی حائز برقوت، تشکیل ایدن شاراکن

اہلہ سکزنجی ہازی دونہ لری نہ قارشی بر قوت وجودہ
کتیرمک آرزو ایلدیوردی. برنجی فرانسوا بو قوتی
وجود کنیرمکہ موفق اولدیخی آندن ایتباراً بحرآ بر
فأقیق کتب ایدہ جک ، بحر محیط اطلاسیدہ غائب
ایله دیکی حاکمیت بحریہ بی بح سفیدہ مظفر ، سطوتلی
بردونما ایله وجودہ کتیرہ جکدی .

سایمان قانونی ، برنجی قرانسوانک بوتون دسائنه
واقفدی . فقط آندہ ، قوتنه اعتماد ایتمکدن متولد اولبلہ
برجسارت فکریہ ، بر لاقیدی فوق العادہ موجوددی کہ
قوتہ عائد خصوصانده ذرہ قدر تردد کونسترمیور ، دول
سأردیہ قارشی تعقیب ایله دکی حمایہ پولتیقہ سنده ہب
ضیف اولان جہتی التزام ایدیوردی [۱] .

بو پولتیقہ دہ اولبلہ بر صفوت ، عثمانلیغہ مخصوص
اولبلہ بر مخالفت ابراز ایدیوردی کہ ، تحت حمایہ سنہ
آلدینی حکومتک ہیج بر خطاسنی نظر دقتہ آلیور ،
آنی کندی سیاسیاتنه ایراث مضرت ایتیمہ جک بر صورتہ
حمایہ ایتمکدن خالی قالمیوردی . سلیمان قانونی بومسلکدہ
ختام عمرینہ قدر دوام ایتمش ، فرانسوانک خصمی
شارلکن [۲] عثمانلیلرلہ تأسیس مناسبات ایچون موسیو

[۱] برنجی فرانسوانک شرق پولتیقہ سی ، ص ۵۵

[۲] سہ پارک آوستریا ایمپراطوری فردینانده ویردیکی

راپور ، ژہو۵ ، جلد ۶ ، ص ۴۳

سه پهری سلیمان قانونینک آستان سلاطین پناهنه کوندردیکی
 زمان ، مهاج مظفیری شو صورتله جواب ویرمشدی :
 — شارل کن بنمله عقد مصافات ایتک ایستورسه ،
 شونی قطعاً خاطرندن چیقارماسین که ، فرانسه قرالی
 بنم ائک برنجی دوستمدر ؛ بناء علیه اولاندن غصب
 ایتدیکی یرلری ویرملی ، زورله آلدینی پاره لری اعاده •
 ایتلیدر . آره مزده تأیید مخالفت ایچون آنجق اوزمان
 مذاکره اینده بیایرز؛ آندن اول ممکن دکل برشی اولاماز .
 چونکه ایمپراطور ، فرانسوایه قارشی پک بیوک شدتدر
 کوسترمشدر !

سلیمان قانونی بو فکرنده جدأ ثبات ایتمش ، برنجی
 فرانسوایه معاونت ایله مکی قطعاً دریغ ایتمه مشدی .
 حتی قپودان دریا خیرالدین پاشایه لازم کلن امرلر ویرلمش ،
 دونما کلیبولدن حرکت ایچون ترتیبات ایله مشغول
 اولانه باشلامشدی . سایمان قانونی فرانسوانک سفیری
 پوله نه تأمینات قطعیه اعطا ایدیور ، فرانسوایه کوندردیکی
 نامه مخصوصده : « مرخص مخصوصک پوله نک رجا
 واسترحاماتی نزد شاهانه مزده قبول بیورلمغله هر درلو
 لوازم و مهماتی حامل اولان سطوتلی دوننه مزنی معاونته
 مأمور ایلدم . قپودان دریام خیرالدین پاشایه امر مخصوص
 ارسال ایدرک اوامر و تعلیماتکی دیکله مسنی و دشمنلریکی

محو و پریشان ایده جگ تدابیر اتخاذ ایله مسنی فرمان بیوردی، «
 طرزنده بیان معلومات ایله کدن صکره شو سطرلری
 علاوه ای دیوردی: «دقت ایته که خصمک ینه سنی
 اغفاء ایتمسین - چونکه او، کندیسی ایله متمادیاً حرب
 ایله که سنی عزم قطعی حاصل ایتمس کورمزسه، هیچ
 بر زمان سنکه عقد مصالحه ایتمک آرزو ایتمز!» [۲]

خیرالدین پاشا امر پادشاهی بی آیر آلماز، نیسابک
 لطیف بر کوننده (چناق قلعه) دن حرکت ای دیوردی.
 عثمانلرک سسطوت جهانگیرانه سنی بحرفیدک بی پایان
 مایملک لری ایچنده، کوستره جگ، (نیس) ساحل لرنده،
 (طولون) کورفز لرنده ارائه مهابت ایده جگ اولان بودونما
 یوز ازن چکدیر، قرق قالیون ودرت ماونه دن عبارت
 بولنیوردی. خیرالدین پاشانک طبع شدید ایله متناسب
 بر سرعت فوق العاده ایله حرکت ایدن دونما، هدف
 الحراکاتنه وصول ایچون سرعته قطع مراحل ای دیوردی،
 آز بر زمان صکره (مسینا) بوغازینک مست وراکه
 صولرنده، (ره جیو) نک مائی افقلره طوغری امتداد
 ایدن زرین ساحل لری قارشیدنده لکرانداز اولیوردی.

[۲] بارون دوستنا: مجموعه معاهدات عثمانیه، جلد ۱،

دوئمانک هدف الحرکاتی (مارسلیا) شهری ایدی. دوئمانا، یوراده صو آلمق ایچون توقف ایتمشدی. فقط اهالی یوکا واقف اولمادقلرندن عثمانلی دوئمانسک ورودینی خبر آلیر آلامز فرار ایتمشله، شهرده (ره جیو) شباتوسنی مدافعه ییده جک آلمش کشیدن بشقه بر قوت بر اقامه شلردی. عثمانلی عسکری صو آلمق ایچون قره یه چیق دقلری حالده ره جیو قاعه سی قوماندانی دیه غوغا نه طانو، آنی بر تعرضه دوچار اوله جغندن قورقش؛ عثمانلی عسکر لری اوزرینه مدهش بر آتش اجرا ایله مشدی. غانه طانونک بو حرکتی کندیسلی ایچون بیوک بر فلاکت اولمشدی: خیرالدین پاشا، بو وقعه یی خبر آلیر آلامز در حال طوپلری ساحله چیقاروش، ره جیو قلعه سنی متادیا آتسه طوته رق نهایت فنجنه موفق اولمشدی.

قلعه نك فتیحی، خیرالدین پاشا ایچون بیوک بر موفقیت تأمین ایلمشدی. خیرالدین پاشا قلعه یه داخل اولدینی ائنده غانه طانونک تیرینی کورمش، ایتالیانک صاف ومائی سماسی آلتنده، چاملرک عطر سودا آمیزی ایچنده یتیشن بو حسن ذی حیاته عمیق بر مفتونیت قلبیه حس ایله مشدی. مادموازل غانه طانونک لطافت اندامی آنی صوک درجه مسحور ایدیور، آتنانک بر مشعل سرمدی کبی آقا ه صعود ایدن آتشین لاولرینه، دکن

روزگار لرینک چاملر آره سنده حصوله کتیردیگی آهنگ
فسونکارینه قازشی طویدینی موسیقی غرام ، شرقک
اشمار و بدایعی ایله مألوف اولان قلمبده مقاومتسوز برحس
آتشین حصوله کتیریوردی . بارباروس ، بو ایالتیا
دلبریتک دست ازدواجی پدرندن طلب ایتمش ، حیاتنک
سکسانجی بهارنده طراوتدار برغچه ظفر استشمانه مونی
اواشدی ...

عثمانلی دوغتماسی (ره جیو) - ولرندن مفازقت
ایتدکن صوکره روما ساحلرینه طوغری حرکت
ایدیوردی . دوغتما (تهرچین) ، (پورطودانچیو) ،
(چیویتاوه کیان) ساحلرنده شانلی سنجاقدریله عرض
اندام ایتدیگی زمان (روما) ده عظیم برخرف ودهشت
حکم فرما اولیور ، اهالی متأثر وپریشان طاغله التجا
ایدیوردی . اوچ آیدن بری انکین دکزلر اورتسنده
طولاشان بوسفاشن ظفر ، (ألب) آطه سنک شمالنده
(بیومینو) ساحلرینه قدر کلدیکی حالده هیچ برقصه یه
تجاوز ایتمه مش ، کنزکاه سطوتی اوزرنده هیچ برائر
خسار بر اقامشدی . ایتالیانلر ، آنلره امین و مطمئن
ارزاق کتیریورلر ، یازده لرینی دائما پشین آلیورلر ،
عثمانلیردن هیچ بر ضرر کورمبورلردی [۱] .

[۱] آمیرال ژوریه ن دولاغراویده . قورصانلر ، ص ۱۰۱

خیرالدین پاشا دونماسی طبل و کوس آوازه -- ایله
 (مارسایا) کورفزینه داخل اولدیغی ائنده بتون اهالی
 ساحلله قوشور، مارسلیا کورفزینت شعاع شمسه
 قارشى پارلایان مائی صولری ائستنده مستانه تموج ایدن
 عثمانلی سنجاقلرینی تماشا ایدیورلردی. عثمانلی دونماسی
 اوزاقدن کورونور کورونمز لیمانده عظیم بر فعالیت حصوله
 کلش، فرانسوا دو بوروبون قوماندئسندئ بولونان فرانسز
 دونماسی عثمانلی دونماسی استقبال ایچون فوق العاده
 تدارکات اجرا ایلشدی. تموزک طراوتدار، لطیف
 برکوننده، مارسلیا لیمانده عرض اندام ایدن عثمانلی
 دونماسی، تاریخده مثل سبق ایتمش بر شطارت
 فوق العاده ایله استقبال ایدیلیوردی. عثمانلی بایراقلرینک
 رنگ کلکونی اوزاقلرده مشاهده اولنور اولونماز فرانسز
 بحریه سی مسرت و شطارت آوازه لريله بو محتشم دونمائی
 استقبال ایدیور، فرانسز بایراقلری بارباروسک گذارش
 سلوت و قهرمانیسی اوکند، تتریه تتریه دیرکلر اوزرنده
 اینوب چیقوردی. فقط بارباروس بوبی فائده مراسم
 واحتراماته قطعاً اهمیت ویرمیوردی ..

بو ائنده ایدی که سایمان قانونینک مظفر اردولری

مجارستانده سرعته ایدریایور ، ظفر و ظالیت بر برخی ولی ایدیوردی . فرانسوا ، شارل که نک صدمات انتقام جویانه سی قارشیسنده مهوت و متحیر نیایه جغنی شاشیر - بیور ، بتون قوتلرینی شارل کن ایله سکدنچی هانز بک تحت تهدیدنده بولویان (شامپانیا) جهتترینه خصرایتمک ایستایوردی . فقط فرانسوا دها باشقه بر تأثیر معنوی قارشیسنده بولونیوردی که ، سربستی حرکاتنه الزیاده بوتأثیر مانع اولیوردی . فرانسوانک عثمانیلرله اتفاق ایتمی بتون خرسدیانلق عالمنجه ارتداد عد ایدلمشدی . قانونینک لیه رال پولتیقه سی بویله بر اتفاقده هیچ بر محذور کورمدیکی حالده ، سویه مدنیه سی ظلام تعصب ایچنده آلچالان آوروپا افکار عمومیه سی بوندن پک زیاده متأثر اولمش ، فرانسوا بومشکلات معنویه قارشیسنده زبون و عاطل قالمشدی . فرانسوانک بو عطالنی ، فعالیت متادییه آلیشان بارباروسی عظیم بر طغیان حدت ایچینده بر اقمشدی . فرانسوا ، اردو ایله دونمادن مشترکاً استفاده ایله مکده اظهار عجز ایدیور ، بو عجزی اراء ایدن قوجه بارباروس ایلك بهاره قدر مارسیلیا صولرنده قالدندن صکره مظهرأ دونمکه قرار ویریوردی . فقط بو حال ، بارباروسه پک فنا تأثیر ایتمشدی . بارباروس حدتندن کوپوریور ، صقانی قوپاریور ، قوجه بردونما

ایله عطا تہ محکوم اولق ایچون فرسخلرله مسانہ قطع ایلدیکنه نادم وپشیمان اولیوردی . حتی فرانسوا یه ، تعهداتی ایفا ایتدیکنی ، عزم و متانتدن نصیبی اولدیغنی آچی سوزلرله آ کلاتیور، عثمانلی دوئمناسنک بورایه ظفر ایچون کلدیکنی ، ظفر ایچون چارپیشه جغنی ، ظفر ایچون اقتحام مشکلات ایتدیکنی سویلیوردی . بو ظفر اولمادقن صکره بورالرہ قدر نیچون کلمشدی ؟ پادشاهه نه جواب ویر، جکدی ؟ بر سنه دکرلر اوزرنده طولاشان بر دوئما ، نصل اولورده احراز مظفریت ایتدن عودت ایدردی ! بارباروس حرب ایستیوردی ؛ دشمنه عثمانلی مهابتتی کوستره جک ، کسورلر ، قلعه لر فتح ایلیه جکدی . قبودان بوله نک توسطی ، بارباروسک بو آرزوسنی ده تأمین ایتمشدی . بو حرکت خائفنه پیسیه شرک بتون اعتبارینی ضاع ایده جکدن قورقان فرانسوا ، وجدانی بر بار الیم آلتنده پریشان ، شارل کهنه تعرض ایتمکدن متحاشی ، شارل کهنک اقرباسی شارل دو صاواویه ، دها طوغریسی (نیس) شهرینه تعرض ایتکه قرار ویرمش ، بارباروس بو قراره اصلا ممانعت ایتمه مشدی . یالکز ، معینته الحاق اولنان فراسز دوئمناسنک ضعفندن ، تسلیحاتنک نقصانندن ، چیخانه - سنک کفایتسز لکندن شکایت ایدیوردی . آرتق دوئما (نیس) ه تعرض ایچون

(ویل فرانش) ساحلنه عسکر چیقارییور، (ویل فرانش) چیقان عسکرلر، تبهلر اوستندن (نیس) طوغری ایدیورلردی. (نیس) قوماندانه تسلیم اولسی تکلیف ایدلدیکی حالده هیچ بر جواب آلمامش، شهرک ضابطی ایچون لازم کن ترتیبات کال فمایتله اتخاذا ایدلمکه باشلامشدی.

فرانسه طوپراغنده، (نیس) ک صاف و براق ساهی آئنده عثمانلی بایراقلرینک تموجی حقیقه نظر فریب ایدی. عثمانلیلر قره نك مائی طالعه لره طوغری ایلز یله ین قسمی اوزرینه اردوگاه قورمشلردی. اودرجه برسرعت اودرجه بر مهارتله اردوگاه تأسیس ایدیورلردی که، خرستیانلر حیرت ایچنده قالیورلردی. بارباروسنک بطریه لری مدھش بر آتش اجراسنه باشلادقلری زمان، بو حیرت فوق العاده برقات دھا تراید ایله مشدی [۰]. برقاچ دقیقه ظرفنده قه لری بیقیلیور، یکیچریلر قلعه کدیکلرینه آرسلانلر کی آتیلیور، نیس مدافع لری آتشلر، دو مانلر ایچنده فرار ایدیورلردی. صوکره، عثمانلی طوپجیسی (ویل فرانش) لیمانی مدافعه ایدن قله یه آتش آچیور، قله مدافعینی تسلیم اولمقدن بشقه چاره بولاموردی.

بارباروس بتون عسکره قوماندا ایدیورلردی. بودکزر

قہرمانی، نداکار عسکرینک یالین قلیجبلرلہ قلعہ دیوارلرینہ
 هجوم ایتدکلرینی تماشایدرایکن یانندہ طوران فرانسر
 قوماندانلریلہ لطیفہ ایدیور :

— دہا ضبط ایدیلہ جک چوق قلعہ لریمز وار .
 بونلری سزمی ضبط ایدرسکز، یوقسہ بنی ضبط ایدیم؟
 ایتالیان عسکر کلہ جک دیورلر ؛ احتمال کہ اردو کاہمزہ
 آنسزین دشمن تعرض ایدر . ایسترسہ کز ، اردو کاہی
 سز مدافعہ ایدیکز !

دیوردی . و سکرہ مانجنیقلمرینی، ہاونلرینی کیلردن
 چیقارتیور ، سکز طوبی بردن بطریہ حالنہ قویہ ر ،
 شاتونک دیوارلری اوزرنده توز، دومان و آتشدن متشکل
 یرکردبات متصاعد وجودہ کتیریوردی . اوزمان ،
 شاتونک متین مازغاللری ، آفاقہ طوغری یوکسہ لن
 برج وباروسی آن واحد ایچندہ کوزدن نہان اولیوردی .
 فرانسرلر ، باروتلری اولمادیغندن بو محاربہ لہ
 اشتراک ایدہ میورلر ، بارباروسک مظفر عسکرلرینی سیرجی
 کبی تماشایدیورلردی . بارباروس بعضاً فرانسر
 ضابطلرینہ دا ایلور :

— قوجہ جنکاورلر ! کیلرنده کی واریللرہ شراب
 حلولدیرمسنی اونوتمازلردہ باروت طولدیرمنی اونوتورلر .
 دیوردی ؛ سکرہ پولہ نہ خطاب ایدیور :

— دیمك سن فرانسوانك حربه قطعياً دوام ایده -
 جگنی ، فوق العاده تداركات حربیه ده بواندیغنی سویله -
 دیکك زمان ، یالان سویلیوردك ! فقط قباحت بنده ؛
 بو جزایه لایقم . چونکه فرانسولرك هوئی مشرب ،
 ثباتسز بر قوم اولدیغنی بیلمیورمیدم ؟

دیوردی . بوسره ده محاصره حرکاتی متماً یا دوام
 ایدیور ، (نیس) ك بتون سورلری عثمانلی مر میلری
 آلتده ازیلیوردی .

آغستوسك بو صیجاق ، سکونتلی کونلرنده هوا
 بردنبره قارارمش ، مدهش ، هواناك بر فورتنه ایتالیا
 ساحلرینی دوکمه باشلامشدی . بو فورتنه محاصره
 حرکاتك کمال امنیتله اجراسنه مانع اولیور ، کیجه نك
 مخوف قرانلقلری ایچنده محاصره اردوسنده عظیم بر
 پریشانلق حکم فرما اولیوردی . بو موقت پریشانلق ،
 صباحك نشئه دار کونشی ایله مبدل سکونت اولمش ،
 فقط خارجدن قوای امدادیه کلمک احتمالی بو قدرله اکتفایه
 مجبوریت حاصل ایلمشدی .

بارباروس ، بو موفقیت وغالبیتدن ممنون ومفتخر
 (نیس) دن مفارقت حاضر لقلری کورویور ، حرکتدن

بر مدت صکره (سنت مارغریت) آطه‌سی اوکنده مساعد روز کارلره انتظار ایدیوردی . خیرالدین پاشانک مظفر دونماسی آطه‌لر پیشکاهنده لنگر انداز اولدیغی صروده آندره دوریا دونماسی بحر سفیدک نی نه‌ایه طالغهرلی اوزرنده متجسسانه طولاشیوردی . قبودان پولهن ، بحر سفیدک بودائی فلاکتدن قورتولمق ایچون بارباروسی آندره دوریا علیه تحریک ایتک ایستیور ، فقط بارباروس بونی قطعاً رد ایدیور ، عثمانلی دونماسنک احوال وموفقیتاتی سلیمان قانونی‌یه تبایغ ایچون برقالیونله برقاچ کمی کوندریوردی .

عثمانلی دونماسی (طولون) ه متوجهاً حرکت ایتشدی . دونما، قیشی (طولون) ده کچیره جک، ایلک بهار کلیر گلز یکی بر طریق مظفریت اوزرنده حرکت ایده جکدی . خیرالدین پاشا بومونقیت بحریه دن ممنون کورونیور ، کله جک سنه اجرا ایدیله جک حرکاتی بر سکون مظفرانه ایچنده دوشونیوردی . مجارستان مظفر- یاتنک تجیل علوتی ایچون استانبولده (شادمانلقلر) اجرا ایلدیکی، قوجه باقی قهرمان سایمانک توقیر غالبیتی ایچون نشیده لر ترتیب ایدرک :

اول شهسوار مملکت عدل و داد کیم
آتی اوکنجه اولس روا خسروان روان

دریا مشال عسکرک ایچره علملرک
فتح و ظفر سفینه سنه آجدی باد بان !

طرزنده ظفر بدیع لری وجوده کتیردیگی اثناده، بار بار وسک
مظفر دو نماسی طولون لیمانک مائی سولرینه کلکون
بایراق لریله لطیف عکسلر براقیور؛ سرایک محشم
سرولری، معظم، مهابتلی قبه لری آلتنده جهان سیاستنه
اجرای تأثیر ایده جک تدبیرلر اتخاذا اولونیوردی .

قانونينك صوك سفرى

سلطان سليمان قانونى مهاج ميدان محاربه سنده ، ويانه سورلرى اوكنده اراء؛ شوكت ايله دكن صوكره مظفريت تاجلرى اوزرنده استراحت ايديوردى. سليمان قانونينك نفوذ سياسيسى آرتق اوروپا سياسياتنه اجراى حكم ايده جك بر مرتبه كاله واصل اولمشدى . بر طرفدن فرانسوا ، هابسبورغ خاندانندن اخذ انتقام ايجون سليمان قانونينك آستان سلاطين پناهنه التجا ايديور ، ديكر طرفدن مظفر اردولر يمزك آوازه شوكتى قلب دشمنده عظيم بر حس هراس حصوله كتيريور ايدي . سليمان قانونينك بومظفر اردولره صوك درجه اعتمادى واردى ؛ سلطان سليمان ، بتون سياستى بوقوت اوزرينه بنا ايديور ، بتون امللر ينى اردونك مظفريته استناد ايتديريوردى. فقط ظفر آرتق كالى بولمش ، كثر غنائمن متولد زيب واحتشام اخلاق ملتده بر انحراف كلى حصوله كتيرمهك باشلامشدى . سليمان قانونى قيلجنه كووه نهرهك بتون حكومتلره قارشى قوييور ، فقط متين بر دستور سياسى يه مستند اوليان وسعت فتوحات ايله قوه عثمانيه ينى كلاً دوچار ضعف ايليوردي . افق سلطنتده اولانجه

شعشعه سیله فروزان اولان نجم شوکتی ، پارلاق ، نظر فریب ، ذی احتشام رنکلرله تنویر انظار اییدیور ؛ بورونقلر میال افول اولان کونشک کنار انقده حصوله کتیردیکی عظمتلی ، ناپایدار الوان آتشیندن بشقه برماهیت ابراز ایده میوردی .

فقط ماضی ، قهرمان سلیمک پارلاق مظفریتلر نی تعقیب ایدن اولسله موفقیات ، حقیقه بادی مفخرت برمهاتی حازدی . سلطان سلیمانک سیاستی هر طرفه اجرای نفوذ ایتشدی . بونفوذک سلسله اعصار اوزرندن لمعان ایدن رونقی عصر حاضر ادبیاتنه ده اجرای تأثیر ایتمش ، آلمان شعراسندن ته ئودور کورنهر (سکتوار) سفرینسه دائر یازدیغی بر اثرده سلطان سلیمانک عظمت افکارینی جدا تجیل ایله مشدی . بویوک شاعر ، سلیمان قانونینک قهرمانلغنی ، حماسه دایرانه سنی ، جهان سیاستی اداره ایله دیکنی کمال تقدیر ایله یاد ایله مش ، حتی بریرده سلطان سلیمان قانونی بی بیوک بر قهرمان صورتنده تصویر ایدرک لسان حمایتندن :

« قارل قارل ! آرتق سن یا شایه میه جقسک ! سنک آوروپاک بزم پای سطوتم آلتدردر . ایشته سنی صوک دفعه اولارق میدان کارزاره دعوت اییدیورم . آوستریا خاندانی آرتق بتون اردوسنی سلاحلاندیرسین ! قهرمان سلیمان

مظفريت اوغورنده فداى جان ايتمك ايستور . «
 صورتنده تصوير حسيات ايله مشدى .

سليمان قانونى ، صوك كونلرني ده پارلاق ، موجب شرف برمظفريتله تنشيط ايتمك ايستوردى . اوسترياده برنجي فرديناند تخت حڪومتته كچديكى زمان ، سليمان قانونينك فرديناندله عقد ايتديكى سكر سنه لك بر مصالحه صلح ومسالتي برمدت قرر تايمين ايده جك كبي كورونيوردى . فقط فرديناندك يرينه بيوك اوغلى ايكنجى مانسيميله نك جلوسى ، دولت عثمانيه - اوستريا مناسباتى تدريجا خللدار ايله مشدى . بر طرفدن كنج زاپولاي ايله اوستريا بيننده كى اختلاف كيتدكجه تمادى ايدييور ، سلطان سليمان ايسه زاپولايك حقوتنى مدافه ايتمك ايستوردى . ديكر طرفدن ، ۱۵۶۲ معاهدهسى موجبجه اوستريانك ويره جكي ويركونك ايكي سنه تراكم ايتمى اوستريا ايجون يكي برفلاكت احضار ايدييوردي . سليمان قانونى بتون بو احوال سياسييه ني برسبب حرب تلقى ايتمش ، (توقاي) ده اوسترياليلرك دوچار تعرضى اولان زاپولايه امداد ايجون بوسنه بلكر بكي مصطفى پاشاي كوندرمشدى . سلطان سليمان ، اوستريايه قارشى يكي بر

سفر اجراسنه قطعاً قرار ویرمشدی؛ فقط مالطه فلاکتی بر نظر عاقبت بینانه ایله تأمل اییدیور، سبطوت عثمانیه بی محافظه ایچون فائق بر قوت استعمال ایتمک ایستیوردی .

سکتوار [۱] سفری سلیمان قانونینک اون اوچنجی، فقط مجارستانه قارشی بالذات اداره ایله دیکی آلتیجی سفر دی .

سلیمان قانونی بودفعه ده حرکات سوق الجیشیه ده دشمنه تقدم ایتمش، قوتلی بر اردو ایله (زمون، زمیلین) جوارینه کلهرک زاپولایی حضورینه قبول ایله مشدی . سلطان سلیمان بو حرکانی اجرا ایله دیکی ائزاده آوستریاده تدارکاتدن خالی قالمیوردی . ایمپراطور ، آلمانیادن ، فرانسه دن ، ایتالیادن قوای معاونه طوپولایور ، قوتلی بر اردو ایله (رعاب، یانق قلعه) جوارنده مدافه بی اختیار اییدیوردی .

سلیمان قانونینک مقصدی او زمانه قدر اداره عثمانیه بی تماماً انتقال ایده مه بن قلعه لری قطعی بر صورتده فتح ایسکدی؛ بو قلعه لر : کیولا ، آگری و سکتوار قلعه لر نندن عبارتدی . سلطان سلیمان (کیولا) قلعه سنه قارشی طمشوار والیسی و قریم خانی ایله برابر پرتو پاشایی کوندریور ، آگری قلعه سنی ایسه بالذات فتح ایتمک ،

[۱] سکتوار، اساساً (سی که توار) دره . (سی که ت) مجارجه

آطه، (وار) ده شهر معناسنه اولدیغندن (سی که توار) آطه شهری دیمکدر . شهر بر آطه اوزرینه مبنیدر .

سلسلهٔ حدودی قارباط طاغلیریته قدر توسیع ایله مک ایستیوردی . آگری ! سلیمان قانونی بونامی تلفظ ایتدیکی زمان، قلبنده الیم برمرارت، عظیم بر آرزوی انتقام حس ایدیوردی. سلطان سلیمان بر قاج سنه اول بوقلعه بیینه محاصره ایتمش، بوراده یینه بر چوق قهرمان فدا ایتمش، فقط آگری بی لطیف سینهلریله محافظه ایدن مجار قیزلری حس و طبربرانه ایله پرشوق و غایان قلعه بدنلرینه چیقمشلر، فسونکار نظرلرینه انضمام ایدن قوهٔ بازولریله مدافعینه فوق العاده یاردم ایتشلردی !

سلیمان قانونی (آگری) یه طوغری حرکتی حاضر - لاندینی ائاده، سکتوار محافظی زرینی نك تر حاله سنجاغنه تعرضی خبر آمشدی . بو تعرض، سلیمان قانونینک حرکات عسکریه پلاننی بسبتون تبدیل ایتمش؛ اوزمان اردو، زرینی بی تأدیب و (سکتوار) ی تسخیر ایچون او طرفلره طوغری حرکت ایله مشدی . سکتوار قلعه سی حقیقهٔ متین بر موقعدی . سلطان سلیمان بو موقعی فتح ایچون فوق العاده مشکلاته دوچار اولاجقدی . فقط قهرمان پادشاه، بوکبی موانعی قطعاً نظر اعتباره آلمیور، طونه نهری اوزرینه طرف طرف کوپریلر قوردیریور، اردو بو کوپریلر اوزرندن بر سیلابه ظفرکی سکتوار قاعه سنه مهیب طوغلری، سامعه خراش صدالری ایله ایلر یلیوردی .

سلطان سلیمان سکتوار قلعه سی اطرافنده محاصره
منتظمه ترتیاتی آلمشدی . بر طرفدن قلعه اطرافنده کی
خندقارله بطاقلقلر قورودیلور ، دیگر طرفدن شدتلی
بر آتش مدافعینی تلفات کلایه ده چار اییدیوردی .
فقط بتون بو غیرتلی ، مدافعینک ثباتی قطعاً اخلاص
ایده میوردی . زرینی ، ثبات و متانتی ایله برابر عثمانلیلرک
یاقیندن اجرا ایتدکاری آتشلردن قورتولمق ایچون کزیده
مستحکم بر موقع اشغال اییدیور ، قهرمان عثمانلیلرک
آتشلر ایچنده اجرا ایتدکاری هجوملر ، آنی بوراده ده
تلفات کلایه ده دوچار اییدیوردی . آرتق زرینی ایچون
ایچ قلعه یی مدافعه دن بشقه چاره قلمشدی . علی پورتوق ،
بو قهرمان عثمانلی ، قلعه یی شدتلی بر طوطی آتشنه
طوتیور ، بو آتشلردن قطعی بر موفقیت استحصال
اولنه میوردی . سلطان سلیمان قلعه قوماندانی مدهش
بر صورتده تهدید اییدیور ، اسیر ایدیلم اوغلتک تلف
اوله جغنی سویلیور ، فقط بو تهدیدلر زرینی نک ثبات
و متانتی اصلاً اخلاص ایتمیوردی . سلطان سلیمان ،
قلعه یی کمال موفقیتله تسخیر ایچون آرتق لغم حفرندن
بشقه چاره کورده میوردی . شمدی بو چاره ده
توسل ایلمش ، عثمانلی عسکری اوچ کون متادیا لغملر
حفریله مشغول اولمشدی . عثمانلی لغملرینک اشتغالی

يك مدهش اولمشدى : برطرفدن مدهش بر كورولنى اطرافى آتشلر، دو مانر ايچنده براقيور، ديكر طرفدن آفاقه صوبو دايدن قورقوج بر آلو قلعه اطرافنى صاريوردى . آرتق زرينى ايچون بويانينى سونديرمك امكان خارجنده ايدى . زرينى ، معيتى افراديله برابر داخلى برجلره چكيله رك اولونجه يه قدر مدافعه ايلكى قرارلاشدير بيور، قادينلرى، چوجقلىرى، ارزاق و طوپلرى كاملاً عثمانيلره اينه براقه رق مغلوبانه، فقط ثباتكارانه بر صورتده رجعت ايدىوردى .

زرينى نك ثباتى ، سلطان سليمانده تحملمفرسا بر تائير حصونه كتيرمشدى ؛ سلطان سايمان بتون تعرضلرك عقيم قالدیغنى كوردكجه جداً مايوس اولمش ، حتى صدر اعظم محمد پاشايه يازديغى بر تذکره ده :

« شو او جاق دها يانميه جقمى ، ممالك غزا وهيجاده فتح و ظفر كوسلرى چالتميه جقمى ؟ : » صورتنده اعماق قلبندن كلن صبر سزلغى افهام ايتمك ايسته مشدى . فى الحقيقه بو او جاق بر قاچ ساعت صكره عظيم بر لهيب پریشانى ايچنده قالمش ، فتح و ظفر كوسلرينك آوازده مهيبى مجارستان آفاقده ظنين انداز اواغه باشلاش ؛ فقط بو سور مظفرتى تماشا ايدى جك كوزلر ابدىاً قانمشدى ..

او صباح اردو ، بوفلاکت الیمه دن بی خبر متصل
 تعرض ای دیور ، صوقولینک تدابیر مؤثره سی قوماندانک
 ضیاءندن متولد فتور و کسالتله اردوده قطعاً میدان
 ویرمیوردی . برقاچ ساءت صکره آتش بتون قلعه یی
 احاطه ایتمش ، عثمانایلرک تعرضندن جای خلاص تحری
 ایتمک امکان خارجنده بولندیغنی زرنی ده تماماً آکلامشیدی .
 زرنی ایچون یالکز برچاره خلاص واردی ؛ اوده معیتی
 افرادیله برابر فدا کارانه بر خروج اجرا ایلمکدی . زرنی
 بو خروجی اجرا ایتسه ده ، ایتسه ده بهمه حال تلف
 اوله جقدی ؛ یانغین مخرب بر صورتده ایلریلیور ، باروت
 مخرنی تهلکه ده بولنیوردی . زرنی ، بوفلاکتی معیتی
 افرادینه تماماً آکلامش ، شانلی بر صورتده فدای جان
 ایلمکی عاطلانه اولمکه ترجیح ایله مشدی . بوفکرینک
 تصویب اولندیغنی آکلار آکلماز قایجنی قوشانمش ،
 قلعه نک اناختارینی بانه طاقش ، زرنی نک بو حرکتی
 کورن یکچریلر مقاومتسوز بر صولتله ایچری طوغری
 آتیلمشلر ، فقط مدهش بر هاون طوپنک اشتغالی بو
 قهرمان عسکرلری آتشله دومان آره سننده بر اقمشدی .
 اوزمان زرنی مایوسانه بی آتشلر ایچنه آتیلمش ؛ قلعه نک
 بتون زمینی قان و آتش ایچنده قالمشدی . .
 یکچریلر قاعه داخلنه کیرر کیرمز اوچ بیک کشی

عظیم بر غیرت جنکا ورانه ایله قلعہ نک بتون برجلریخی اشغال ایدیور، ظفر بایراقلری « ابر شفق ایچنده هلال ضیا فشان » کبی قلعہ نک برج وباروسی اوزرنده تموج ایله مکہ باشلا یوردی. قلعہ عثمانیلر طرفندن اشغال ایلدیکی ائنده یانین الان دوام ایدیوردی. فقط تحریر غنائم ایله مشغول اولان عسکر لر، اطفای حریقہ قطعاً اہمیت ویرمیورلردی. آرہدن بر قاج ساعت کچمش ایدی کہ، آتش باروت مخزننہ سیرایت ایش، مدہش براشتعال اوچ بیسک قهرمان ایله برابر قلعہ یی بر هوا ایش، سکتوار قلعہ سی نامہ آتشین بر خرابہ دن بشقہ برشی قالماشدی.

فقط اردودہ خفی بر ماتم حکم فرما اولیوردی. سلیمان قانونینک جسدی روحی بو ولولہ ظفر ایچنده صوقوللی بی ایچین ایچین آغلایور، بومدبر وزیر اردوی ہیچ برشیدن خبردر ایتمیوردی. حتی سکتوار جوارنده لازم کلن تدابیر اتخاڈ اولونمش، شہزادہ سلیم ثانی یه مکتوبلر کوندرلدکن صوکرہ باغراڈه طوغری حرکت ایداشدی. اردو، بو پارلاق مظفریتدن صوکرہ طبل و تقارہ چالہرق ایلریلیور، صوقوللینک تدابیری سلیمان قانونینک وفاتندن متولد محاذیری کاملاً بر طرف ایدیوردی.

فقط سایم نانینک بلغراده وصولی، مظفر اردونک بلغراده تقریبی اوزرینه بوخبر فلاکتی اشاعه دهده هیج بر محدود کوروله مش، قهرمان سلیمانک خبر وفاتی اردوده عظیم بر ماتم حصوله کتیر مشدی . بر کیجه ، بوخبر فلاکت اردوده شایع اولور اولماز ، بتون افراد عظیم بر تأثرله کریان اولمش، اوکونک صباحی اردوکاهده عمومی بر ماتم حکم فرما اولمغه باشلامشدی . بتون اردو، سلیمان قانونینک ضیاع الیمی ایله داغدار اولیور ، کویا لسان تأثر باتینک :

کون طوغدی شاه عالم اویانمازی خوابدن
ایتمزی جلوه خیمه کردون طنابدن ؟
یولارده قالدی کوزلریمز ، کلدی خبر
خاک جناب سده دولت مأبدن .
رنک عذاری کیتدی ، یاتار کندی خشک لب
شول کل کبی که ، آبری دوشوبدر کلابدن .
طفل سرشکی برلره کیرسین ، دعام اودر ،
هرکیم غمکده آغلاویه شیخ وشابدن .
یانسین ، یاقیلسین آتش عشقکله آفتاب
دردکله قاره چولره کیرسین سحابدن .

ماتنامه سنی بی نهیایه بر تله نمله تکرار اییدیوردی .

آرتق سایمان قانونینک تابوتی ده میدانه چیقارلمشدی .
بو تابوت وضع حزین ماتم انکیزی ، صورغوجلی
مجوزه سی ایله بلغراده طوغری ایلریله دیکی زمان ، ظفر
یولنده فدای جان ایدن قهرمان سایمانک عظمت افعالی

بتون قلملرده زوال ناپذير برحس احترام حصوله كتير-
 بيور ؟ بو محترم ، ميجل تابوتى شانلى ، مظفر براردو
 تعقيب ايديوردى . .

ویانه هزیمتدن صوکره . .

هر قومك اوج بالای اقباله سعودی ایله دوره فلا کته
دخولی اره سنده کچن ، ملتیی بی رحمانه تأثیراتیله ازن بعض
وقایع الیمه موجوددرکه ، ملتک نظر عبرت و انتباهنی آچق ،
قلب ملتده زوال ناپذیر برحس غیرت ، برحب وطن
حصوله کتیرمک ایچون بووقایعک تکراری ، بویاره لرك
برررر تشریحی وطنک تأمین اقبال آتسی ایچون صوڪ
د جه الزمدر .

برفلا کتک اسبابی ، بر مغلوبیت قطعیه ک اسباب الیمه
وفجیه ۱۹۰۴سی ، برچوق سنه لر ظرفنده طبع ملتده حصوله
کلن ضعفک ، اخلاق ملتده پیدا اولان ضعف عمومینک
بر نتیجه طبیعیه سیدر . روسیانک ۱۸۰۶ فلاکتی ،
یهنا و آونه رشتته ده مغلوب اون اردونک اسباب فلاکت
واضمخلالتی پروسیا قومنده حصوله کلن ضعف عمومیده ،
پروسیا اردوسنده تعقیب ایدیلن اصول و نظامتک حال
تذبذب و پریشانیده بولنسنده تحری ایلمایدر . روسیاخ
غالبنک طبع ملتده حصوله کتیردیکی حس متین جنکاورانه
تعاقب ازمان ایله دوچار زوال اولور اولماز ، بریه نافلکتی
پروسیایی اسارت آلتته آلمش ، بریه نا مغلوبیتی ناپولونک

اداره ظالمانه سی آلتنده حر برماتی سنه ارجه ربقه اسارتاه داغدار ایلشدی . ذاتاً مجارلرده بویله اولمامشیدی ؟ سلیمان قانونینک معظم اردوسی مهاج اووه سننده شانلی بر مظفریت احراز ایلدکن صکره ، ایکی سائت دوام ایدن بر محاربه خونریزانه نتیجه سننده قوجه بر قومک بیدان مقاومتی صارصمش ، ضعف تشکیلات ایچنده زبون قالان ، عثمانلیلرک محتشم وانضباطپرور اردولرینه قارشی مجاور حکومتلرک معاونت بی فائده سنی جلد چالیشان مجارلری قوتیله ، انضباطی ایله ، فضیلت عسکریه سیله مغلوب ایلشدی . فقط ویانه هزیمتدن اول اردومزده ، اخلاق ملیه مزده بوفضیلتنک فقدانی ، اقبال آتیز ایچون غیر قابل تلافی بر فلاکت حاضر لامغه باشلامشدی . بو فلاکتک علامت اولیه سی اردونک تشکیلاتنده ، عثمانلی قومنک اخلاق ملیه سننده ، عثمانلی پادشاهنک سفاهت ولایقیدیسنده اولانجه عاقبتیه تظاهر اییدیوردی . اردوده انضباط قالمامشدی . دور استیلا محارباتنک قلب ملته حصوله کتیردیکی آتش حمیت ، میال زوال برشعله واپسین حالته کلشدی . پاره ، ذوق وسفاخته صرف اولنیور .. محمد رابع دبدبه و آلائی بتون مظفریتلره ، بتون موفقیتلره ترجیح اییدیوردی . قرق بر سنه دوام ایدن مدت سلطنتنک ششعه سیاسیاتی کوریلیرک ده ای سیاسیسنه ،

مقتدر سردار لڑک اجرا آت وطن پرورانہ سنہ مدیون اولان محمد رابع، وطنک تأمین سلامتہ چالی شمعقدن زیادہ رفاہ و سہادتہی تأمینہ غیرت ایڈیور، قہرمان اجدادینک اثرینہ اقتفا ایدرک اردو قوماندانقلرنندہ، محاربہ میدانلرنندہ ملتک تمثال شجاعت ومظفریتہی وجودہ کثیرہ جک یردہ آو پیشندہ طولاشیور، اردوسنک ادارہ سنی نظر لاقیدی ایلہ تاقی اییوردی. محمد رابعک بو حرکتی اجانبکدہ نظر دقتی جلب ایڈیوردی. فرانسه حکومتک سفارت فوق العادہ ایلہ استانبولہ کوندر دیکہ بر مأمور، ادرنہ جوارندہ محمد رابعک آو قافلہ سنہ تصادف ایشیددی. بو قافلہ عصبی، یورولق بیلمز بر غیرتلہ ایلیریلیور، ویانہدہ دوچار مغلوبیت اولان قرہ مصطفی پاشانک کرانہ باصیرمہلر، ذی قیمت طاشرلہ مزین اکرلی بارکیرلر اوزرنندہ قوشان معیتی ارکانہ پارلاق، محتشم بر نمونہ تشکیل ایلیوردی. بوذات، آو قافلہ سی اورتہ سندہ محمد رابعی ایلک دنعہ کورہش، ایلک مشاہدہ نک تأثیریلہ فکرنندہ حاصل اولان حسیاتی شو صورتلہ تصویر ایشیددی:

« نصل تعریف ایدهم، محمد رابع ابری کوزلی، مدور وکنیش سجالی، پالاییق، صفالی آرز، باشی اوہوزلری ارہ سنہ کومولمش کبیدی. بویی همان اورتہ ایدی. ارقہ سندہ یوز قدر آتلی بولنیوردی. بونلرک اک اوکدہ کی اوچ صرہ سی فلاوتہ،

برقاج دانه سی طاوول وزیل چالیور ، فقط بو آهنگر او قدر حزین ، قسوت افزا بر صورتده حصوله کلیوردی که ، بونی بر حکمدار معیتی اولقدن زیاده امرتد فیندن عودت ایدن بر قافله تلقی اتمک دها معقول اوله بیلیردی . بتون بوغلبه لک ، یورویشنی حکمدارینک یورویشنه اویدیره رق سرعتله قوشیور ، شهره طوغری عجله عجله کیدیور ، بویقمق اوصانمق بیلمه یین آوجینک پيشنده نفس نفسه قطع مراحل ایدیوردی .

پادشاه بو صورتله امرار حیات ایلدینکی حانده اردو ضرورت ایچنده ، ضعف اخلاق ایچنده حسیات جنکاور . انه سنی ضایع ایدیوردی . فاضل احمد پاشانک سن غوتارده ، کریدده ، چهرینده سنه لرحه حرب آتشلری اورته سنده یتشدیردیکي ، متین برمسلك سیاسی تاثیريله حصوله کلن پارلاق مظفریتلرله عروق غیرت وحمیتی غلیانه کتیردیکي بواردو ، برقاج سنه ایچنده غیرت جنکاوران سنی ضایع ایتمش ، قره مصطفی پاشانک قان بهرغ صرتلرنده ، ویانه سورلری اوکنده حاضرلادینی مقتل فلاکتده روح مظفریائمزله برابر قربان ایدیله جک ، انضباطسز ، صنعت عسکریه دن محروم جسم برکتله حانته کلشدی . ایشته ۱۲ ایلول ۱۶۸۳ تاریخی اردونک مبدأ فلاکتی تشکیل ایلمش ، قره مصطفی پاشانک جهالتی یوزندن پریشان اولان اردومز ، اوستریا جنراللرینک متوالی ضربهلری

آلتده از یله از یله زنتا، صالانقمین ، بلغراد فلاکتلرنی
اولانجه ضعفی ایله اتتحام ایلمشدی .

ویانه مغلوبیتسک نتیجه سی عثمانلیلر ایچون پک الیم
اولمشدی . واقعا ۱۰۰۵ سنه هجریه سنده خاج اووده
وقوعه کلن میدان محاربه سنده محمد ثالث فراره تمایلی
ایله باشلایان علام ضعف ، سنان پاشانک حرص طمع
و حب جاهی یوزندن اوافق تفک بعض مغلوبیتلره مقدمه
فلاکت تشکیل ایلمش ایدی ایسه ده عثمانلی اردوسنک قوتی،
عثمانلی قومنک فضیلتی ، عثمانلی مظفریاتنک تأثیر دهشتی
روسیه ، آوستریا ووندیک حکومتلرنده عظیم بر حس
هراس حصوله کتیریور، هیچ بردولت عثمانلی سلاخه
مقابله ایده میه جکنه قناعت تامه حاصل ایلیوردی .
بوقناعت، عثمانلیلری معارف عسکریه یی تزیده ، اسلحه
حربیه یی تجدیده ، اصولی وقواعد عسکریه یی ایجابات
زمانه نظراً تبدیله مجبور ایتمکدن زیاده انلرک غرور ملیسنی
تحریک ایدیور، و بوتأثیر مضر آلتده سوابق مظفریات
ایله کچینن عثمانلی اردوسی ، ترقیات عصره اهمیت ویرن
آوستریا اردولری قارشینسنده کوندن کونه غیراختیاری،
الیم برضهفه دوچار اولیوردی . قالن بهرغ تپه لرندن منهنماً
رجعت ایدن قره مصطفی پاشا اردوسی، عثمانلی عسکر لکتنک

ضعفه بر مثال اضمحلال وجوده کتیردیکی کوندن اعتبارآ
 عثمانلی اردوسنک آوروپاده حصوله کتیردیکی حس دهشتده
 زائل اولغه باشلامشدی . بوتأثیر آوستریا و روسیه
 حکومتلرینک جسارتتی تزید ایش و بو حس جسارتله
 حرکت ایدن آوستریا حکومتی گاه منفرداً ، گاه روسیه ایله
 متفقاً حرکت ایدرک عثمانلیلرک دائمی خصمی اولمقدن بر لحظه
 خالی قالمشدی .

آوستریا حکومتک سیاسیات حاضره سنی قانلی فلاکتلرله
 حاضر لایان بومغلوبیتلرمنز ، پروسیانک یه نا فلاکتی
 درجه سنده موجب انتباه برچوق مثاللری جامعدر . بو
 فلاکتلری موجب عبرت اوله جق بر طرزده تشریح
 ایتک ، مغلوبیته بادی اولان اسباب مادیه ومعنویه بی
 بتون دلایلی ایله کوسترمک ملتک تربیه اخلاقیه سی ،
 اردونک فضیلت عسکریه سی اوزرینه نافع بر تأثیر اجرا
 ایده بیلیر . اکثریا بر فلاکتک تازیخی تدقیق ایتک ،
 بر مضفریتک پارلاق صفحاتی تشریح ایلک درجه سنده
 فوائد حاصل ایدر . عثمانلی اردوسی ویانه فلاکتته دوچار
 اولدقدن صکره اردو و ملتده بادی انتباه هیچ بر تأثیر
 حاصل اولمامشدر . مهاج میدان محاربه سنی بر مزار ملی
 عدایدن مجار شاعرلری ، مجارقومنک حسیات وطن

پرورانه سنی تحریک ایچون برر داستان فلاکت وجوده
 کتیر دکلری ، کیش فالودی ، مجار ملت ننگ روح حمیتده
 برطین ماتم حصوله کتیرن اوزون بر منظومه سنده : « مهاج
 مهاج ! ای قانلرا ایچنده قالان وادی قدیم ! سنی بتون
 منظره فجاعت نمونکله کوزلرم اوکنه کتیر دیکم زمان
 کوزلرم غلیان حمیتدن اشکابه حدتله مالی اولور . » طرزنده
 یاد فلاکتله اخذ عبرت ایتک چاره لرینه توسل ایتدکلری ،
 ینه او عصرده شانلی ملت مزک حر ، حمیتلی شاعر لری قهرمان
 سلیمک شعشعه غالیتنی ، قانونیک سلسله مظفر یاتی ذکر
 و تعداد ایده رک :

تیغک ایچردی دشمنه زخم زبانلری ،
 بحث ایتمز اولدی جمله کسیدلی لسانلری ،
 شمشیر کچی روی زمینه طرف طرف ،
 صالدک دمیر قوشاقلی جهان پهلوانلری
 آلدک هزار بتکده یی مسجد ایلدک
 نا قوس یرلرنده اوقوتدک اذانلری .

طرزنده وطن نامه ، ملیت نامه ، عثمانلیلق نامه
 بیان حسیات ایلدکلری حالده ، ویانه هزیمتدن سوکره
 بو سوابق مظفر یاتی اعلا ایده جک ، بو مغلوبیتلرک یاد
 الینی خاطره ملتده ابقا ایلدک هیج بر بدیعه انتباه
 ساحه فکر و خیالی تزین ایده مه مشدی . اوزمان ، بوملتی
 ایقاز ایتک ، بو قهرمان ملتده خاطره سوابق ایله تولید

قوت و ممانت ایلك ایچون بیوک بر غیرت، عظیم بر غیرت
 وطنیه لازمدی . بو غیرت هیچ بر طرفده کورولمور ،
 عسکرک، صنایع و ادبیات عظیم بر قوتور و کسالت ایچنده
 بی حس و پریشان کوندن کونه زوال بویوردی . دائمی
 بر حس انتقام ایله حاصل اولان غیرت وطنیه عروق
 ملتده جای آرام بولامامشدی . فکر ملتک تنویر
 و تشخیصینه ، اردونک اصلاح و تنسیقنه قطعاً اهتمام
 اولموردی .

واقعا پروسیاده عین فلاکتده دوچار اولمش، پروسیاده
 عین ضربه لرله زده لشمش، حتی دشمن بر ملتک ربه اسارتی
 آلتند. قالمشدی . فقط ملت بو ضربه لرده دوچار انتباه
 اولمش؛ حس ملی بتون قابلرده جوشان و خروشان بر قوه
 استخلاص وجوده کتیرمشدی . بتون پروسیا قومی
 فلاکت سابقه سنی تعمیر ایچون مادی ، معنوی ترقیلر
 اظهار ایدیور ، تئودور کورنر پروسیا قومنه خطاباً
 یازدینی وطنپرورانه منظومه لرده متی انتباهه دعوت
 ایدیور، ماقس فون شه نقن دورف تجیل حریت ایچون
 یازدینی شعر لرده پروسیا قومنک حسیات وطنپرورانه سنی
 غلیانه کتیریوردی . بوغلیان ، ملتک قابندن اولانجه
 قوتیله جوشان اولمش ، حریتی غائب ایدن پروسیا قومی
 پارلاق بر فجر استقلال ایچنده سونکولری ، قلیجلیری ،

قهرمانلریله یوکسه لهرک ، ماضی الینک آجی یاره لرینی
 تداوی ایدرک وبوضربه لری قطعاً فراموش ایتمه رک منتظم
 اردوسی ، حس متین وطنپرورانه سی وبوحس کزینی
 وطنپرورانه اثرلر ، قهرمانانه منظومه لرله اعلا ایدن عالم
 مؤرخلری ، عالی شاعرلریله بوکونکی مرتبه کاله واصل
 اولمشدر .

بروسیا لیرک یه نا فلاکتدن صوکره تطبیق ایتدکلری
 اصوله ، تربیه عسکریه مزنی تقویه و اخلاق ملیمزی اعلا
 ایچون فوق العاده محتاجز . معارفزنی ترقی ایتدیرمک ،
 اردومزنی سوابق شوکت مزله متناسب بر مرتبه مکملیه
 ایصال ایتک ، مغلوبیتلریمزنی ، مظفریتلریمزنی اولانجه
 حقایق ایله تشریح ایتک ، عثمانلی ملتک عظمت ملیه سی
 ایله متناسب بر تاریخ سیاسی وعسکریمی وجوده کتیرمک
 بزم ایچون اک مهم مسائلدن معدوددر . ملت بر تاریخ سیاسی یه ،
 اردو بر تاریخ حرب عثمانی یه محتاجدر . ماضیسنی بیلمین
 برمت ، تأمین آتی ایچون لازم کلن وساطتی بر غیرت
 و قطعیه استحصالی ایده مز . روسیانک یه نادان صوکره کی
 حالی ایله عثمانلیلرک اون یدنجی عصرده ویانه هزیمتدن
 ویکرمنجی عصرده دوراستبداددن صکره کی حاللری بعض
 فرقلر استننا ایدمک اوزره همان بر برینک عینیدر . اوتوز
 سنه دن بری اداره اجنبیه آلتنده بولنیورکی عثمانلیلنی اعلا دن ،

حسیات و طنپورانه بی اظهاردن منع ایدیلن قهرمان ملتمز ،
 انقلاب حاضر دن صوکره آرتق بو حسیاتی اعلایه
 چالشمیلدر . ایشته اوزمان ، اجدا-ینک مظفریات
 سابقه سنی مشق تقلید اتخاذایده جک ، فلا کترندن عبرت
 بین اوله جق اولان اردومنز تربیه عسکریه سنی متین براساسه
 بنا ایده جکی کبی اخلاق ملی ده کسب صفوت ایده جک ،
 شانلی بر تاریخه ، خارق العاده ذکاره مالک اولان عثمانلیلر
 عظمت سابقه عسکریه لرینی بتون کمالیه اظهار ایده جکلر در .

مصطفای ثالث و بیوک فرہ دریق

اون سـکـزنجی عصر ، دولت عثمانیہ ایچون الیم بر
صفحة انقراض وجوده کتیرمشدی . قالن بهرغ ، زنتا
وپتہروارداین هزیمتلرندن صوکره صولت سابقه جهانکیر-
انه منزله غیر متناسب بر توکل مغلوبانه ایله رجعت ایدن
اردولریمز عدم اطاعت، اخلال انضباط ، غصب اموال ،
میل احتشام کبی برملتک علام مؤله انقراضندن معدود
اولان اوصاف مشومہ بی فعلاً ابراز ایله دکلری اثناده
مصطفای ثالث تخت عثمانی به جلوس ایدیور ، ملتی بو
کریوه انقراضدن قورتارمق ایچون عالی املا، ترقیوروانه
فکرلر پرورده ایدیوردی . فقط بوالملرک حصوله
کلسی ، بوفکرلرک اولانجه کماله نشوونما بولسی ایچون
لازم اولان زمین تبت هیچ بر طرفده موجود بولونموردی .
مصطفای ثالث ، وطنی صدمات متوالیه ایله ازوب
محو ایدن تجاوزات خارجی به قارشی اردونک اکمتین
برسدحیت ، اکمقدس برواسطه شوکت اولدیغنی بیلدیکی
ایچون جلوسنک ایلاک کونلری تقلید سیف مراسمندن
عودتده یکیچری قیشله لرینه اوغرامش ، اوراده برمعتاد
نوش شربت ایدرک تلذیز دماغ ایلدیکی اثناده . دارقداشلر ،

۴۰۴ امید ایدرم کہ ، کلہ جک ایلمک بہارندہ بوشرتی (بندر)
 سورلری اوکنندہ ایجزز ! « دیمشدی . حیفا کہ بندر
 سورلری اوکنندہ ، ہماج صحرا رندہ ، رعاب اووالرندہ ،
 زالسبورغ وادیلرندہ ارائئہ شان قہرمانی ایدن اردونک
 اوصافی ، مصطفای ثالث عصرینک عاصی عسکرلرندہ
 دور ادور برخاطرہ افتخار شکلندہ قلمش ، اردو ابراز
 ایلدیکی عدم انتظام ایلہ صوک برصفحہ انقراض کوسترمکہ
 باشلامشدی . ذاتاً بوخان ، رومالیلرندہ بویلہ اولمشدی :
 ناقابل تحمل زرہلو آلتندہ ، آفریقانک طاقت سوز
 حرارتلری قارشیسندہ برمشی سریع ایلہ حرکت ایدن
 رومالژیونلری ، بومتین زرہلری کندیلری ایچون بار
 الیم عدایتدکلری کوندن اعتباراً روما حکومتی عظمتی ،
 شوکتی ، سطوتی ایلہ برابر تدریجاً دوچار انقراض اولانہ
 باشلامشدی !

مصطفای ثالث دورندہ عین حال واقع اولمق
 اوزرہ ایدی ؛ فقط صورہ لک تعیری وجہ ایلہ « مقتصد ،
 مدبر ، حریص شان و شہرت اولقلہ برابر حکومتی اصلاح
 ایچون معلومات لازمی دہ حائر بولونان » مصطفای ثالث ،
 راغب پاشانک معاونت عاقلانہ سی ایلہ مالیہ تی تنسیق
 ایدیور ، سؤ استعمالاتی منعہ چالیشیور ، فضیلت مردانہ
 ابرازینہ مانع اولان دبدبہ وداراتی کلیاً محوہ سعی

بولونیوردی. مصطفای ثالث یالکز برارزوسی واردی :
 وطنی اصلاح ایتمک ، اردویی مرتبه مکملیه ایصال
 ایلمک ، اجدادینک پارلاق مظفریتلری درجه سنده موافقتلر ،
 مظفریتلر احراز ایلمکدی . مصطفای ثالث بوسیدن
 طولایی بیوک فره در یقله تأمین مناسبات ایتمک آرزوسنده
 بولونیوردی . حتی فره در یقله تأمین مناسباته موفق
 اولور اولماز ، فره در یقندن اداره ممالک خصوصنده بعض
 وصایاده طلب ایتمش ، اوزمان بیوک فره در یق شو جوابی
 ویرمشدی : «تبعات تاریخیده بولونه رقی تجار بدن استفاده
 ایتمک ، منتظم براردویه مالک بولونمق ، وقت حضر و وقت
 سفرده اردویی مکمل تربیه ایتمک ، خزینه دولتی پاره
 ایله طولیدیرمق . . ایشته عزیزم ، بزم اوچ سرم . امین
 اولکز که بوندن بشقه هیچ بر سره مالک دکلم ! »

بیوک فره در یق مصطفای ثالثله تاسیس مناسبات
 ایدر ایتمز آندن پروسیا منافعه خادم بر صورتده استفاده
 ایلمکی دوشوندی . یدی سنه حربی بیتر بیتمز فره در یق
 استانبوله پک چوق هدیه لرله بر هیئت سفارت کوندریور ،
 استانبولده دائمی برسفیر بولندیرمغه بیله موفق اولیوردی .
 پروسیا لیرک شرق صحنه سیاسیاننده مهم بررول اوینامغه
 باشلامسی ، آوروپا سیاسیاننده مهم بر تاثیر اجرا

ایدیوردی . فرہ دریق شرقہ اجرای نفوذہ موفق
اولاجق بر سیاست تأمین ایلدکن سوکرہ ، اوصردہ
روسہ تختہ جلوس ایدن قاترینہ ایلہدہ عقد رابطہ ایتک
آرزوسندہ بولنیوردی . اوزمانلر پروسیا حکوتی یدی
سنہ حربندہ مصون ومظفر قورتولمشدی . فقط پروسیانک
بنای حکومتی ظاہراً بلندو عالی کوروندیکی حالہدہ ، حقیقتہ
بمستون بشقہ برماہیتدہ ایدی . حتی فرہ دریق ، برادرینہ
یازدینی بر مکتوبدہ پروسیانک تعالی وترقیسی ایچون نہ
صورتدہ تدابیر اتخاذ ایتک لازم کلہ جکندن بحث ایتدیکی
صرہدہ : «ا کراردو اہمال ایدیلہ جک اولورسہ ، بومملکتک
محو اولدینی کوندر .» دیوردی . فی الحقیقہ ، پروسیا
حکومتی داخلی اصلاحاتہ محتاج اولدینی کبی خار جادہ
بردوستہ ، برمتفقہ عرض احتیاج ایدیوردی ؛ اومتفقہ
آنجق روسیہ اولابیلیردی .

بیوک فرہ دریق روسیہ ایلہ اتفاق ایتدیکی اثنادہ
قاترینہ نک سیاستی پارلاق بر صورتدہ اجرای احکام
ایدیوردی . جذبہ حسن و آنی ایلہ تدویر امور سیاست
ایدن قاترینہ ، بیوک فرہ دریقہ عقد اتفاق ایلکی روسیہ نک
آمانہ موافق بولیور ، بالخاصہ آوستریا پولتیقہ سنہ قارش
پروسیا اتفاقی مانع یکانہ عد ایلیردی . بودلبر ، شوخ ،

عشوه کار ایمپراطوریچه ، پرغلیان بر بزم عشاق ایچنده
یتاب غرام اولدینی حالده :

مصرک اوشیوه کارینه بکزرکه طینتک
اولدیرمدجکه وصلنی ایتمزدی رایکان

حقیقت بدیعه نمانسه بر مثال دلاویز تشکیل ایلدیکی
کچی سیاستی ده پارلاق بر صورتده اداره ایدیوردی .
قاترینه نك بتون سیاستی کافه افکارنده مندبجدر . قاترینه
دیورکه : « ملت حکمداره کوره دکل ، حکمدار ملته
کوره اولور . ملت ایچون مساوات ، قانونه اطاعت
ایتمکدن عبارتدر . حریت ، قانوناً ممنوع اولیان هرشیئی
یا بمق حقدن بشقه برشی دکلدر . بر معصومی آصمقدنسه ،
اون مہمی قورتارمق اولادر . » ایشته قاترینه نك زبدہ
سیاستی . .

قاترینه بر طرفدن بو افکاری بتون معناسیله تطبیق
ایلدیکی کچی دیگر طرفندن ده شرق پولتیقه سنی تعقیبه دوام
ایدیور ، بوفکرینک قوه دن فعله کلسی ایچون پروسیا
اتفاقندن استفاده ایلک ایستیوردی . فقط بو اتفاقدن
اک زیاده متضرر اولان ایکی حکومت واردی که ، آنلرده
فرانسه و آوستریا حکومتلری ایدی .

آوستریا حکومتی ، فرانسه نك دشمن تاریخیسی

اولدینی خالدہ بودفہ ایکی حکومت بیندہ مشترکاً حرکت حسی پیدا اولشدی . دور سایمان قانونیدہ فردیناندک کسر عظمتہ ، دور سلطان محمد خان رابعہ قرال لوئیک ازالہ شان و عظمتہ اولانجہ قوتیلہ سعی اولان فرانسه پواتیقہسی ، شمدی آوستریا ایلہ متفقاً حرکت ایتمکہ تشبث ایلشیدی . فرانسه و آوستریانک یکانہ هدف الحراتی ، قاترینہ نک برشیطنت عشوہ کارانہ ایلہ تدویر ایلدیکی پولونیا مسئلہسی ایدی . بومسئلہ دن مصطفای ثالث دہ فوق العادہ اندیشناک اولیوردی .

قاترینہ ، عاشق دلشکاری استانیسلاس اوکوست بونیاطووسکی بی، پولونیا قرالی متوفی اوچنجی اوکوستک یرینہ اجلاس ایتمکہ چالیشیور، دیگر طرف دن دہ پولونیا- دمکی پروتستانلرک محافظہ حقوقی ایچون پولونیاہ عسکر سوق اییدیوردی . مصطفای ثالث بوکا شدتلہ مانع اولوق ایستیور، فقط بیوک فرہ دربق استانبولده کی سفیری واسطہ سیلہ باب عالی بی بوفکرندن و ازچیرمکہ چالیشیور، پروسیا سفیری روسیہ سفیری ایلہ برلکده بیک درلو دسائسہ مراجعت اییدیور ، ترکیہ نک امنیت واعتمادنی جلب ایلمک ایچون هر درلو تدابیرہ توسل ایلیوردی . حتی، ترکیہ نک اک بیوک بردشمن قدیمی اولان آوستریا حکومتی علیہندہ ترکیہ یه جاسوسلق ایتمکی بیلہ

کوزه آلیور ، سفیری واسطه سیله مصطفای ثالثه ویردیکی
تقریرلرده آوستریانک ترکیه علیهنده کی تدارکاتی حقنده
ترکیه یه معلومات اعطا ایلدیکی کبی آنی اتفاقه جلب
ایتمکندنده کری طور میوردی. فره دریق ، پولونیا اغتشاشندن
اول سفیری واسطه سیله مصطفای ثالثه کوندردیکی بر
تقریرده شوصورتله بیان مطالعات ایدیوردی :

شیخ الاسلام داعمزه کوندریله [*]

پروسیه ایلچیسینک مضمون تقریری ترجمه -

سیدر [**] .

فی ۸ ک ، سنه ۱۱۷۸

بودغه حشمتلو قرالم اخلاصکارلری کچن ماه کانون اولک
اون آلتنجی کونی تاریخله مورخ صوب داعیانمه کوندردیکی
تحریراتک قرالم موی الیه دوات علیه نک کمال صدق و خلوص
اوزره دوستی اولدینی حسبيله دولت علیه نک امور و منافعه
محل و منافی اولور حالات واقع اولدقجه هر بار آنها اخبار ضمنتده
درکار اولان صداقت و استقامت و نیت خالصه سنک بوندن بویله
دخی علی الدوام استمرارینی طرفندن وجه اکمل اوزره تقریر
و تصدیق ایتمه سی اصرا و تنبیه ایلشدره. واشو خلوص ضمیرینه
بناء بوندن مقدمجه و حتی در علیه یه عرض و تقدیم ایله دیکم
تقریرده جمهورلهک اداره امور مهمه لری خصوصنده عموم

[*] عیناً .

[**] طوبوقبوسرای هایوننده کی اوراق میاننده بولونمش ،

غیر مطبوع بروشقه تاریخه در .

اوزرہ عقد اولانہ کلان جمعیت و مشورتلرنده جملہ نك اتفاق رأیبری
 ما تقدم مدن بو آنه دكين لهلو بیتنده دستور العمل ایکن قاعده
 صریحه منبوره نك احما و العاسی و فیما بعد و قوع بولان مشورت
 کبارلرنده در میان اولان امور جمهورك تمشیاتی اکثرک رأی
 ایله اولسی بهض کبار و اعیان لهدن مراد و بوندن ادم حالا
 له قرالی تاج کیدکدن صکره معناد اوزرہ عقد اولنان مشورتك
 خصوص منبورك حصولی ضمننده سعی اولندینی قرالم مومی
 البهك امریله در علیه به آنها اولدینی بودفه دخی قرالم اخلاصکار-
 لرینك امریله طرفندن در علیه به تحقیقاً عرض اولنورکه کرک
 روسیه ایمبراطوریمجه سی اخلاصکارلری بالاده ذکر اولنان
 اکثریت آرا بدعتنه رضاداد اولادن کلیاً متباعد اولوب بو
 مثللو انقلاب نظام قدیم لهك دفعنه طرفلرندن حسب الامکان
 اهتمام تام اولسه جنی مجزوم اولمقین لهلویاندن ادعاء منبورده
 بولنان الحاله هذه سودالرندن فارغ اولدقلری معیندر و تصریح
 اولدینی اوزرہ اعحاسی مقصود اولان اتفاق آرا قاعده لرینك
 ابطالی امرنده سبقت ایدن ایرادات ارتشا طریقيله جلب منفعت
 و یاخود احراز مناصب معتبره سوداسنده اولان بعض کبار
 و رجال لهلویاندن مستقلاً در میا اولوب قرال جدیدك له قرالغه
 هنوز صعودی خلالده هر خصوصده تحری و احتیاطی مقتضای
 وقت و حالدن املقین له جمهورینك طور حکومتلری تغییرینی
 مستلزم بعض کبارلرینك بوکونه ایرادلرینه مماشاتق درکار
 اولمشدر. لکن کیفیت مذکور له مملکتنه همجوار اولان دوله مضر
 و مناقض اواق حسبيله دفعنه صرف ماحصل مقدور اولمقن لابد
 اولدیفنه بناء قرالم اخلاصکارلری خصوص منبورك حصولنه
 من کل الوجوه مانع اولدیفندن غیری بوندن صکره دخی کرک
 امر منبورك و کرک آخر خصوصك عدم تغییری ضمننده کمال
 تیقظ و انبیاه اوزرہ اوله جنی محقق اولوب له مملکتك تنظیم

اموری خصوصاً از قدیم مقرر اولان قواعدك ادنا مرتبه
تغییر و تبدیله و اتفاق آراء قاعده سكت ابطاليله برینه اکثریت
آراء بدعتك احداثه دولت علیه دن بروجله جواز کوسترلمدیکی
کرك جدیدله قرانك طرفندن آستانه سعادتیه مجدداً کلك اوزره
اولان له ایلیجینه و کرك بوندن صکره له قرانله و یا خود جمهورینه تحریر
اولنه جق مکاتب علیه لریله وقت بوقت تذکیر بیوریلور ایسه دولت
علیه نك بوکونه ایرادی مؤثر اولور ، دیوقرالم اخلاصکارلری
مکتوبنده تحریرایدنر. ایدمی فی الحقیقه دولت علیه ایله قرالم و روسیه
ایمپراطور بجه سی اخلاصکارلری طرفلرندن کاه و بیسکاه بومقوله
ایفاطانه نصایحی درکار اولدجه له مملکتک قریب و حوارینده اولان
دولت علیه ایله دول سائره به ایرات خلل احتمالی اولان حالات مقدم
منعدم و مضمحل اوله جفدن بشقه مملکت ضروره ده اوله بعض
مفسدینک قبا بعد اغوازمبله بومثللو ایرادت الفاسنه درکار اولان
جسارتلرینه فتور کله جکی اسما مقرر در . و دولت علیه نك امورینه
عائد اولان خصوصاً دره قرالم اخلاصکارلرینک بوماً فیوماً آثار
حمیت خالصانه سی اظهار و ابراز کمال اشتیاقی او لمغین بودفعه
دخی مجدداً خلوص طویته اثبات ایچون صحت اوزره استجلاب
ایتدیکی خبر آقی الذکرك در علیه به تصدیقات قویه ایله عرض
و تقدیمی داعیلرینه صراحة امر و تنبیه ایسکله بوداعیلرینک
در علیه ابدا اقامتدن برو علم اه تعالی قرالم اخلاصکارلرینک
اموری قدر اولان دولت علیه نك امورینه راجع بر معنی اولغله
انهاسته مسارعت او انور که نیچه دواتی طرفندن طوائف عسکر-
یه نك حین اقتضاده عجاله جمع و احضارلری سهولت ایله اولق
ایچون بلاناً خبر مجاز مملکتنده طوائف مذکوره وضع و اسکان
اولنه جق او طله بر بنسینه قرار ویرلدیکی و بوندن ماعدا نهرطونه
اوزرنده دیجی صی و یا نلری طوبه طیان جق مرتبه متین و مستحکم
بویلری اوزون کثیرالعدد زور قرك عن العجله انشاسی تنبیه اولوب

یح [*] شهرنده کیجه کوندوز تقید تام ایله اشلمکه ابدار اولندینی صحیحدر . وغالباً شایقه نوعندن اولان اشبو زورقلرک نفرات عسکریه ومهمات سفریه ایله طوناتیلوب نهرطونه اوزرنده دولت علیه مک تحت حکومتنده اولان عملرینه آقین ضمننده استعمال اولنه جقلری ماحوظ اولوب وبومثللو تدارکاتی مشاهده اولنماق ایچون راهیلرک مجار مملکتندن یح شهریشه سرورلری منع وسد ملاحظه سیله بوسنه وصرپ مملکتلرنده وبانک اثری یوغیکن مجرد اشبو تدارکاتی وجه حسن اوزره ستر وکتم ایچون وبادن احتراز اولنور بهانه سیله رهگذارامک سکسان کون قدر حدود باشنده توفیقلری تنبیه اولنمشدر . قالدیکه دولت علیه مک اموریشه متعلق خصیصه صلرده لیل ونهار دوست صادق کبی تیغظ وانتهابه اوزره اولقی ادعاسنده اولان فرانچه ایلیچیسی طرفندن درعلیه یه بومثللو صحیح خبرلرک ایصالی محتمل دکلدن . زیرا دولت علیه ایله نمچه دواتی میاننده محاربه وقوعنده فرانچه دولتی طرفندن نمچه دولتته امداد نامیله یکریمی درت بیک نفر عسکری ویاخود اول مقدار نفرامک علوفه لرینه کفایت ایده جک مبانی ارسال ایلاک اوزره پینلرنده اون سنه دن بری منعقد اولان اتفاق واتحادلرینک برماده سنده تصریحاً معاهده اولندینی معلوم عامه عالمیاندن . اشبو تقریرمده مندرج اولان موادک ایرادی قرالم اخلاصکارلرینک اثر محبتی اولوب امر وتنبیهله بوداعیلری طرفندن دخی کمال غیرت وحییت ایله جناب دولته اب داورانه لرینک امان نظر وفطانت کامله لرینه عرض وتقدیم وحواله اولنمشدر . دیو ایلیچی مومی الیه داعیلری تحریر ایدر . امر وفرمان من له الامر حضرتلرینکدر .

مصطفای ثالثه بوتقریری تقدیم ایدن ذات ، بالاسنه :

«ایلیچی» و بی الیهک ترجمانی اشبو تقریری قیویه کتوردکن
اگر مقدا اراده اولندی بی اوزره دولت علیه ایله پروسیا نرالی
بیننده عهده اتفاق ماده سنه نظام ویریلور ایسه بوکون نجه لونک
حرکتدن غائله چکله جک بر ماده قالیوب قرالمزک ایکسنه دخی
جواب ویره جکی ظاهر در. عهد اتفاق ماده سنه نظام ویرله
مناسب اولور دیو ایلیچی طرفدن اولقی اوزره ترجمانی رئیس
افندی قوللرینه تقریر ایلش . معلوم هایوزری بیورلدنیده اسم
و فرمان حضرت منله الامر کدر . »

فقره سنی یازمش ، مصطفای ثالثده تقریری تماماً
مطالعه ایتدکن صکره صاغ باشنه محروم املا برطرزده
(شیخ الاسلام داعمزه کوندریله) قیدیه بیوک بر اهمیتی
حاز اولان بو تقریر سیاسی بی مرجم مخصوصنه حواله
بیورمشدی !

مع مایسه پولونیا احوالی کتدجه وخامت کسب
ایدیوردی . برطرفدن روسلرک حرکات فاصانه سی
مصطفای ثالثی بسبتون اغضاب ایدیور ، دیگر جهتدن
فرانسزلرک تشویقاتی عثمانیلرک تمایلات جنکاورانه سنه
بشقه برمتانت بخش ایلوردی . فی الحقیقه مصطفای ثالث
بیوک فرهدریقک تأمیناته ، فرانسزلرک تشویقاتنه قابیلهرق
برحرکت جنکاورانه ده بولونمق ایستیوردی ؛ فقط بو
حرکتده اساسن برصفوت جسارت فروشانه دن زیاده

ملتک عزت نفسی دہا حقیقی بر مؤثر تشکیل ایدیوردی .
ایشته بونک ایچون روسلره آنی بر صورتده اعلان حرب
ایدلمش ، طرفین اردولری طونه بویلرینه طوغری کمال
سرعتله ایلرلمک باشلامشدی .

روسلره عثمانلیلر بیننده وقوعه کلن بو حرب
فرہ دریق ایچون بیوک بر فرصت تشکیل ایلشدی .
فرہ دریق بو حربک نتایج سیاسیہ سندن وطنی مستفید
ایتمک چالیشیور ، نه روسلرک آفاقنی ، نه عثمانلیلرک
اعتمادنی قطعاً نظر اعتباره آلمیوردی . حتی شرق
بحرانک آتشلر ایچنده قالدیغنی هنگامده (سان صوسی)
سراینک مدبب برصالوننده فلسفہ تاریخیہ سنی بتون
صفحاتیه تصویر ایدرک (وصیتنامہ سیاسی) سنی یازدیغی ،
صرہده ، اکاشو سطرلری ده علاوه ایدیوردی : « بولونیا
جهتده کی پروسیایه کلنجه : بوجهتده یکانه مانع ، اواسه
اولسه روسیه جهتدن اولابیلیر ؛ بونک ایچون بو اراضی
حق ظفر اوله زرق الده ایتمکدنسه پارچه پارچه ، مذاکرات
ایله اله کچیرمک دہا مونق اولور ! »

جہاات تاریخہ

آور وپادہ سلطان جم

یکیکچریلرک متوالی ، مغایر انضباط عصیانلری آرہ۔
سندہ صدر اعظم محمد یاشانک فجیع بر صورتہ قتلئ ،
بایزید ثانیئک ضعف و تسلیمیت ایچندہ عثمانلی تختہ جلوسی
سلطان جم طرفندن خبر آئیر آلتماز ، عظیم بر حرص
سلطنت آندہده بیوک بیوک تشبثلرہ ، اک فجیع حرکتلر
اجرا نہ جسارت حاصل ایلمشدی . دور استیلانک اک
مہم زمانلرندہ تخت سلطنت قلیج قوتیلہ تأمین ایلمش ،
قلیجک قوتنہ ، یورہ کنک جسارتنہ اعتمادی اولیانلردن
بشقہ همان پک آز پادشاہ اصول وراثنہ رعایت ایلمشیدی .
بیلدیرم بایزید ، قوصود اووالرندہ طنین انداز اولان ظفر
ترانہلری آرہ سندہ قاردشی یعقوب چلبی بی حرص سلطنت
اغورندہ فدا ایتمش ، بوشانلی قہرمانک حق مشروعی
اولان تخت سلطنتی تابوتہ تحویل ایلمشدی ! شمدی
بو حرکتہ سلطان جمده امتثال ایتمک ایستور ، قاردشی

سلطان بايزيدى تخت سلطنتدن محروم ايتمك ايجون لازم
كلن تدابيريه توسل ايليوردي . سلطان جمك ادعاسى
پك واهى ايدى : سلطان جم ، بيوك برادري سلطان
بايزيدك بيوك پدرى مراد نائينك زمان سلطنتده ودها
طوغريسى پدرينك تخت سلطنتده بولمدينى صره لرده تولد
ايلديكنى بيان يدييور، كندى ايسه پدرى فاتح سلطان محمدك
پادشاهلق زماننده تولدايلديكنى درميان ايدرك ادعاى وراثت
ايجون كندنده برحق مشروع كورسيوردى . فقط بوحتى
قوه دن فعله قويىق ، مرامنى خصمنه تلقين ايتمك ايجون
بيوك برقوت ، مدهش برمئات لازمدى . سلطان جم
بو قوتى فعلاً تطبيق ايتمك ايسته مش ، قره ماندن قوتلى
بر قطعه ايله حركت ايدرك بروسه جوارينه تقرب ايلشدى . .
سلطان جم معيتنده كى قطعه ايله سلطان بايزيدك آياس
پاشا قومانداسيله سوق ايتديكى قوت بيننده وقوعه كلن
مصادمه پك مدهش اولمشدى . سلطان جم بو محاربه يى
قازانير قازانماز در حال نامنه خطبه لر اوقوشمش ، سكه لر
ضرب ايتديرمشدى . فقط آرهدن اون سكر كون
كچمه دن سلطان بايزيد اردوسنه قارشى (يكي شهر) ده
مغلوب اولور اولماز (قاهره) يه التجا ايتمكدن بشقه چاره
بوله مامشدى . سلطان جم (قاهره) ده درت آى او طور مش ،
ايفاي فريضة حج ايلدكدن صكره يكي دن تخت سلطنته

طوغری آتلمشیدی . بونده ده موفق اولامدیغی
کوروینجه ، قاسم بکک تشویقی اوزرینه اورویایه التجا
ایلمکه قرار ویرمشدی . .

سلطان جم ، اورویایه فرارینی تسهیل ایچون ردوس
شوالیه لرینه مراجعت ایلمشیدی . سلیمان آغا وساطتیه
وقوع بولان بو مراجعت حسن صورتله نتیجه لئیر
نتیجه لئیز سلطان جم برکمی یه بینمش ، اوچ کونده اناطولی
ساحلندن ردوسه واصل اولمشدی . سلطان جمک مواصلتی
بک پارلاق اولمشدی : شهزاده نک کیدن آتله قره یه
چیقہ بیلرسی ایچون کیدن قره یه برکوری انشا ایدیلور ،
اوزری قیمتدار خالیرله تفریش اولنیوردی . سلطان
جم بو کوپریدن قره یه چیقدینی زمان معینده برچوق
شوالیه لر وسائر ذوات بولنیور ، برطرفدن حرب هوالری
چالینیور ، دیگر طرفدن سوقاقلرک تزینات مشعشعی
ایچنده بتون خلقلک آلقیش صدالری آفاقه صعود
ایدیوردی . ردوس شوالیه لرینک بو پارلاق استقبالی ،
هیچ شهبه سز برسبب سیاسی یه مبتنی ایدی : شوالیه لر ،
عثمانلیلرک مهاجماتندن اوتنه دن بری دوچاره راس اولمشلردی .
عثمانلیلرله عقد صلح ایتمک انلر ایچون اک بیوک سعادتلردن
معدود ایدی . سلطان جمک شو صورتله التجاسی

بومقصدك تأميني ايجون بروسيله تشكيل ايتمش، شواليه لر درحال سلطان جمه مراجعت ايدرك تحت سلطنته جلوس ايتديكي زمان كنديلريله متفق بولنه جغه دائر اكا برده متاوله نامه امضا ايتدير مشلردى .

فقط سلطان بايزيد، شهزاده جمى تعميمدن بر درلو خالى قالموردى . آنك وجوديني افنا ايتدكجه تحت سلطنته راحت ايده ميه جكنى اكلايور، ياوزى تاج وسلطنتدن محروم ايتمكه چالیشان وزرانك تأبىرى بايزيدى بر نفوذ مشوم آلتند بولنديريوردى . سلطان بايزيد، ردوس شواليه لرينه كوندرديكي سفيرلره ويرمش اولديغى تعليما تده سلطان جمك تسليمى، شواليه لردن ويركو طلبنى اساس اتخا ايتمشدى . بواساس ايفا اولنما دقجه ردوس شواليه لريله مسامت داخنده بولنه ميه جغنى قطامياً بيان ايتديرمش، فقط بوتكليفنك رداولنديغى كورنجه، قاردشنى تحت اسار تده بولنديردقلىرى تقديرده كنديلرينه سنوى قرق بش بيك دوقه ويره جكنى وعد ايتش، تحت سلطنتى پاره ايله تأمين ايلكى اك موافق بر چاره اولق اوزره تلق ايتمشدى .

سلطان جم او ائنا ده يكرمى اوچ ياشلرنده ايدى . سلطان جمك ردرسده كى حياتى تعريف ايدن قانورزنه، بوبديخت شهزاده نك اخلاق وسياسنى شو صورتله تصوير

ایدیور: «سلطان جم اوزون بویلی، صاغلام بنیهلی ایدی. سیاست برعلامت نجات نمایان اولیوردی. مائی کوزلی، چاتیق قاشلی ایدی. آغزی غایت اوفاق، دوداقلری قالدیجه ایدی. سلطان جم، منفای اختیاریده بولندینی حالدده وقارینی اصلا بوزمامشدی.»

ردوس شوالیه لری سلطان بایزیددن بووعدی آلیر آلامز سلطان جمی فرانسه ده کی شاتولربنه کوندرمه که قرار ویرمشلردی.

سلطان جم فرانسه یه طوغری یوله چیقمش، راکب اولدیغی شوالیه سفینه سیله مسینا بوغازینه واصل اولمشدی. اتنا وولقانتک آفاقه صعود ایدن آتشرینی کوردیکی زمان بوفوق الطبیعیه منظره لر، بو مائی دکزلر، بو دلنشین افقار حسیات شاعرانه سنی فوق العاده اوقشامشدی. سلطان جم آلتی هفته سیاحتدن سوکره (نیس) ه کایوردی. فقط بیچاره، شوالیه لرک کندیغی نه مقصدله ونزه یه سوق ایتدکلیغی بیلمیور، متصل روم ایلینه کتورلمسنی طلب ایدیوردی. شوالیه لر سلطان جمک بو آرزوسنه مانع اولق ایچون قرالدن مساعده ا-تحصالی لزومندن بحث ایدیورلر، بونک ایچون ده کاتب زاده نصوح چایبی (پارس)، کوندریورلردی.

سلطان جم ، کاتب زادہ ننگ عودتہ تمام درت آی
انتظار ایلمشدی . حال بوکہ نصوح چلبی حرکتک دها
ایکنجی ونی توقیف ایلمش ، زواللی سلطان جم بویار
وفاکارینک ورؤدینہ آیلرجه انتظار ایلدکن صوکره
نهایت (روسیون) اعزام اولمشدی . نام اوصردده
فرانسه قرالی اون برنجی لوئی وفات ایتمش ، شوایلهلر
سلطان جمی یالکز براقق ، انی بتون معیتدن آیری
بولوندرمق ایچون بوفرصدن استفاده ایتمشردی . حتی بویله
قاریشیق برزمانده کندیسنی محافظسز براقه میه جقلرینی
بیان ایدرک سلطان جمک باشنه محافظلر تویمشلر ، بتون
معیتی ارکانی کیلره بیندیره رک ردوسه تبعید ایلمشردی .
سلطان جم آرتق یاپ یالکز قالمشدی . شوایلهلرک بو
حرکاتنه شدتله اعتراض ایدیور ، فقط هیچ برشی
استحصالنه موفق اوله میوردی . بعضاً سلطان بایزیددن
فرانسه یه سفیر کوندرلدیکنی ایش-یدیور ، وطنندن کن بو
ناموری کوزمک سعادتنه بیله نائل اوله میوردی . آرتق
اوندن هرشی منع ایدیلیوردی . سلطان جم ایچون الیم ،
محرومیت آلود بر حیات بتون مظالم طاقتسوزیله باش
کوسترمشدی . سلطان جم شاتودن شاتویه سور وکلنور ،
ساووا ایاتنک برف آلود تپلری ، شاطانک ارغوانی
کوزلکلری ، شامبه رینک پر-کون خرابه لری قلب مغمو-

منده درین برجریجه ، مهلك برجریجه تحسّر اویاندر-
بیوردی. سلطان جم (شامبه ری) دن صکره (رومیلی) به
کوندرلمش ، دها صکره محل اقامت اولمق اوزره (روش
شینار) شاتوسی مناسب کورولمشدی .

سلطان جم (روش شینار) ده بدبختانه برحیات امرار
ایدیوردی . جوار اصلزدکانی سلطان جمی استقباله
کلیورلر ، انک حیات مایوسانه سنی تسلیت آمیز سوزلرله
تنشیط ایتمک ایستیورلردی . بونلر آره منده سلطان جمه
انک زیاده آثار احترام کوسترن بارون دوساسوناژ ایدی .
بارون دوساسوناژ سلطان جمی زیارته کلدیکی زمان
کریمه سی فیلیپین نه لن ، سلطان جمک پک زیاده نظر دقتی
جلب ایتمش ، برمدت صکره یکدیگرینه انعطاف ایدن
نظرلر هرایکی قلبده آتشین برسودا حصوله کتیرمشدی .
فیلیپین نه لن فسونکار برجاله مالکدی . لطیف سیاسی ،
محرق نظرلری ، لطیف کوزلری سلطان جمی صوکه درجه
مسحور ایدیوردی . سلطان جم فیلیپین نه لنی ذوق
شاعرانه سنه موافق بولمش ، صاووانک مناظر بدیعہ سی
اورته سنده عاشقانه برحیات امرار ایلشدی . فقط بو حیات
مسعودانه چوق دوام ایتمه مش ، سلطان جم بر شانودن
اوبرشاتویه کوندریله رک اسیرانه برحیات امرار ایلدکه
باشلامش ، نهایت (بورغانوف) شاتوسنه قیادلمشدی . .

سلطان جم طالعتك بوتظاهرات بدبختاسنه سندن
 فوق العاده مایوس اولیوردی. والده سندن، اولاد لرندن،
 وطنندن اوزاق، پك اوزاق یرلرده، قیه اسارت آلتنده
 کچن بو حیات آرتق اوکا برابر الیم اولمغه باشلامشدی.
 سلطان جم، بتون بو عالی منظره لر دن ذوقه بدل یأسه
 کرفتار اولیور، بعضاً غلیان حس شاعرانه ایله وجوده
 کلن سانحه بدیعه سنده :

جام جم نوش ایله ای جم ! بوفر نکستندر .
 هر قولك باشینه یازیلان کلیر ، دوراندر .
 آدمه بر ذوق قالیر ، یا خود که برینشی نام ؛
 سلطنت باقی قالیر دیر لسه اول یالاندر .
 طرزنده مایوس قلبنک قانا یان جریحه لرینه معناً
 دو اساز اولمغه چالیشیوردی . فقط بونلر ، مضطرب
 برر روحک این وتظلماتندن بشقه برشی دکلدی . سلطان
 جم بدبختدی ؛ سلطنته قوشمش ، نائل اولاماش ؛ تأمین
 سعادت ایتک ایسته مش ، اسارته کرفتار اولمشدی . سلطان
 جمک قلب حساسی بوندن پک متأثر اولیوردی . ظاهراً
 محافظه وقار مردانه ایچون شن وشاطر کورونمکه غیرت
 ایدیور ، فقط قلب نالانتی بتون تظلماتیله تصور ایدن
 منظومه لرنده :

کوزم نم اولدینی بر دم اولماز .
 حسب حاله اسارته دو کدیکی کوزیا شلرینی ، اسارته

کچریدیکی حیات مغمومانه یی، بتون حساسیت شاعرانه سیله
تصویر ایلوردی . .

بوصردهده پاپا سکزنجی اینوسان عثمانلیله بر اهل
صلیب مهاجماتی حاضر لاملقله مشغول بولونیوردی. فقط
عثمانلیله قارشی ایدیله جک برسفرده سلطان جک بر آلت
سیاسی اوله رفق قول لانیسی پک مناسب اوله جتدی. اینوسان،
اک زپاده بونی نظر دفته آلمش، سلطان جک کندیسنه
تسایمی ایچون مذاکراتده بولندقدن صکره بومقصدینه
پک قولای نائل اولمشدی .

یچاره سلطان جم، آرتق بواعتسافکار، متعصب،
حریص ثروت لار آلتده بر بازیمه سیاست اولوق اوزره
استعمال ایلیوردی .

سلطان جم (رومایه) کلدیکی زمان پارلاق بر صورتده
استقبال ایدلمشدی. بتون اکابر بو محترم شهزاده یی کمال احترام
ایله سلاملا یور، سلطان جم بر آته بینمش، بوسلاملره
کمال نزا کتله مقابله ایدیوردی. فقط بو استقبال شعشه
لری، بو ظاهری آلقیشلر قلب مجروحنده هیچ بر اثر
سرور حصوله کتیرمیوردی. یدی سنه لک بر اسارت،
یدی سنه لک تأثرات، انده عمیق بر نفرت حیات حصوله
کتیرمش، سیاسنده سرور و نشاطدن اثر قالمشدی .

سلطان جم آرتق حیاتندن ، انسانلردن نفرت اییدیوردی .
 قاردشی سلطان بایزیدک ، افنای حیاتی ایچون وسیله لر
 تحری ایلدیکی ، انک بو حیات بدبختانه سندن تأمین تاج
 وتخت ایچون استفاده اتمک ایستدیکنی بیلیور ، یاننه
 برعنائلی کلدیکی زمان توحش ایدیور ، انی برادری طرفندن
 قتلنه کوندرلمش برجلادظن ایدرک عظیم بر خوف ودهشته
 دوچار اولیوردی .

سلطان جم پاپایله صورت خصوصیه ده ملاقات ایلدیکی
 زمان بو حیان بدبختانه نی بتون فجایعی ایله تصه یرایلشدی .
 پاپا اینوسان ، سلطان جمه اوروپایه نه مقصده مبنی التجا
 ایلدیکی سؤال اتمش ، سلطان جم حیات بدبختانه سنک
 بتون صفحاتی کمال سوزشله اکلاتمغه باشلایه رق کندیسنک
 فرانسه یه دکل ، مجارستانه کیتمک نیتده اولدیغنی ، ردوسه
 مساعده مخصوصه ایله کیتدیکنی ، فقط شوالیه لرك قانون
 عدالته کلیاً مغایر اولارق کندیسنی بو آنه قدر حبس
 ایتدکلرینی اکلاتمشدی . سلطان جم سرگذشت بدبختانه سنی
 بتون تفصیلاتیه اکلاتمغه باشلادیغنی زمان کندینی بردرلو
 ضبط ایده مه مش ، حساس قلبندن قوپان طوفان تمیجات ایچنده
 آرتق کوز یاشرینه بر مجرای سهیل ویرمشدی . سلطان
 جم بر طور تظلمکارانه ایله آغلا یور ، والده سنه
 واولاد لرینه سنه لرجه متحسر یا شادیغنی عمیق بر لسان سوزشله

اکلاتیوردی. سلطان جمک بوتائراتی پاپایی ده متاثر ایتمش، اوده آغلامغه باشلامش، سلطان جمی تسلیه ایددجمک سوزلرله تطیب خاطرینه غیرت ایلشدی.

روماده سلطان جمک اکلنجه لرینه، کزنتیلرینه فوق العاده دقت ایدیوردی. فقط بوذوقلر آنده هیچ برسرور نولیدینه بادی اولمیوردی. سلطان جم تبدیل محبس ایتمکدن بشقه برشی کورمه مشدی. صاووا ایالتده دوچار اولدینی سودای وطن، انی بورادهه تأثیر طاقتسوزی آلتده زبون بولوندریوردی. بو حیات اسیرانه تمام اوچ سنه دوام ایلشدی. سلطان بایزید بواننده سلطان جمی، بو بدبخت وجودی محو ایتمک ایچون رومایه قاتلر کوندریور، فقط فکر مشومنی قوه دن فعله کتیرمکه بردلو موفق اولامیوردی. خصوصیه پاپا اینوسان وفات ایلدکن صکره بو تشبث بستیون عقیم قالمش، سلطان جم اولا (سنت آنژ) شاتوسنه، بئده پاپا آلکساندر بورجیانک انتخابی اوزرینه (واتیقان) کلمشدی. پاپا بورجیا سلطان جمک اسارتندن استفاده ایتمک ایستیور، تمدید اسارت ایتمک ایچون سلطان بایزیددن سنوی قرق بیک دوقه طلب ایدیوردی. بورجیانک بومذاکرات خانانہ سی فرانسه قرالی سکرنجی شارلک حدتتی موجب اوباش، فرانسر اردوسی در حال رومایه

طوغری حرکت ایلشدی. شارل ، سلطان جمك بلاقید و شرط کندیسنه تسلیمی طلب ایدیوردی . پاپا بورجیا ، فرانزاردولرینه قارشی مقاومت ایده میه جگنی اکلائیجه سلطان جمی درحال تسلیم ایتمش ، بدبخت جم بوسفرده فرانسر اردوسنك پیشنه طاقیله رق (ناپولی) یه قدر کلشدی .

فقط بو اثناده سلطان بایزید ، بورجیا ایله ایدیلن مذاکره نتیجه سنده سلطان جمك تمديد اسارتی ایچون ایکی سنه لك مبلغی بورجیا یه کوندرمش ، پاره بی کترین ذات (آتقونا) کلدیکی صره ده ده بورجیانك اك مدهش خصمی قاردینال ژولیه نك طرفدارانی طرفدن اسیر ایدیلشدی. بورجیا هم پاره دن ، هم ده سلطان جمدن محروم قاله جغنی اکلائیجه سلطان جمی تسمیم ایتمش ، وبویچاره وجودی آندن صکره قرال شارله تسلیم ایلشدی .

سلطان جم (ناپولی) یه برسیده اوزرنده پریشان ، بی مجال برحاله کتیرلشدی . قرال شارل اجرا ایده جکی اهل صایب سفرلرنده سلطان جمك اسارتندن استفاده ایچون بیچاره نك محافظه صحتنه پک زیاده اعتنا ایدیوردی . نقط سلطان جم کوندن کونه دوچار ضعف اولیور ، ارده صره ده آتشلرا یچنده قالیور ، بعضاً اوزون باغیناقلر کچیریوردی . ضعفی اودرجه یه واصل اولمشدی که

سوکیلی والده سندن کلن بر مکتوبی بیه او قومغه موفق
 اولاماش ، بیچاره سلطان جمك صوك دتیقه لری آرتق
 تامیله جلول ایتشدی . سلطان جم بو ان مقدرک حلولنی
 اکلایور ، اطرافه بر نظر مغمومانه عطف ایدیور ،
 بعضاً کندیسنگ نه مقصده مبنی اسارت آلتده محکوم
 ایلدیکنی ادراك ایدرک : « الهی ! دشمنلریز اسلامیتی
 تهلکه یه دوشورمک ایچون بنی محافظه ایدیورلرسه ،
 بر آن اول بنی بو حیات اسیرانه دن خلاص ایت ! » دییه
 دعالر ایدیوردی .

سلطان جمك بودعاسی رهین اجابت اولمش ، سنه لردن
 بری غربت کوشه لرنده وطنندن ، اولاد لردن جدا
 یاشایان بو قلب حساس ، مشوم بر زهرک تأثیر قاتلانہ سی
 آلتده ابدیاً توقف ایتمش طیمتک بتون بدایغنی تماشا
 ایدن نظر لر شمدی ابدیته طوغری انعطاف ایتشدی .
 سلطان جم تحت سلطنت اغورنده قربان اولدینغی زمان ،
 سلطان بایزید موقت بر سلطنتک بتوز لڈانڈندن حصه مند
 اولیور ، ملتنی ذوق وعطالت ایچنده یاشامغه محکوم ایدرک
 سلطان سلیمک ادعای سلطنت ایتسنه محق سبیلر
 حاضر لیوردی . .

قانونی سلطان سلیمان و خرم سلطان

تاریخده ابدی ناملر براقان بیوک حکمدارلرک ، بولندقلری دوری پارلاق مظفریتلرله اعلا ایدن بیوک قوماندانلرک حیات خصوصیهلری تدقیق اولوندینی زمان ، نسوانک قلب و روح اوزرینه اولان تأثیر غرام آمیزندن ماعدا احوال سیاسیة اوزرینه ده بیوک برتأثیر اجرا ایلدکلری کورولور . تاریخ ، مداخلات فجیعه لرله بیوک دورلرده مهم وظیفه لر ایفا ایدن لطیف سیالرک بتون افعالی بزه اولانجه حقایقه تصویر ایدیور . اسکندر کیرک دلبر و دساس روقزانی ، قیصر رومک فتان و عشوه کار قله او باطراسی ، ناپولئونک بی و فاژوزه فینی ، سلیمان قانونینک خرم سلطانی ، ایشته هب بولطیف سیالردندر . بوسیالرک هربری صحیفه تاریخ بشریتده آلام مدیده غرامه ، فجایع الیه حیاتییه دأر برر مثال سرمدی بر اتمشلردر .

خرم سلطان ! ایشته جاذبه جمال ایچنده غدار ، دسیسه جو بر قلب طاشیان برسیای تاریخی . . آوروپالیرک روقزولان نامیله یاد ایتدکلری بو حسن اجنبی ، سلطان سلیمان قانونینک پارلاق ، محتشم دورنده پک مؤثر بر نفوذ اجرا ایله مشدی . فقط بونفوذ ، جاذبه حسن و آندن

زیاده فعال بر ذکانتك ، جوال بر فكريك تاثیريله حصوله
 کلیوردی . خرم سلطان کوزل دکلدی . سیاستنده فوق -
 العاده بر حلاوتده یوقدی . فقط هیئت عمومیه سنده
 حسندن زیاده تاثیر ایدن بر لطافت ، معیندار بر نظر ،
 مغموم بر تبسم ، متناسب بر اندام ، سلیمان قانونی بی تاثیر
 ساحرانسی آلتنده زبون ایدیوردی .

خرم سلطان روسیه ده طوغمشدی . عثمانلی آقچی لیرینک
 طوفان استیلاسی ارسنده استانبول سرایلرینک مزین
 سالونلرینه داخل اولدینی زمان اون بش یاشنده ایدی
 . [۱] (۹۲۶) .

اوزمان سلطان سایمان یکریمی آتی یاشنده بولنیور ،
 ویاہ اوکارنده سطورتلر ارأه ایده جک اردوسنی یکی
 وپارلاق مظفریتلره حاضر لیوردی . ایکی اوغلی ، شهزاده
 مصطفی ایله جهانگیر ، باقینک حزن ومهابتله ممتزج اشعا -
 رندن ، ابن کالک حکمت و اخلاق ایله مشحون مؤلفات
 برکزیده سندن استفاده ایدیور ، بوپارلاق ومحتشم
 دورده شاهانه بر حیات امرار ایلوردی . خرم سلطان ،
 بو حیاتی بتون نشاطندن محروم ایده جک ، بوسعادتق ابدیآ
 محو ایله جک بر سیما ی الیم حالتده عرض اندام ایتمشدی .
 سلیمان قانونی خرم سلطانده آرزوسنه ، آمالنه ، مقصدینه

[۱] قاولیخ ، روسقایا ستازینا ، جلد ۱۸

اك موافق ، اك دلاویز بر بدیعہ خیالیہ بولغہ موفق اولمشدی .
 سلیمان قانونی اساساً حساس بر قلبہ ، حزن آمیز بر طبع
 شاعرانہ یہ مالکدی . معظم اردولرک محتشم قرار کاهلرندہ
 جنک وجدال ولولہ لرینی بر ذوق جنکاورانہ ایله دیکله یں
 بویوک قوماندان ، بعضاً بر شعرك اک رقیق معنای حزن
 انکیزندن ، بر نغمہ نك اعماق روحہ تأثیر ایدن حلاوتندن
 متأثر اولور ، بو تأثرات ایله دوچار غلیان اولان حسیات
 عاشقانه سنی :

کون کبی دریای عشق کده کزر بی چاره یم
 زمینده روح پرور ، بارلاق شعر لرله تصویر ایلردی .
 سلیمان قانونی ، رو قزو لانه عمیق بر مجلویت حس اییدیور ؛
 بعضاً بو حسن دلاویز اجنبی قارشیسینده بتون عظمت
 شاهانه سنی ، نفوذینی ، موجودیتی فراموش ایددجک
 بر حاله کلیوردی . حتی بر کون خرم سلطانه سر بازاه
 معامله سندن ، درشانه حاللرندن واز کچمسی ایچون نصیحت
 ایتکه کیتمش ، بوذکی قادینک برادای مخصوص ایله
 سویله دیکی سوزلر قارشیسینده آغزینی آچمه مقتدر
 اولامامشدی . یوزبیک کشیلک جسیم اردولری برامری
 ایله ، برسوزی ایله اک مدهش آتشلره سوق ایدن ، بیک
 درلو مزاحمی سوینه سوینه اقتحام ایتدیرتن ، خصمک
 اک جسیم اردولرینه قارشی غالب کلن بویوک قوماندان ،

جاذبه حسنه قارشی مغلوب و پریشان دو نمکه مجبور اولمشدی . خرم سلطان ، سلیمان قانونی اوزرینه اجرا ایلدیکی تأثیره تماماً واقف ایدی . شدت ذکاسی ، جاذبه حسن و آئی ، فرط مزایاتی ایله خصکی سلطانه اساساً غالب کلمشدی ؛ فقط انک بررقیبی ، آمال دسیسه کارانه- سنه ، اعمال نفوذ ایتسنه مانع مدهش بررقیبی واردی : مقبول ابراهیم پاشا .. خرم سلطان ، ابراهیم پاشا ایله سلیمان قانونی بیننده کی صمیمیتی بردرلو چکه میور ، فقط خصکی سلطانه ، شهزاده سلطان مصطفانک بومظلوم والده سنه حسناً ، حساً قازاندینی ظالیتله ، فائیتله متسلی اولیوردی . خرم سلطان سلیمان قانونیدن ایکی اولاده نائل اولدقدن صکره بتون ذکاسنی اعمال نفوذ حصر ایتش ، بونفوذی قوه دن فعله ایصال ایچون ابراهیم پاشانک ازاله وجودینی اک موافق بر مقصد ، بر هدف اتخاذا ایله مشدی . بوکا موفق اولدقدن صوکره سلیمان قانونی بی فرمانبر آرزوسی ایتک ، ابراهیم پاشانک یرینه کندی دامادی رستم پاشایی کچیرمک ایشدن بیله دکلدی . سلیمان قانونی انک التده برعاشق منقاد ، بر محکوم سودا حکمنده ایدی . سنه لردن بری اجرا ایلدیکی پارلاق ، متسلسل سفر لره وجودی پیرانان ، حتی وقتدن اول

اختیار لایان بوپادشاه، آرتق تمامیله خرم سلطاننه رام اولمغه
باشلامشدی .

سلیمان قانونی بو حسن دلاویزک تاثیر فسونکاری ایله
دائماً مسلوب الارام اولیور، بعضاً آنده کوردیکی ظلم جافرییی،
آنده حسن ایلدیکی تمایلات اعتسافکارانه یی :

- نه اومار سک ای کوکل اول کوزلی جلا ددن .
- کونده بیک کز قان ایده حظ ایده اول فریاد ددن .
- یازیلان باشه کلورمش ، ای کوکل آه ایله .
- دامنه دوشدک انک رحم اومه اول صیاد ددن .

شکایاتیله تصویر ایلدوردی .

سلیمان قانونی ، او زمانلر جاذب بر سیمایه
مالکدی . کندیسنی بالذات کورمکه موفق اولانلر ،
اخلاق و سیاسی شو صورتله تصویر ایدیورلردی :
« سلیمان قانونی اوزون بویلی ، اینجه کیکلی ، نحیف
وجودلی ، باشی مطروش ، یوکسک و کنیش آنلی ،
ایری سیاه کوزلی ، اوزون و صاری بیقلی ، اوزون
بیونلیدر . سیاسی مغمومدر . آز لاقیردی سویلر ، آز
تبسم ایدر . بین الاسلاف ، حب مسالمله ممتازدر . فضیاتی
مشهور جهاندر . » [۱] سلطان سلیمان پک چوق زمان
صقال صالیورمه مشدی . حتی بو کون ویانه سرای

قرالینده بولغان تصویرلری هپ بو صورتله ترسیم ایدلمشدر .

سایمان قانونی طبعاً حساس و عایینجاب اولدنی خالدہ خرم سلطانه قارشی دائماً برضف ، برتسایمیت ایچنده قالمشدی . خرم سلطان بونی اکلابور ، ابراهیم پاشانک قلنه مقنع ، ناقابل جرح سبیلر تهیه ایتدکنن صوکره آرتق بتون نفوذینی استعمال ایتدکنن کری طوره یوردی . اولا خصکی ساطانک اوغلی شهزاده سلطان مصطفایی مغزیسادن دها اوزاقلره آتدیرمش ، دامادی رستم پاشایی موقع صدارته کچیرمش ، آئی آمانی تأمین ایچون جنایتلر ایقاعنی تصمیم ایله مشدی . شمدی خرم سلطانک یگانه املی ، شهزاده سلطان مصطفایی ، بوقاضل ، غبور شهزاده بی اورته دن قالدیرمق ، تخت حکومتی ضعف اخلاق ایله متصف اوغلی شهزاده سلطان سلیمه تأمین ایلدکدی . بومقصده وصول ایچون بیوک بر دسیسه ، سلطان سلیمانی الیم بروقه احداثه مجبور ایده جک قدر مؤثر برسبب ایجاد ایتک ، وایتدیرمک لازمدی . بوسبب اولسه اولسه بابا ایله اولاد اره سننده شدتلی بر منافرت ، بر خصومت تولید ایتکله تأمین اولنه بیلیردی . خرم سلطان بووظیفه یی دامادی رستم پاشایه احاله ایتمش ،

بوجیع تشبثك عاقبت ایله سنه حریصانه برهوسله انتظار
ایلكه باشلامشدی .

خرم سلطان بوخصوصی ، جنائی تشبثلرله تدویر
امور ایتمکله مشغول اولدیغی صررده ایدی که برنجی
فرانسوا شرق پولتیقه سنه کمال جدیدله دوام ایدیور ،
هابسبورغ خاندانک کسرنفوذی ایچون سطوت عثمانیه یی
بر آلت ظفر ، برواسطه موفقیتم اولمق اوزره استعمال ایتمک
چاره سنه توسل ایلوردی . حتی بومقصدی تأمین ایچون
سلطان سلیمان بر مأمور کوندرمش ، ویانه یی بر آیده ضبط
ایتمک ممکن اولدیغی برچوق دلیللر ، سبیلرله تأمین
ایتدرمشدی . فقط سلطان سلیمان ، خرم سلطانک تشویق
ایله ایران سفرینه تشبث ایتمش ، ویانه یه یکیدن سفر
اجراسی ایچون وقتک مساعد اولدیغی بیان ایلمشدی [۱] .
ایران سفری ، شهزاده سلطان مصطفانک قتلنه
ایلم بر مقدمه تشکیل ایله مشدی . رستم پاشا ، خرم سلطانک
آمالنه بتون دسائسیله خدمت ایدیور ، شهزاده سلطان
مصطفی علیهنده بیک درلو تزویرات ایجاد ایلوردی .
خصوصیله ایران سفرینه رستم پاشانک سردار تعیین
اولونسی ، بوتزویراته مهم سبیلر تولید ایله مشدی .
رستم پاشا ، شهزاده سلطان مصطفانک لسانندن برچوق
[۱] اورسو ، برنجی فرانسوانک شرق پولتیقه سی ، ص ۱۷۱

سوزلر طاشیور ، سلطان سلیمانک یرینه کچمک ایچون اردو ایله سوزلشدیکی ، عثمانلی تختہ چیمق ایچون تشبثانده بولوندیغنی ادعا ایدیوردی .

بومفتربیانہ ، حدت آور لاقیردیلم خرم سلطانک لسان مهارتنده برقات دهاشدت کسب ایدیور ، اوزمان سلطان سلیمان صفحہ پاک سلطنتنده قانلی لککلر وجوده کتیره جک برجنایت تصور ایدیور ، وبوجنایتی بلاتردد ایقاعه کندنده برقوت ، برمتانت حس ایلیوردی .

سلطان سلیمان ، اوغلنک قتلہ آرتق قطعاً قرار ویرمشدی . بوقراری موقع فعله قویمق ایچون اردونک امر قومانداسنی بالذات درعهده ایدیور ، اناطولی به کچور ، کندیسنی استقباله کلن شهزاده سلطان مصطفای چادرینه قبول ایتدیکی صرہده جلادلره تسلیم ایدیوردی . شهزاده سلطان مصطفانک شہادتی اردوده فنا برتأثیر حصوله کتیرمشدی . دساس برقادینک تسکین احتراصاتی ایچون اجرا ایدیلمن بوجنایت اردوده عظیم برحس عصیان حصوله کتیرهش ؛ بو حس ، رستم پاشانک سقوطی ، حسن پاشانک صدارته وصولیله سکونت بوله بیلیمشدی .

خرم سلطان ، بوفجیع ، الیم جنایتلره بتون متانت حریرسانه سیله دوام ایدیوردی . سلطان سلیمی وارث سلطنت ایتمک ایچون دوکولن قانلر انک قلبنده اوفاق بر

حس تأثر ببله حصوله کتیر میوردی . شمدی بتون نظر انتقامنی دامادینک خلفنه ، صدر اعظم احمد پاشایه دیکمش ، نهایت اونی ده تلف ایتدیره رک مقصدینه نائل اولمشدی . قانونینک پارلاق ، محتشم دورینی قانلی لککله شائبه دار ایدن بوقادین ، سلطان سلیمانک ضعف شیخوختدن استفاده ایدیور ، دور انحطاط عثمانی به مؤلم ، فحیح سبیلر تهیه ایلوردی . ذاتاً انحطاط عثمانینک بتون اسبابی ، سلیمان قانونی دورینک سیئه دارات وعظمتدن انبعاث ایتمه مشمیدی ؟ .

خرم سلطانک وجوده کتیردیکی سبیلر ماتم انکیز نتیجه لره ختام بولوردی . بر طرفدن شهزاده جهانگیر ، قاردشی شهزاده مصطفانک ضیاع فحیحی ایله داغدار اوله رق کدرندن ، تأثرندن وفات ایدیور ، دیگر طرفدن مظفر ، عالیهمت بر پادشاه دساس روقزولانک نفوذ ساحرانه سی اتنده صحیفه حیاتی لککدار ایده چک افعاله بولنمقدن اجتناب ایتوردی .

خرم سلطانک جنایتلری بک وخیم نتیجه لر حاصل ایتمشدی . ابراهیم پاشانک ، شهزاده مصطفانک ، احمد پاشانک وطولایسی ایله درت بش معصوم شهزاده نک بوبی انصاف قاتلی ، بتون بوجنایتلرندن صکره جاذبه حسن و آنیله مزاره کیرمش ، فقط صوکره کنندی

اوغللاری ، سلیم ایله بایزید اره سنده سلطنت غوغالری ،
داخلی اختلالار حصوله گلش ، قانونی سلطان سلیمانی
اختیاراتق اوانتی مزعج ، طاقتفریب مشکلات ایچنده
کچیرمکه مجبور ایتمشدی .

اوزمانه کلانجه یه قدر شهزاده لردا نما اولایتلرده بولنور ،
سفر وقوعنده پایختده قائمه قاماق وظیفه سی ایفا ایدر ،
وطنک تأمین سلامتته مأمور اولدینی زمانلر وظیفه سلطنتی
حقیره ایفا ایده جک بری ایاقت ، برمه ارت اکتسابنه غیرت
ایلردی . خرم سلطانک نتیجه دسائی بومهم ونافع
عادتکده لغوینه بادی اولمشدی : شهزاده سلیم ایله بایزید
آره سنده وقوعه کلن مجادله لردن سو کره شهزاده لردک ولایاته
مأمور ایدلمسندن صرف نظر ایدلمش ، ملت عثمانیه یی
فلاکتدن فلاکته سوق ایدن بعض پادشاهلردک
محروم فضیلت برحاله یتشمه لرینه مضر سببلر تیه
اولونمشدی ...

عثمان ثانیك شهادتی

(زیدوه طوروق) معاہدہ سیلہ نتیجہ لہن آوستریا سفر طوبلی ، ایرانہ قارشی متعدد دفعہ لہ اجرا ایدیان بی فائدہ سفر لہ ، اناطولی بی عصیان آتشلری ایچندہ خرابہ زارہ دوندیرن جلالی وقوعاتی ، انضباطی مختل ، قوای مغویہ سی متزلزل ، وسائط عسکر بہ سی ناقص اولان یکیچری اردوسندہ آرتق ہیچ برمدار ظفر ، ہیچ برقوہ غالبیت بر اقامشدی . اردونک بو حال پریشانینہ قوہ مالینک سفالت الیمہ سی ، افکار عمومیہ نک بر محیط جہالت ایچندہ پروردہ اولسی دہ انضمام ایلدیکی زمان ، آرتق اختلال لہ ، اغتشاش لہ بر برینی ولی ایتیکہ باشلامش ، حب ملی کلیاً فراموش ایدلمش ، جمع تروتدن بشقہ برشی دوشونمہ یں یکیچری امراسندہ عظیم بر مساحہ وظائف بلیہ سی یوز کوسترمکہ باشلامشدی .

اردو ، بو حال اضمحلال ایچندہ بولندیکی کبی ، حکمدار اولان سلطان مصطفای اولدہ برادری سلطان احمد اول زمانندہ بتون حیاتی قبالی بردار دہ منزویانہ کچیرمک یوزندن قابلیت عقلیہ وفکر یہ دن قطعاً محروم بولنیور ، ادارہ حکومتہ وقف ایدہ جکی قیمتدار زمانلری

بالقلمہ پارہ آتمق ، ایچ اوغلانلر پیشنده قلیجابه قوشمق ، وجودلرندن آقیدینی قانلردن ذوقیاب اولمق [۹] ، اطفال بلده بی باشنه طوبالایه رق هر برینه مراتب عالیہ احسان ایتمکله وقت کچیرییوردی . مصطفای اولک بو حالی ، وطنک سعادت و سلامتی دوشونن بعض وزرانک اولانجه تحملنی سلب ایتمش ، آز برمدت دوام ایدن بی فائده برسلطنتدن صوکره مصطفای اولک گوشه استراحتہ چکلمسنه ، عثمان ثانینک زمام حکومتی درعهده ایتمسنه قرار ویرلمشدی .

عثمان ثانی ، یک کنج ، تجربه سز برحالده تخت عثمانیہ جلوس ایلدیکی زمان بتون بوفنالقارک اوکنی آلمغه چالیشیور ، یکچریلری اصلاح ایلمکی هدف یکانه اتخا ایدیوردی . سلطان عثمانک فکر نجه امور مالیہ بی اصلاح ایتمک ، اردوده تأمین انضباط ایلمک اک مهم موفقیتلردن معدوددی . عثمان ثانی بوموفقیتلری استحصال ایچون احسانلرک مقدارینی تنقیص ایدیور ، دائره انضباط خارجه چیقان یکچیری افرادی بالذات مجازات ایلور ، اجداد عظامنک اثرینه تبعیت ایچون پارلاق سفرلر اجراسنه حاضر لانیوردی . فقط اردونک وجوده کتیردیکی محیط تذبذب ، بویله بر فکر عالینک قوده دن

فعله كلسنه كلیاً مانع بولنیوردی . عثمان ثانی بو حقیقتی پولونیا سفرنده آكلامش ، اردونك عدم انضباطی یوزندن مساعد برمظفرتی غائب ایتك فلاكتنه دوچار اولدیغی آندن اعتباراً یكیچری اردوسنی لغو ایتكی ویرینه منتظم ، اطاعتكار براردو تشكیل ایلکی اخص آمال اتخاذا ایدینشدی .

عثمان ثانی بوسفردن عودت ایلدیگی زمان ، اثنای سفرده اکتساب ایلدیگی موفقیات جزئیه اسان ستایشله یاد اولونیوردی . کنج پادشاهك محاربه میدانلرنده ابراز ایلدیگی جسارت بتون شعرانك مظهر تجیل و تقدیراتی اولیور ، و بوتجیلاته اولانجه بلاغت شاعرانه سیله پیرو اولان قوجه نفی :

آفرین ، ای روزكارك شمسوار صفدی !
عرشه آص ، شمدنکرونیغ ثریا جوهری !

طرزنده پارلاق ، انموزج بلاغت اتخاذه شایان مدحیه لرله عثمان ثانیك توقیر مظفریاتنه شتابان اولیوردی . فقط عثمان ثانی بوجزئی مظفریاتك داخلی ضعفلیغی ، بوسفرک صفحات مؤلمه سنی تمامیه ادراك ایدیور ، بوانتظام سزاقله برنهایت ویرمک ، یكیچری اردوسنی لغو ایتك ، عثمانلی اردوسنی شهرت سابقه سیله متناسب

بر مرتبه مکملته ایصال اینک ایچون لازم کن تدایره
توسل ایدیوردی ..

عثمان ثانی بویوک مقصدی قوددن فعله کتیرمک
ایچون ایفای وظیفه حج بهانه سیله اناطولی به کچمک ،
بوراده تدارک ایده جکی منتظم براردوی یکیچریلرک
یرینه قائم ایتمک فکرینی اساس اتخاذا ایلشدی . فقط
کنج پادشاهک بوفکری اردویه درحال شایع اولمش ،
عثمان ثانی عاهنده اتفاقر ، مشورتلر عقد اولونمغه
باشلامشدی .

عثمان ثانیکن ادامه انضباط امرنده واقع اولان
حرکاتی اردوی هیچ ممنون ایتمیوردی . اردو ، ارائه
انضباط ایچون پاره ایستور ، اجرای شقاوت ایتمسینه
مانع اولان نظاماتی سوء تلقی ایدیوردی . سفرده
هرباش کتیریشنده ، هر دیل آلیشنده پاره المادقجه
اصلا ممنون اولمور ، اسکی عثمانلی اردوسنک ادامه
شان ملی اغورنده ابراز ایلدیکی قهرمانلقلردن بواردوده
ذره قدر اثر کورولموردی . ظلم و تعدی اوراده به اصل
اولمش ایدی که ، پادشاهک قربان کسمسی لازم کلدیکی
زمان یکیچریلر راست کنن آرابه نك اوکوزلرینی یقالا-
لایوب قربان ایدیورلر ، بچاره صاحبک فریادواستمدادینه

قارشی جزئی بر مبلغ ویرمکله اکتفا ایلیورلردی [۱] .
عثمان ثانی آرتق بوچرکین سفالتلره نہایت ویرمک
ایستیور ، فقط کینجلیکی ، تجربہ سزلکی ، احتیاط سزانی
یوزندن تدبیرده قصور ایتمکدن خالی قالیوردی .

یکچریلری لغوایتمک حقنده کی فکری اردویہ تماماً
سرایت ایتمشدی ؛ اودرجهده که یکچریلره سپاہیلر
باشلرینه کله جک فلاکتی درحال اکلامشدر ، اوکلرینه
کلن افرادی تشویق ایده رک آلائی آلائی آت میدانسه
طوبلانمشلردی . آرتق اختلال بتون فجایعیله باشلامش ،
قزغانلر قالدیرلمش ، آت میدانی سامعه خراش فریادلر ، حدتلی
باغیریشلره عکس انداز اولمغه باشلامشدی . یکچریلر ،
پادشاهی بوفکره تشویق ایدنلری محو ایتمک قطعاً قرار
ویریورلردی . برقافله ، اجتماعلرینی منعه کلن یکچیری
آغاسنی طاشلایه طاشلایه قاچیریور ، دیگر برقافله خواجه
پادشاهی عمرافدینک خانہ سنی یغما ایدیور ، برقسیمی ده
صدراعظمک قوناغنه هجوم ایدیور ، راست کلدیکنی
تلف ، اورته لغی یغما ایلیوردی . اوکون بو شورش
آفشاملره قدر دوام ایتمش ، کیجه نک حلولی بو آتش اختلال
اوزرینه برردای سیاه چکمکله اکتفا ایلمشیدی .

عثمان ثانی بو فوران مدهشی ایشیدر ایشیتمز فکرندن
 صرف نظر ایش ، فقط ایجابنده یکچریلره مقاومت
 ایچون بوستانجیلری تسلیح ایتدیرمشدی . عثمان ثانیك
 بوتدبیری هیچ بر فائده حاصل ایده مزدی ؛ ایرتسی صباح
 سلطان محمد جامعنده طوبلانان یکچریلر آت میداننده
 اویله بر قوه اغتاشاشیه تشکیل ایلش لردی که ، بونلره
 مقاومت امکان خار جنده ایدی . بو عصیان قافله لری مهیب
 برسیل خروشان کبی فوج فوج طوبلانیور ؛ قطعی ، ناقابل
 تزلزل قرار لر ویریور ، قتلی لازم کلنلری بر طور آمرانه
 ایله تعداد ایدیور لردی . حتی صوک قرار پادشاهده تبلیغ
 ایدلمش ، آلتی کشینک قتلی مصرانه بر صورتده طاب اولنمشدی .
 عثمان ثانی یکچریلرک بو آرزوسنی یک ظالمانه بولمشدی .
 کندیسى محافظه تاج و تخت ایچون برادری شهزاده محمدی
 تباه ایتدیردیکی زمان هیچ بر اثر ظلم کورمه مش ، فقط
 بوسفر حقوقه قارشى بو تعرضی قطعياً ازاله ایتک ایسته -
 مش ، وزرانک ابرامنه اصلا اهمیت ویرمیهرک بو عاصیانه
 مطالباته قارشى طور مق ، یکچریلره قارشى متانت کوسترمک
 آرزو ایتمشدی . بو متانت ، مع التأسف مدهش بر اختلاله
 قانلی بر سبب تشکیل ایلشدی ..

یکچریلر ، ارزولرینک اسعاف ایدلمدیکنی خبر آنجه
 طوغریدن طوغری سرایه کیرمه که قرار ویرمشلردی .

بوقرار بتون افراده تبلیغ ایدیایر ایدلنز ، جسم براردو
 سرايه طوغری ولوله لر ایچنده ایلر لیکه باشلاشدی .
 یکیچریلر ، بووقت حضر تعرضی اودرجه مدھش بر
 صورتده اجرا ایدیورلردی که ، بر قسمی سرای قبولرنده
 نوبتی اولوب اولدیغنی اکلامق ایچون ایاصوفیه مناره لرینه
 چیقیور ، بتون آلائی بورویش اشارتی آلیر آلمزمهیب
 و ذی وقار ایلریلور ، سرای قپوسی جوارینه تمامیله
 استیلا ایدیوردی . شمدی بوقافله ، الارنده اودونلر ،
 کوزلرنده آتشلر اولدیغنی حالده سرای قپوسندن سیل
 فلاکت کی داخل اولیوردی . بومنظره حقیقه مدھشدی :
 بر طرفدن کوزلری شراره حدت صاچان بیاض ، قیرمزی ،
 یشیل جبلی ، اوزون ومهیب قاووقلی یکیچریلر
 اطرافی نعره لرله چینلته رق آقین آقین سرايه داخل
 اولیور . دیگر طرفدن ایکنجی واوچنجی قپودن داخل
 اولان یکیچریلر مدید خورتیلرله اطرافه دهشت ویره رک :
 « سلطان مصطفایی ایسترز ! ، دییه باغیر بیور ،
 صوکره بو آرزو اومهیب غلبه لکه سرایت ایدرک :
 « ایسترز ! ، آوازه سی هر گوشه دن عکس انداز اولیوردی .
 انلرک بوفریادینی طویان سرای ختی مهیج و پریشان
 قاچه جق یر بولامیوردی . یکیچریلرک بر قسمی کومه
 کومه سرایی طولاشیور ، سلطان مصطفانک بولدینی

لوطیه بی آرایور، تصادف ایتدکلی ایچ آغلرینه سؤال
 ایتدکلی زمان: « بیلیموز! » جوانی آلورلردی .
 ایچ اوغلانلردن بری یکچریلرک ابرامندن قورقورق
 حرم طرفنی اشارت ایدر اتمز عظیم برولوله ایله او طرفه
 طوغری هجوم ایتدیله . سلطان مصطفانک بولوندیغی
 ارطه قوسنی قیرمه بردرلو موفق اولامدیله . اوزمان
 بالطه لراه قبه بی دلمکه ، ایچری به برده باغلریله آدم ایندیرمکه
 باشلادیله . بوسره ده سلطان مصطفی ، بومضیق حجره
 ایچنده صوسزاقدن بیتاب بولنیور ، کندیسنی اجلاسه
 کلن بواطاعتسز عسکرلردن تسکین حرارت ایده جک
 بردامه صویه انتظار ایدیوردی . سلطان مصطفی ،
 قبه دن طیشاری چیقارتلدیغی زمان بی مجال برحاله
 بولنیوردی . .

عثمان ثانی یکچریلرک سرایه دخوانی خبر آلیر آلاماز
 درحال دلاور پاشایی چاغیرتمش ، فقط پاشا ده ات میدا
 نندن کچرکن پارچه پارچه ایدلشدی . آرتق بو آتش
 اختلال غیر قابل اطفا برحاله کلشدی . بوعاصی عسکرلر
 جانوارلر کبی اطرافه صالدرییور ، قوه عقایه دن کلیاً
 محروم اولان سلطان مصطفایه کمال صمیمیتله بیعت
 ایدیور ، کندیسندن هیچ بر فائده کوروله میسه جک

بر پادشاه ایچون وطنه خدمت ایتمک مستعد فعال بر
 حکمداری فدا ایتمکی ترجیح ایبوردی . فقط بو
 ترجیح ، ذیلانہ ، سفیانہ بر مقصدہ مبنی ایدی : بر
 زمانہر جهانہ سرفرو ایتمین اومطیع ، فداکار ، قهرمان
 یکیکچریلرک بوسقیل خانلری شمدی احسان تسأل ایتمک
 ایچون افغاندن خبردار اولیان سلطان مصطفانک قولارینه ،
 اتکلرینه صاریلبور ، منفور دیکجیلرکی پیشندن قوشو-
 شیور ، اطرافه دوکدیکی معصوم قالم ایچنده انسانلغنی ،
 شرفنی ، حیثیتی ، عسکرلکنی کلیاً فراموش ایدیبوردی .
 بر قسمی حدیخانہلری آچهرق سواقانلری جانلرله
 طولدیریور ، دیکر بر قسمی سلطان عثمانک اناطولی به
 کچمسنه مانع اولتی ایچون اسکله لردن قایقلری قاجیریور ،
 اولری یغما ایدیبوردی .

آرتق سلطان عثمان بوسیلابه عصیانہ قارشى مقاومت
 ایده میه جکنی اکلاینجہ بروسه یه کیمکه قرار ویرمشدی .
 فقط اناطولی به کچمک ایچون وسائط نقلیه نك مفقودیتی
 انی اراده سوز براضطراب ایچنده بر اقس ، نهایت حسن
 باشانک دلالتیه آغا قپوسنه التجا ایلمشدی . عثمان نانی
 آغا قپوسنه کلدکن صکره یکیکچریلری باره ایله تسکین
 ایتمک ایسته مش ، بوتشبت بی فائدهده یکیکچری آغاسنک
 قلمیه تدبیر لشمشدی .

یکچریلر بونکلهده اکتفا ایتمه مشلردی : شاهی سلطان عثمانی بولمق ایچون آغا قبوسنه کلنلر ، بیچاره پادشاهی التجا کاهندن طیشاری چیتارمه شلردی . سلطان عثمانک حالی فوق العاده رقت آوردی : آرقه سنده بیاض بر انتاری ، باشی آچیق ، کنج سیماسی یأس و تأثر ایچنده پریشادی . یکچریلرک بر قسمی سلطان عثمانک کوزلری اوکنده حسین پاشایی پارچه لیور ، باشنی قوپارانلر اورته جامعه کتوریبور ، بونی کورن یکچریلر حسین پاشانک اوینی ینمایه قوشیورلردی . سلطان عثمان او وضع پریشانیسیله بر بارکیر اوزرنده ، اطرافنی آلان یکچریلر اورته سنده مایوس و متالم ایلریلیور ، انلرک حقارت آمیز خطابلرینه دوچار اولدینی زمان ، کوزلرندن دوکولن یاشلر سیمای المناکندن سوزوله سوزوله آقیور : « بن سزه نه یاپدم ؟ بن سزک پادشاهکنز دکلیم ؟ نه در بو ایتدیکنز جفالر ؟ » دییه آغلايه آغلايه شکایت ایدیوردی . سلطان عثمان بو پریشان حالیه اورته جامعه کلش ، جامعهده عظیم برولوله حصوله کلکه پاشلامشدی . یکچریلرک بو آجی فریادلری بر ولوله سامعه خراش تأثیریه عکس انداز اولدینی زمان سلطان مصطفی محرابک اوکنه اوطور ش ، قورقوسندن صیچرایور ، نه اولبور دییه پنجرهیه قوشمق ایستدیکی زمان والده سلطان

اتکارندن طوتیور : « کل آرسلانم کل ! » دینه سلطان
مصطفائی ضبطه غیرت ایدیوردی . یکچریلر ، اورتہ
جامعہ کلدکری زمان یکی پادشاہلری سلطان مصطفائی
کورمک ایستہ مشلر ، سلطان مصطفی مرض دماغینسی
بتون علامتہ اظهاس ایدن سیمای مرضی پنجرہ دن
کوسترر کوسترمن بو قوجہ جاہلر تکیرلر کتیرہ زک
سلطان مصطفائی یوکسک ۔ ایلہ آلدیشلامغہ باشلامشوردی .

یکچریلرک بو حرکت شقاوتکارانہ سی سلطان عثمانی
یک متأثر ایدیوردی . سلطان عثمان ، باشہ صاردینی
اسکی برصاریفی کمال یأس ایله حیقارہ رق ہونکور ہونکور
آغلابور ، اطرافنہ طویلانان بو شپاریق عاصیلرہ رجالر
ایدرک : « یامایکیز . جہالتہ برخطا ایتہ یسہم عنو
ایدیگز . دون پادشاہ ایدم ، بوکون پریشان اولدم . حامدن
اولسون عبرت آلیگز . دنیا سزده قلمز . پادشاہلرینہ
یواہاتی کیم ایشدر . ؟ » دینہ یالواریور ، انک بو مؤلم
سوزلرینی ایشدنلر متأثرانہ کوز یاشری دوکیورلردی .
سلطان عثمان بو حال الیم ایچنہ بولندی صرہده
ایدی کہ ، ایجری بر وقار غضوبانہ ایله داود پاشا کیردی .
سلطان عثمانہ طوغری ایلریلہرک بوینتہ سرعتہ برکمند
فیرلاندی . سلطان عثمان کندی طوتدی ، بو خان

پاشایه غضوباه ایلریله دی . کندیسنه قارشى ایتیش اولدیغى
اییلکلری برر برر یوزینه اوردی . داود پاشا اصلا متاثر
اولمادی . سلطان عثمان بوغدار اللر آلتده هلاک
اوله جفتی در حال اکلا دی . اطرافنده کیلرک تسایسنه
اصلا اهمیت ویرمدی . طیشاریده ولوله لر ایچنده چالقانان
یکیکچریله صوک برخطاب ایتک ایسته دی . مایوس
سیما سیله پنجره دن طیشاری باقدی : « سناهی آخالرم ،
اختیار یکیکچری بابالرم ! کنجک بلاسیله منافق سوزلرینه
اویدم . بنی بویله حقارتله کتیره جکککزه اولدیره دبککز .
نی ایسته میورمیسککز ؟ » دیدی . بوکتله جهالت
اورتسندن چیقان : « ایسته میز ! » صداسی بیچاره
عثمانک صوک رشته املی ده منکسر ایتدی .

داود پاشا سلطان . صطفایى سراینه ، سلطان عثمانی ده
بر آراه ایله (بدی قوله) یه کتورمشدی . (بدی
قوله) یه کلیر کلز معیتنه برقاچ غدار آله رق بر قوله یه
قیاندی . بو ظالم قوللر ، مدهش برصولتله سلطان عثمان
اوزرینه آتیلدی . سلطان عثمان بوجانوارلر اورتسنده
برخیلی مدت چیریندی . فقط جمله سنه مقاومت ایده مینجه
اک فجیع عذابلر ایچنده فدای جان ایتدی . داود
پاشانک بوجانیت تاریخیه سی صحیفه تاریخمزده قانلی
بر لکه وجوده کتیردی . .

سلطان عثمان غدارانه قدا ایدلمش ، ملت کنجج بر
 پادشاهدن ، فعال بر حکمداردن محروم اولمندی . برینه
 کچن سلطان مصطفی ایسه وظیفه سلطنتی کلیاً اخلاص
 ایلمکه باشلامشدی : بوجنایت فجیهه نك عكس تأثیری
 اناطولیده بر فوران شقاوت پیدا ایلدیکی زمان ، سلطان
 مصطفی سراینده بولونان سیم وزری نقده تحویل
 ایدیور ، بو عاص اردوی آتونه اطماعه غیرت
 ایلوردی . بعضاً سرائک پرسکون قبلری آلتنده ،
 حیاتی محو ایدن مرض دماغینک تأثیر الیمی ایله محزون
 و پریشان طولاشدیغی زمانلر ، او طه لرك بتون قبولرینی
 اورویور ؛ بچاره عثمانی ، او آرتق فجیع جنایتلره ،
 یوره کلر پارالاییحی حقارتلره معروض اولدقدن صکره
 پرسکون بر مزارك آغوش مظلمنده مجروح و پریشان
 یاتان زوالی عثمانی چاغیریبور ، قارشینه تصادف ایدن
 کیمسه لردن یکنتی ، سلطان عثمانی کورمک ایسته یوردی .

کوسم سلطانک تدابیر سیاسیه سی

اون برنجی عصر هجری ، دوات عثمانیه نك سلسله مغلوبیت و فقدان مظفریتله کچن اک الیم بر صفحه تاریخیه سنی اجتوا ایدر . او یله بر صفحه تاریخیه که ، نظر تدقیق بو صفحه تاریخیه نك ظلام دورا دورینه نفوذ ایتدیکی زمان ، ضعف طبعه مالک حکمدارلرک وقایع متسلسله - سندن ، صاحب نفوذ سلطانلرک رقابت دسیسه کارانه سندن ، فقر و مغلوبیت ایچنده ایکلنه بن ملتک نوحه مأیوسانه سندن بشقه رشیتله تصادف ایده مز . و بونوحه مآمه قارشی برسلطان ابراهیمک سفاقتی ، برسلطان مصطفانک ضعف دماغیسی یوزندن محو و بریشان اولان ثروتلر ، زواللی ملتک نه الیم بر استبداء آلتده محو اولق درکه لرینه کلدیکی بتون صفحات فحیه سیله اثبات ایدر .

اون برنجی عصر هجری ، یاوزلرک بازوی مردانه لر یله حکم و سلطنت سوردکلری بروطنده ، ضعف طبع ایله مأنوف حکمدارلری بازیچه حسن و آنی ایدن نسوانک حکم و سلطنت سوردکلری بردور تاریخیدر . بودور

تاریخیده صفیه سلطان ، مراد ثالث و محمد ثالث دورلرنده حقیقه اجرای نفوذ ایتمش ، امرر حکومتی تدویر و اولاد - لرینک نفوذ و حیثیتی محافظه ایچون حسن تدبیر اتخاذ ایتمکه شهرت بولمشدی . فقط بودورک اک عقیف واک مدبر برقانه ریناسی مثابه سنده بشقه برسلطان واردی که ، اوده محمد رابعک بیوک والده سی کوسم سلطاندی .

کوسم سلطان ، سلطان احمد اولک زوجه سی ایدی . جاذبه حسن و آئی ایله سلطان احمدی مجلوب ایدن بو وجود قیمتدار ، تدابیر دور اندیشانه سیله اولاد لرینک ده محافظه حیثیتنه غیرت ایلشیدی . سلطان احمدک دیکر زوجه سی ماه فیروز سلطان دن اولان کنج عثمان ایله برابر ، سلطان مراد ، سلطان قاسم و سلطان ابراهیمی بک مدبرانه تربیه ایتمش ؛ فقط طالع بوبی چاره والده یی تجیع انقلابلر ، قانلی لوحه لر کورمکه محکوم ایلشیدی . کوسم سلطان جداً فلاکت کورمشدی ؛ بر طرفدن کنج عثمانک فجیعه حیات بدبختانه سی قلبنده الیم برجر بجه تأثر حصوله کتیرمش ، دیکر طرفدن اولاد لرینده کوردیکی طبایع متضاده آئی فضله تقیداته ، فضله اهتمامه مجبور ایلشیدی . بواهتمامات سلطان مرادک طبع جبارانه سی تسکین ایتک ، سلطان ابراهیمک حرکات مجنونانه سی

تهوین ایلک صـورتنده وطنه نك بیـوك فائده لر تأمین
ایلشدی .

زوجی سلطان احمد اول زماننده سلطت لر ،
ذوق لر ، نشئه لر له مرور ایدن حیات مسعودانه بی
اثنسنده جداً ماه بیـكـر نامه شایان اولان کوسم
سلطان ، اوغلی سلطان مراد رابـك دور سلطنتده تولی
قتال ایله هیجانه دوچار اولیور؛ اولادی سلطان قاسمک
سلطان مرادک امریله تلف ایدیشی بو بدبخت والده نك
اعماق قابنده دوانا پذیر برجریحه ماتم حصوله کتیریوردی .
حتی سلطان مراد رابـك داه الکـشول ایله دوچار ضعف
اولان اعصابی کنـدیسنی فراش موته ابدیاً سردیکی
برزمانده قارذشی سلطان ابراهیمی ده تلف ایتدیرمک
ایسته مش ، اوزمان کوسم سلطان سراپا دوچار
هیجان اولان اعصابیه سلطان مرادک طوفان احتراصاتی
اوکنه آتیه لر ق بوعدیل ، بی چاره اولادینی قودنارمغه
چالشمش ، صوك نسل ضعیف سلاطینی ده بوضورتله
تخلیصه موفق اولمشدی .

فقط سلطان مرادک وفاتی متناقب ابراهیم اولک
تخت عثمانی یه جلوسی ، کوسم سلطانی مهم بروظیفه
قارشـیسـنده بولوندیرمشدی . کوسم سلطان برطرفدن
خانلر ، چشمه لر بنا ایتدیره رک بذل خیرات ایتمکدن

خالی قالمور ، دیگر طرفدن مرض دماغی ایله معلول اولان اولادینک محافظه صحته رعایت ایتکی بردرلو نظر دقتدن دور طوموردی . کوسم سلطانک بوبابده کی غیرتی حقیقه شایان تقدیر ایدی : کوسم سلطانک آئنده سلاطین عثمانیه نسلندن یالکیز بروجود ضعیف قالمشدی ؛ اوده افعال وحرکاتی دائره منطقدن خارج ، مریض و معلول ، سلطان ابراهیمدن عبارتدی . کوسم سلطان ، سلطان ابراهیمک تکشیر ذریتنه همت ایچون آلدن کلن غیرتی صرف اییدیور ، دولتی مخاطره فلاکتدن قورتارمق ایچون هر درلوتداییره توسل ایلیوردی . فقط بو ائنده سلطان ابراهیم ، برنشوه حسن و آن ایچنده صقالنه اینجی دیزدیرمک ، دیوارلره کورک کیدیرمک کبی مشاغل مجنونانه ایچنده امرار حیات ایلیوردی . وزواللی مات ، مقدرات بدبختانه سنه حاکم اولان بوفلاکت . شخصه نك اداره حکومتی آلتنده مغلوبیتدن مغلوبته ، سفالتدن سفاته دوچار اولیوردی .

کوسم سلطان ملنک تدویر امورینه معاونت ایتمکه برابر اوغلنک افعال نابجاسنی ده تعدیله غیرت اییدیوردی . سلطان ابراهیم ایسه قافله نسوان ایچنده طویدینی شوخ وطنان قهقهه لرك موسیقی دلاشوبندن محروم

نفس ایتک فداکار لغنه زردلو تحمل ایده میوردی. سلطان ابراهیمک برنجی زوجه سی ترخان سلطانن سلطان محمد، ایکنجی زوجه سی دل آشوب سلطانن سلطان سایمان دنیا به کیش، از چنجی زوجه سی معزز سلطانن ده سلطان احمد تولد ایلشدی. ترخان سلطان اکبر اولاده مالک اولدینی ایچون سلطان ابراهیمه اجرای نفوذ ایتک ایسته بور، فقط سلطان ابراهیمک مجنونانه حرکتلری قارشیسنده محزون و پریشان رجعت ایتک مجبوریتنه دوچار اولیوردی. حتی برکون سلطان محمدک سودننه سی کندی چوجغنی ده یاننه آلهرق باغچه به چیه مشدی. ترخان سلطان بوقادینی صوک درجه قیصقادیغندن برمدت ارقه سندن تعقیب ایتش، فقط باغچه نك نام اورته سنده سلطان ابراهیمه تصادف ایتدیکنی، حتی سلطان ابراهیمک کندی اولادینه هیچ باقیه رق مجلوب حسن و آنی اولدینی سودننه نك چوجغنی سه مکه مشغول اولدینی کورونجه، اعماق قلبندن قویان چیلغین برقیصقانجاقله سلطان ابراهیمه طوغری آتیلمش، اوغلی سلطان محمدی قولندن طوته رق :

— ایشته اولادیکز بودر؛ محبتکزه لایق اولان

بوچوجقدر!

دیبه باغیرمشدی. اوزمان سلطان ابراهیم، بومعصوم

یا وروجنی قولندن طومش، اعصابی صارصان برحمای
موقته انی محو ایتک آرزو ایلشدی .

سلطان ابراهیمک بو حاللری آرتق تحمل فرسا بر
درجه به ککشدی . اردو ، کریدک یالجین قبالری اوزرنده
کونلرجه قان دوکیور ، دولنک نفوذ خارجسی کوردن
کونه رهین زوال اولیوردی . سلطان ابراهیم ، خاصکیلرینه
تخصیص ایلدیکی واردات ایله برذوق ونشئه امرار حیات
ایلدیکی اشاده ، ملتک تهوین سسفاشته غیرت ایدن رجال
آرتق بو احوال الیمه به نهایت ویرمکی دوشونبور ، سلطان
ابراهیمک خلغنی یکانه چاره خلاص اواق اوزرد تاقی
ایلیوردی . برکون ، یکیکچریلر ، اکابر رجال و عامما حاضر
اولدیلری حالدیه بوکا قرار ویرلمش ، یدی یاشنده بولنان
سلطان محمدی تختنه اجلاس ایچون ندایر لازمه اتخاذ ولتمشدی .

سلطان محمدی تختنه اجلاس ایچون اولا کوسم سلطانه
مراجعت ایتک لازمدی . بونک ایچون کوسم سلطانه
بر هیئت کوندربهارک سسلطان محمدک جامعه کوندرلمسی
طلب اولتمش ، فقط کوسم سلطان : « جامعهه جلوس
عادت دکلدزه سرایه کلینئر ! » دیه امر ایتمشدی . آغاز
کوسم سلطانک بو امرینی درحال قبول ایتمشلر ، سرای

هایونی محافظه به مأمور اولان بوستانجی باشینک ممنوعده بولنه مستی تأمین ایلدکن صوکره سرایه طوغری حرکت ایلشلردی . فقط بو هیئت ممتازه نك سرایه دخولی ، يك مدعش اولمشدی .

خلق فوج فوج دهایزدن ایجری کیریور ، شیخ الاسلام ایله قاضی عسکرلر ، مصاح الدین آغا وسائر ده ایز قیوسی اوکنه کلدکاری زمان کوسم سلطانک اوزاقدن آهسته آهسته ایلر یلیدیکی کورویوردی . کوسم سلطان باشه سیاه ابریشملی برباش اوزتوسی اورتمش ، یاننده برحرم آغاسی ، یلپازه صاللا یور ، قارشیده بتون آغالر بیاض قاووقلری ، مهیب انداملری ، وقورانه طورلری ایله ال باغلامشکر ، کوسم سلطانک خطابنه انتظار ایدیورلردی . کوسم سلطان بوسفرده برجنایتیه مانع اولمق ایستبور ؛ اولادینی ، فقط ملتک سوابق شان وشرفنی دوچار زوال ایدن مجنون اولادینی بحق تختدن ایندیرمکه کلن بوممصوم ملت افرادینه نصایحده بولمق آرزو ایدیوردی . فقط بو آرزو ، هیچ برصورتله حصولپذیر اولامیه جق بی فائده برتشدن بشقه برشی دکلدی ! کوسم سلطان اولا آغالره طوغری خطاب ایدرک :

— نیچون بویله فتنه به باعث اولیورسکنز ؟ سز بوخاندانک برورده احسانی دکلیسکنز ؟ ، دیمش ،

او زمان قوجه مصاح الدین ، کوزلردن مدافع تاثیر
 دیزان اولهرق کوسم سلطانه جواب ویرمش ، ماتک
 بتون فلاکتلرینی ، سلطان ابراهیمک بتون سفهتلرینی
 زار وکریان اکلاندقدن سوکره : « دشمن هر طرفدن
 باش قالدیردی . سرحدلره دشمن مستولی اولدی .
 بوزازده یتیم سگسان کمی کیجه کوندوزبحاربه ایدیور .
 سلطان ابراهیم ایسه ذوق وصفنا ایچنده . هر طرفده
 رشوت . شریعت متروک . خزینه اسرافنده . سلطان
 محمد پادشاه اولمدیقه قان دوکهرز ، ینه طاغلمایز ! »
 دیمشیدی . کوسم سلطان بوسوزلره هپ حق ویرمش ،
 فقط تألیف بین ایچون اجرایی نصاح ایتمکدنده خالی
 قالمشیدی . سلطان ابراهیمدن بوملته مضرتدن بشقه
 بر فائده حاصل اوامیه جغنی کوسم سلطانده اکلانمشیدی .
 آرتق سلطان ابراهیمدن وده بیزار اولمغه باشلامشیدی .
 همشیره لری عایشه وفاطمه سلطانتک سلطان ابراهیمدن
 کورمدکلری جفا قالمشیدی . سلطان ابراهیم بتون
 همشیره لرینی برکوزدسنه ، هانااه سلطان تسمیه ایدیلن
 تللی خصکی به عا . با خدمت ایتدیریور ، بواعتمافکارانه
 معامله لر کوسم سلطان دلخون ایدیوردی . حتی بر قاج
 کره سلطان ابراهیمه نصیحتده ایتمک ایسته مش ، فقط
 کنیح سلطانلرک تاثیر حسن وآن ایله ممزوج تزویراتی ،

زواللی کوسم سلطانک ردوسه واک نهایت طشره بانچه لره
نقینه بادی اولمندی .

فقط کوسم سلطان ینه اولادینی التزامدن خالی
قالیور ، مصالح لدین آغایه مدبرانه حرکت ایتدکلرندن ،
اوغلنه نسیحت ایدلمسندن بحث ایدیوردی . حتی
حنفی افندیك غایت عاقلانه تکلیفاتنه قارشی سلطان
ابراهیمک قرنا شرینه اوغرادینی سویلدیکی زمان
حنفی افندی بسبتون غلیانه کلش ، سلمان ابراهیمک
قره مصطفی پاشایی هواسنه تابع اولدینی ایچون اولدیردیکنی ،
یوسف پاشایی قندیهدن مال کتیرمدک دییه قتل ایتدیردیکنی
سویله مشدی . اوزمان بتون رجالک مسکئانه سوزلرینه
مقابله دن کلیاً عاجز قالدینی کورن کوسم سلطان ،
نهایت سلطان محمدی کتیرمه که راضی اولمش ، وطنی
بودفنده بیوک بر نلاکتدن قورتارمق ایچون
سلطان محمدی کتیرمه که کتیدیکی زمان ، بتون ملتک
حسیات وشکرانه ترجمان اولان دعالر سرایک وسیع
وحتشم قبلری اوزرنده برعکس طنان حصوله کتیرمشدی .

کوسم سلطان طورونی سلطان محمدی تحته اجلاس
ایتش ، فقط بوندن اصلا ممنون اولمامشدی . کوسم
سلطانک سنه لردن بری آیشدینی ، بتون صلاحیت نسوانیه .

سیله ذوقیاب اولدینی بر نفوذ واردی؛ اوده ذوق حاکمیتدن عبارتدی . شمدی بو حاکمیت ، کندیسندن والده ترخان سلطانه انتقال ایدیور ، کوسم سلطان آرتق تدابیر سیاسیه یرینه برقائن والده دسائی ايله بتون آرزولرینه موفق اولق ایستیوردی . کوسم سلطانک یالکوز بر فکری ، براملی واردی : اوجاق آغالری اله ایتمک ، سلطان محمدی اورته دن قالدیروب ترخان سلطانی اسکی سرایه سورمک ، اتباعنی قتل ایتدیره رک سلطان سلیمانی تخته اجلاس ایلمکدی . سلطان سالیانک والده سی ، صاف ، مجذوب مشرب بر قادیندی ؛ کوسم سلطان انک بوضعف طبعیسندن استفاده ایدره رک بتون نفوذینی اکتساب ایده جکنه قانع اولیور ، یکیکچریلری تشویق ایتمک ، حتی سلطان محمدی تسمیم ایتدیرمک ایچون تدابیر ظالمانه یه بیله توسل ایلوردی . بر زمانلر خیرات ايله ، بذل عطایا ايله ، اوکسوز سویندیرمکله تنشیط قلب ایدن کوسم سلطانک ، کنار مزاره تقرب ایتمش بریره زن اولدینی حالده شمدی جنایتلر تصمیم ایتمسی ، طبع ضعیفنده موجود تمایلات متضاده بی بتون چیرکیلمکریله کوستریوردی . فقط کوسم سلطان ، کندی ايله کسوب و پردیکی قلمک فتوای خون ناحقنی یازمش اولدینی اصلا ییلمیوردی .

کوسم سلطانک بوتداییری ، ترخان سلطان اتباعی طرفدن درحال خبر آلمشدی . حتی اوکیجه کوسم سلطانک سرای قبولرینی آچیق براقدیره جنی ، یکبچریلرک سرایه داخل اوله رق برجنایت ایقاع ایده جکلری ده تفرعاتیله اکلاشلمش ، نهایت کوسم سلطانک قتلنه قرار ویرلمشدی . اقشامه طوغری ، فی الحقیقه قبولرکاملاً آچیق براقدیرلمشدی . ترخان سلطانک اتباعی اطرافی تجسس ایچون سرای جوارنده طولاشیور ، کوسم سلطانک آغالری قلیبچ حاضرلامقله مشغول بولنیورلردی . آرتق جنسایتک اجرا ایدیه جکنه هیچ شبهه قالمیوردی . فقط بونک ایچون یالکنز بر چاره واردی : اوده کوسم سلطان اتباعی الله ایتک .

ترخان سلطان معیتی اواقشام بتون غیرتی بونقطه یه صرف ایدیور ، آغالره پادشاهک انعامندن بحث ایلیر ، انلری کاملاً دائرة اتفاقه جلب ایدیوردی . بوغیرت ، حقیقه موفقیته نتیجه لشمش ؛ زلفلیلر ، خاص اوطه لیلر ، آغالر هب اتفاقه داخل اولمشلردی .

کونشک صوک شعاعی مرمره نک پرسکون طالع لری اوزرنده سوندیکی زمان ، طوبوقو سراینک قباب وزواقی ، بوجنایت فییه نک آن حلوانه منتظر برمنظره مهیب ایله منظور اولیور ، رمضان کیجه سنک پرشوق و عبادت

کچن کیجه لری شمدی بوسلسله عباداته الیم برجنایت علاوه ایدیوردی. آرتق هرکس او بومشدی . سرایک مظلوم سرولری ، مهیب قبه لری آلتنده ماتمی برسکونت حکم فرما اولیور ، سلیم آغا معیتنده کی زلفیلیرک ، خاص او طه لیرک آیاق سسلرندن ، قیلیدج شاقیردیلرندن بشقه برشی ایشیدیلیردی . شمدی بو هیئت ، بتون قورقونج عظیمتیه کوسم سلطان دائره سی اوکنه کلمش ، کوسم سلطانک اتباعی ایله مجادله ایدیور ، پادشاهدن بیوک والده نی ، کوسم سلطانی طلب ایلیردی ؛ سلطان محمد ، بتون آغالره طاغیلینلر دییه امرلر کوندریور ، خاص او طه باشی ننده کی دکنکه خاص او طه لیلره اجرای نفوذ ایتمک ایستیوردی ؛ فقط نه بو امرلردن ، نه بونفوذدن هیچ برتأثیر حاصل اولیوردی . حتی خاص او طه لیلر ، هپ بردن او طه باشینک اوزرینه هجوم ایتملر ، انی وبتون قپو اوغلانلرینی پارچه پارچه ایتدکدن سوکره کوسم سلطانک دائره سنه طوغری ولوله لرایچنده یورومشلردی . کوسم سلطان ، اوکیجه یکچی یلره منتظر اولدیغندن بو آیاق کورواتیلرینی حصول آمانه بر مقدمه ظن ایدیور ، طیشاریده نوبتیلره طوغری باغیره رق : کلدیلمی ؛ دییه سؤال ایدیوردی . اوزمان سلیمان آغا اوت کلدیلمر ! دییه مدهش برصدای مهیب ایله باغیردینی زمان ، کوسم

سلطان بتون فلاکتی ا کلامش ، جان خوفیه ایجری
 طوغری قاجش ، طولابلردن بری ایجه صاقلانمشدی .
 فقط کوسم سلطانک پیشی صره سیل خروشان کبی داخل
 اولان آغالر ، کوسم سلطانی التجا کاهندن چیقارمشلر ،
 عظیم برحس انتقام ایله اطرافنی قوشا تمشلردی . کوسم
 سلطان یتاب و بی مجال ، بو هیئت مدهشه اورته سننده
 چیرینیور ، وجودنده حس ایتدیکی ضربه لک تاثیریه
 ناتوان برحاله کلیور ، فقط حیاتنک بوصوک مجادله سندن
 آرتق مظفرانه قورتوله میه جفنی آ کلا یوردی . آغالر ،
 فکر آ دساس ، فقط بدنآ هیج بر قوه مقاومتیه مالک اولمیان
 بو وجودی نه صورتله افنا ایدم جکلرینی شاشیریورلردی .
 نهایت بر زلفلی ، پرده باغلرندن برینی کوسم سلطانک
 بو فازینه کچیرمش ، زواللی کوسم سلطان بو تضیق حیات
 فریب آلتده یتاب و پریشان ترک حیات ایدرکن ،
 آغزندن و برونندن فیشقیران قانلر ، زلفلینک دست
 و لباسنده صوک بر شائبه جنایت براقمشدی .

سليم ثالث و فكر ترقى

سلطان سليم و قانونى معيترنده شجاعت و بسالت
ابراز ايلدكدن صكره بعض پادشاهلرك سينئه جهالتى ،
حررتكب و زرانك فساد اخلاقى ، معارف عسكرىه نك فقدان
تامى يوزندن نظام و انضباطنى ، فكر اطاعت و انقيادى
ضايع ايدن يكيچرى اردوسى ، آرتق ملتك ادبار و فلاكتنه
منحوص برسبب ، ناقابل ازاله بر بلاى مبرم حالنه انقلاب
ايلشدى . بر زمانلر قوصو او و سنك مائى افقرلنده كلكون
باير اقلر تموج ايتديرن ، مهاج صحرا لرينى بحار قومنه بر
مزار ملي حالنه كبتيرن بواردو ، قاعده اطاعتدن كلياً انحراف
ايتمش ، ردائت اخلاقى ، سؤ حر كاتى ، افعال باغيانه سييله
كنديسنه قانلى بر مزار ، ابدى برمقتل فلاكت احضار
ايده جك سيبيلر تهيه ايلمكه باشلامشدى .. يكيچرى
نظاماتنك اس الاساسنه او رولان ضربه ايله باشلايان بو
مرض سارى ، كنج عثمانك فجيعة شهادتنه ، شرف
عسكرينك عار مغلوبيتله شائبه دار اولمسنه بادي اولدقده
صوكره ، بوسفالت عسكرىه يي بر قاچ پارلاق ، فقط
ناپايدار دورلر مستثنى اولمق اوزره ، سليم ثالث دورينه
قدر بتون فلاكتلرى و مغلوبيتلريله تمديد ايتمش ، سنه لردن

بری دوام ایدن روس مغلوبیتلری ملتک حیات سیاسیہ سنده
 ناقابل تداوی جریحہ لر وجوده کتیرم شدی .
 سلیم ثالث تختہ چیقہ دینی زمان اینک اول اردوسنک
 بو پریشانی العینی، بومرض مهاجرتی ازاله یه قرار ویرم شدی .
 سلیم ثالث دوری ، جهان مدنیت وانسانیتک حریت
 واستقلال نامنه اجرا ایلدیکی مساعی فداکارانه نک بتون
 قوت و متانتیله توسع ایلدیکی پارلاق، شانلی بردوره تصادف
 ایلم شدی . فرانسه انقلاب کبیری بشریتی مستبد قرال لک
 نفوذ ظالمانه سندن قورناریور ، روصونک دساتیر انقلاب
 پروراهسی انظار بشر اوکنده بر فجر حریت کشاد
 ایدیور، باستیل مظفریتی حریتک مظالم واستبداده ایلمک
 و پارلاق بر غابهسی اولمق اوزره تلمق ایدیلیوردی . سلیم
 ثالث بوقانلی، فقط عالم مدنیت ایچون پک شانلی انقلابک
 نتایج نافع سندن استفادہ ایتمک، اور و پاتریات مدنیہ سندن
 وطنی، ملتیده مستفید ایتمک آرزوسته دوشم شدی ..

سلیم ثالثک جلوسی ، انضباطسز اردولریمزک روس
 مهاجماتی قارشیسنده مغلوب و پریشان رجعت ایلدیکی
 فجیع دورلره تصادف ایتم شدی . آوستریالیلر، سنلردن
 بری عثمانلی سلاخندن یدکلری متوالی ضربه لک استقامتی
 آلمق ایچون روسلرله برابر عثمانلی طوپراغنه استیلا

ایدیور، مارشال سووروف ظالمانه تعبیه سنی معیتی افرادینه
تلقین ایدرک (بندر) و (اسماعیل) قلعہ لرنده ۴۰,۰۰۰
عثمانلی بی قانلر ایچنده بوغیور؛ مولداوا، اولاح و بسارابیا
قطعه لری استیلا اردولرینک شدت و مظالمی آلتندہ پایمال
اولیوردی.

(یاش معاهده سی) ایله نتیجه له نن بوسفر ، سلیم
ناثی اودرجه مایوس ، اودرجه مضطرب ایتشدی که ، سلیم
ناث بوفلا کتله ابدی برخاتمه ویرمکی ، عثمانلی لری سوابق
شوکتی ایله متناسب بر مرتبه مدنیته ایصال ایلمکی تصور
ایلمشدی . و بواسطه حاحاته ده انجق سلیم ناث موفق اوله بیلیردی .
سلیم ناث ، مدنیته غربیه ناک بتون ترقیاتی ، بتون
تکملاتی تقدیر ایلمشدی . استانبوله کلن بتون سفرا
سلیم ناثک اصلاحات امرنده کی اقتدارنی بتون صمیمیتلریله
تسلیم ایدیور لردی . پروسیانک در سعادت مرخصی موسیو
دیج سلیم ناثدن بحث ایتدیکی زمان : « بو پادشاهک
سویه مهارت و عرفانی ملتک سویه سندن یک متعالدر .
عثمانلی لری انجق سلیم ناث اصلاح اید بیلیر . « دییوردی .
سلیم ناث بو تقدیراته جدأ بیوک برلیاقت کوسترییوردی .
بر طرفدن فرانسه ودها سائر ممالکدن معلملر جاب
ایدیور ، بحر بهینی اصلاح ، طوپوچیلمنی تنسیق ، نظام
جدیدی تشکیل ایتمکه موفق اولیوردی . دیگر طرفدن

مکتبہ کشاد ، و معارفی اصلاح ایدرک ظلام جهالت
 ایچنده قالان ملتہ نور معرفت کو سترمک آرزو ایدیوردی۔
 سلیم ثالث بواجرا آتی محافظہ سوء اخلاقہ ادامہ جهالتہ
 موفق اولان، عثمانلی نام مہجنتی الیم مغلوبیتلرہ شائبہ دار
 ایلین یکیکچیلرہ جهلای عوامی قطعیاً نمون ایتیوردی۔
 بونلر آلتدن آلتہ تأسیسات مدنیہ علیہندہ مدخول تدبیرلر
 اتخاذا ایدیورلر، سعادت ملتہ فکر جاہلانہ لری ترجیح
 ایچون خاستانہ تصورلرہ نظام جدیدی محواتمک تشبثندہ
 بولنیورلردی .

ناپولئون، سلیم ثالث بوتشبتنہ معاونت ایلکی شرقدہ
 تعقیب ایلدیکی مسلك سیاسی بہ فوق العادہ موافق کور۔
 بیوردی۔ بومعاونت، ناپولئونک جزار احمدپاشا اوکندن
 فراریلہ نتیجہ لہن سفر مناسبیلہ برمدت قدر دوچار
 تأخر اولمش ایدی ایسہدہ، برمدت صکرہ خلاف مأمول
 برصمیمیتلہ موقع اجرا بہ قونولمشدی۔ ناپولئون، شرقدہ
 انکلترہ بوتیقہ سنی عقیم براتق ایچون الدن کان دسائسہ
 مراجعت ایتمکدن خالی قالمیور ، سلیم ثالثہ کوندردیکی
 برمکتوبدہ :

« پروسیا اردولری محو اولدی . بتون مکتبہ لری قبضہ
 تصرفہ کچدی . برلیندہ ، وارشووادہ بولنورم . ۳۰۰.۰۰۰
 کشی ایلہ بتون منافی تعقیب ایدیورم ، طالع . حکومتکزک
 بقاسنہ یاردم ایدیور . آنی قورتارہ جق بنایم . »

ديور، سلطان سليمى انكلكره عاينه حربه تشويق ايتدكدن صكره :

« استانبولده اسلاملك دشمن مشتركزه قارشى نه درجه بر فعاليت ابراز ايتدكلرني سفيرمدن خبر آلدن . ياوزلك ، قانونيلرك احفادى اولديكى اثبات ايتدك . بندن برقاچ ضابط ايسته مشك ؛ كوندريورم . بيكلرجه عسكر ايسته مديكنه جام صقييور . ۵۰۰ نفر ايستيورسك ؛ درحال كيتسينلر ديه امر ايتدم . . . »

صورتنده عظيم برتهالك ابراز ايدييوردي . سليم ثالث بو اتفاق ناپولئونك تسكين عداوت ايمسنى تأمين ايتش ، فقط بوكا مقابيل مصرك مهاجمات متواليه دن تخايصنه سياسى وعسكرى برسبب وجوده كتيرمشدى .

سليم ثالث بو بارلاق ، سياسى موفقيتلرى تأمين ايلدكدن صكره آلت يكانه مظفريت اولان اردونك اصلاحنه غيرت ايلمشدى . فرانسه ده ذى شوكت ، فعال بردهاى حرب ، پروسياده شارنه ورست و قلاوزه . ييج كبي ايكي محي وطن ، روسيه ده صووروف كبي سفاك ، فقط مسلك تعيوى صاحبي بيوك قوماندانلر ، مقتدر وطن پرورلر بتون اردولرى اك متين قواعد سوق الجيشيه يه ، اك معقول مسالك تعيويه يه نظراً سوق و اداره ايلدكلرى حالده ، سوابق مظفرياتنك خيالات دورادورى ايله ياشايان

عثمانلی اردوسی هر درلو ترقیات عسکریه دن محروم ، اطاعتسز ، انضباطسز برکته بی روح حالنده بولنیوردی . اردویه یکیچری نظامنامه سی موجبجه صنعت عسکری بی وقف حیات ایده جک شبان وطنک قبول ایدلسی لازم کلیرکن ، حب وطندن نصیبی اوایان برچوق یکیچری زوربالری یرلرینی جزئی براجرته اصناف کروهنه صاتیورلر ، بهضلری دشمن قارشیسنده فرارایتمک ایچون پیاده نظاماتنه کلیاً مخالف اوله رق یانلرینه بارکیرلر آلمقدن حجاب ایتمیورلردی . اردو ، تعلیم وتریه دن محروم ، صنعت عسکریه دن بی خبر ، حال ، دلاک ، قهوه جی ، قوندره جی کبی بریغین انسان کومه سندن ، بریغین عصیان عناصرندن بشقه برشی دکلدی . قوماندانلرک جهالتی ، ضابطانک فکر عسکریدن محرومیتی بوفلاکتی برقات دها تزید ایدیور ، روسیه و آوستریا اردولرینک مظفریات سهیله سنه مؤلم ، فجع برسبب تشکیل ایایوردی . سلیم ثالث ، آرتق بوفناقلری کلیاً برطرف ایتمک ، اون سکزنجی عصرک ترقیات عسکریه سیله متناسب منتظم برعثمانلی اردوسی وجوده کتیرمک ایسته مشدی . سلیم ثالث ایلمک اساس اولمق اوزره تشکیل ایله یکی نظام جدید ، یکیچرلرک طغیان عداوتی موجب اولیوردی . بونلر نظام جدیدی فرنک اختراعی عد ایدیورلر ،

تعليم و تعلمه قطعياً اهميت ويره ميورلردى. كنديلرينه تعليمدن بحث اولدندينى زمان : « بز دستى به قورشون آتار ، كچه به بالا چالارز . تعليم ايسته ميوز ! » ديورلردى . سليم ثالث ، فكر تجددى بوجاهل عسكترلره تلقين ايجون هر درلوفدا كارانجى اختيار ايدىيور ، تعليم و تربيه نك لزومنى اثبات ايجون قوجه سكببان باشينك (خلاصه الكلام فى رد العوام) نى نشر ايتدير ييور ، فكر اصلاحات پروران سنى اجرا ايجون بيوك بر ثبات ابراز ايدىيوردى . نظام جديد نامنه تشكيل ايدىيان قطعات ، سائر يكيچرى قطعائى داخل اولماق اوزره ، ايكي بلوك سوارى ، اون ايكي آلاى پياده دن عبارت ايدى . هر پياده آلاينه بر بلوك طوبجى الحاق اولنمىدى . پياده آلايلرينك ايكيسى استانبول جوارنده ، ايكيسى كوتاهيه ده ، سكزى قره مانده قاضى پاشا معيتمده ايدى . سليم ثالث ، يكيچرىلرى بسبتون كوچندرمه مك ايجون انلر مياننده ده كنجلك نظام جديده قبول ايدلمنى مناسب كورمىدى . فقط بالاخره نظام جديدك قوتنه كووه نرك بوفكر كردن صرف نظر ايليسى ادرنه وقعنه نه سبيت ويره مىدى .

سليم ثالث ، ادرنه وقعنه سنى بر آن اول باصديمرق ايتيوردى . قاضى پاشا معيتمده كى سكز آلاى پياده نك

سریماً استانبوله کلمنی امرایتمشدی . بو آیلر استانبوله کلدیکی زمان سلیم ثالث انلرک نظام وانتظامنه حیران اولمش ، بومنتظم قطعه لری طویه طویه تماشا ایتمک ایچون کونلر کچیرمش ، ادرنه عاصیلرینک کسب قوت ایتملرینه میدان ویرمشدی ؛ اودرجه ده که ، قاضی پاشا نظام جدید عسکر یله ادرنه یه کلدیکی زمان ، ۱۰۰,۰۰۰ عاصی قارشیسنده کلی تلفاته دوچار اولمشدی . نظام جدیدک بوموفقیتمنز لکی یککیچریلرک قوه مغنویه سنی برقات دها تزید ایدیور ، آتش اختلال بتون قطعاته ، بتون صنوف جاهله یه سرایت ایلوردی . هر طرفده عظیم برطغان جهالت یاییله یاییله توسع ایدیور ، قزغانلر قالدیریلیور ، ات میدانی بوفرقة جاهله یه بر محل اجتماع وجوده کتیریوردی . بتون بو عاصیلر ، قباچی خانئنگ باشنه طوبولانمشلر ، تعصبکارانه فریادلرله نظام جدیدک لغوینی ، رجال حکومتک قتلنی طلب ایدیورلردی . ات میداندنه طوبولانان بوقوه جاهله مدید اوغولتیلر ، جانخراش ولوله لر ، تهدیدکارانه طورلرله آرتق سراه طوغری ایلریله مکه باشلامشلردی . بونلر سلیم ثالثی کورمک ، بوستانجی باشینک قتلنی طلب ایتمک ، جاهلانه فکرلرینی قوه دن فعله کتیرمک ایستیورلر ، سرای حولیسنی مهیب آوازه لرله طولدیریورلردی . بو اصرار اودرجه عنودانه

بر صورتده دوام ایتمشدی که نهایت سلیم ثالث دلخون
 واسقناک بومدنیت دشمنلرینک قارشیدسنه ککش ، انلرک
 طویمق بیامین دندان احتراضنه بوستانجی باشینک قانلی
 باشنی فیولاتهرق تسکین حدتلیرینه موفق اولمق امیدنده
 بولنمشدی . . فقط اونلر بوموقیتلرندن بسبتون
 شیاریبورلر ، شمدی سلیم ثالثک ، وطنه نافع خدمتار
 ایتمک ایستهین محترم برپادشاهک ده خلغنی طلب ایدیورلردی .
 سلیم ثالث ، بو طوفان جهالت ایچنده آراتق کلیاً مایوس
 اولمش ، انلرک بو آرزوسنده موافقت ایدرک اداره
 سلطنتدن کف ید ایتمشدی . فقط تخت حکومتی
 مصطفای رابه ترک ایدرک عموجه زادهسی سلطان
 محمودک محبس فلاکتده داخل اولدینی زمان عظیم برتأثر
 ایچنده بولنیور ، سلطان محمودده بتون افکارینی
 قوه دن فعله کتیره جک ، ملتی احیا ایده جک برذکا
 کشف ایتدیکندن طولای ده قلباً منشرح ، متسلی اولیوردی .

سلیم ثالثک بوفلاکتی ، علمدار مصطفی باشایی پک
 زیاده متأثر ایتمشدی . مصطفی پاشا ، سلیم ثالثک مدنیت
 غریبه بی وطنه ادخال ایتمک امرنده کی غیرتی صوک
 درجه تقدیر ایدیور ، بو خصوصده الدن کلن فداکارانی
 اختیار ایتمکدن اصلاً خالی قالمیوردی . جهالتک بوغلبه

مؤلمه سی ایسه، قلبنده عظیم برحس انتنام تولید ایتمش،
سلم نائی تخته اجلاس ایچون حیاتی فدایه قرار
ویره شدی .

مصطفی پاشا اتخاذ ایتدیکی تدابیر سایه سنده یکیچر-
یلرک ، بوترقی دشمنلرینک بتون خصماسیله اتفاق
ایتمش ، ۱۶,۰۰۰ کیشیک براردو ایله استانبول اوزرینه
یورومکه باشلامشدی . بواردو ، اولانجه سطوت
وانتظامیله استانبول پیشگاهنه کلدیکی زمان ، مصطفای
رابع ایله جاهل وکلاسی عظیم برضعف وذلت ایچنده
بولوندقلرینی حس ایتشلردی . علمدارک بو منتظم
و اطاعتلی اردوسنه قارشو چیقاریله جق استانبولده هیچ
برقوت موجود دکلدی . سلطان مصطفی تخت حکو-
متدن زیاده ذوق وسفاهتدن محروم اوله جغنی دوشونهرک
متأثر اولیور ، علمدارک نه مقصده منی کلدیکنی
صوردیرییور، جینانه حرکترلره بیوک بر اندیشه اظهار
ایدیوردی . فقط عامدارک آرزوسی ، فرقه جاهله یی
تشویق ایدن مقتینک قلی ایله ده سائر اهمیتسز شیلردن
عبارت اولدیغنی اکلائیجه ، سعادت ملتی ذوق وصفاسنه
فدا ایدن بوپادشاه کنیش برنفس آلمش ، کوکصو
قصرینه چکیله رک عالم ذوق و طریبله تسکین احتراصات
ایتمکه قویولمشدی .

مصطفای رابع بومشغوايت سفیانه ایچنده وقت کچیردیکی صروده علمدار مصطفی پاشا سليم نائی محبسدن چیقار منی تصمیم اییدیور ، مناسب برفرست ظهورنده سرایه داخل اولمق چاره لرینی تصور ایلیوردی . حتی مصطفای رابعک کو کصوده بولوندیغنی خبر آلیر آلاماز ، بونی الک موافق برفرست اتخاذا ایتمش ، معیتی افرادیلله سرایه طوغری هجوم ایله مشدی . علمدار مصطفی پاشا هییچ کیمسه نی دیکله میور ، نوبجیلری شدتلی بر صورتده تهدید ایده رک سلیم نائک بولوندیغنی محله طوغری ایلیری ایوردی .

علمدار مصطفی پاشانک بو حرکتی والده سلطان واسطه سیله مصطفای رابعه چوقدن خبر ویرلشدی . مصطفای رابع ، پاشانک بو حرکتی خبر آلیر آلاماز سرعت ممکنه ایله استانبوله کلش ، علمدار مصطفی پاشانک آچیق براقدیغنی قبولردن سرایه داخل اوله رق مصطفی پاشایه نه ایسته دیکنی سؤال ایتدره شدی . مصطفی پاشانک مقصدی سلیم نائی تحتہ اجلاس اولوندیغنی اکلارا کلاماز ، سلیم نائی چاغیرمق ایچون خبر کوندر دیکنی سویلتمش ، فقط غدار بر منفعتک ساقه الیمه سیله بیچاره سلیم نائک قتلنی امر ایلشدی .

جلاد لر ، سلیم نائک محنتخانه مظلمنه کل دکلری زمان سلیم نائک ایکندی نمازینی ادا اییدیور ، بارکاه ابدیته

طوغری توجه ایتمش مناجات خاشعانه ده بولنیوردی .
 سلیم ثالث جلادلری او وضع مهیب و خشیت آوریله
 کورر کورمن نه یاپاجغتی شاشیرمش ، اوغدار اللرله برمدت
 آوسلانر کبی پنجه لشمش ، مدید بر مجادله دن سوکره
 آل قانلر ایچنده فدای جان ایشدی .

سلیم ثالث اولومله پنجه لشدیکی صرده علمدار مصطفی
 پاشا بی روح برحاله ولی نعمتک ورودینی بکلیور ، وطنک
 سلامتینی انک دهای فوق العاده سندن امید ایلوردی .
 فقط برمدت سوکره سرای هایونه داخل اوله رق سلیم
 ثالثک قانلر ایچنده یاتان وجودینی آیاقلری اوچنده
 کورر کورمن عظیم بر خوف و دهشت ایچنده قالمشدی .
 علمدار پاشا مظلوم سایمک قانلی باشنه ، صارارمش
 سیاسنه ، ابدیته طوغری قباتان کوزلرینه خوف و دهشته
 مالی بر نظر مایوسانه عطف ایدیور ، کوز یاشلرینی ضبطه
 بردرلوموفق اولامیوردی . مصطفی پاشا هنجقره هنجقره
 آغلا یور : « بدبخت سلیم ! بدبخت سلیم ! بن نه یاپدم ؟ سنک
 شهادتکیمی سبب اولدم . فضیلتکک مکافاتنی سن بوبله می
 کوره جکدک ؟ » دیور ، و بوتائر عمیق ایچنده بیتاب
 و پریشان آجی آجی فریاد ایدیوردی ..

احمد رفيق

فان سلطان محمد

و

رسام بليني

(۱۴۷۹ — ۱۴۸۰)

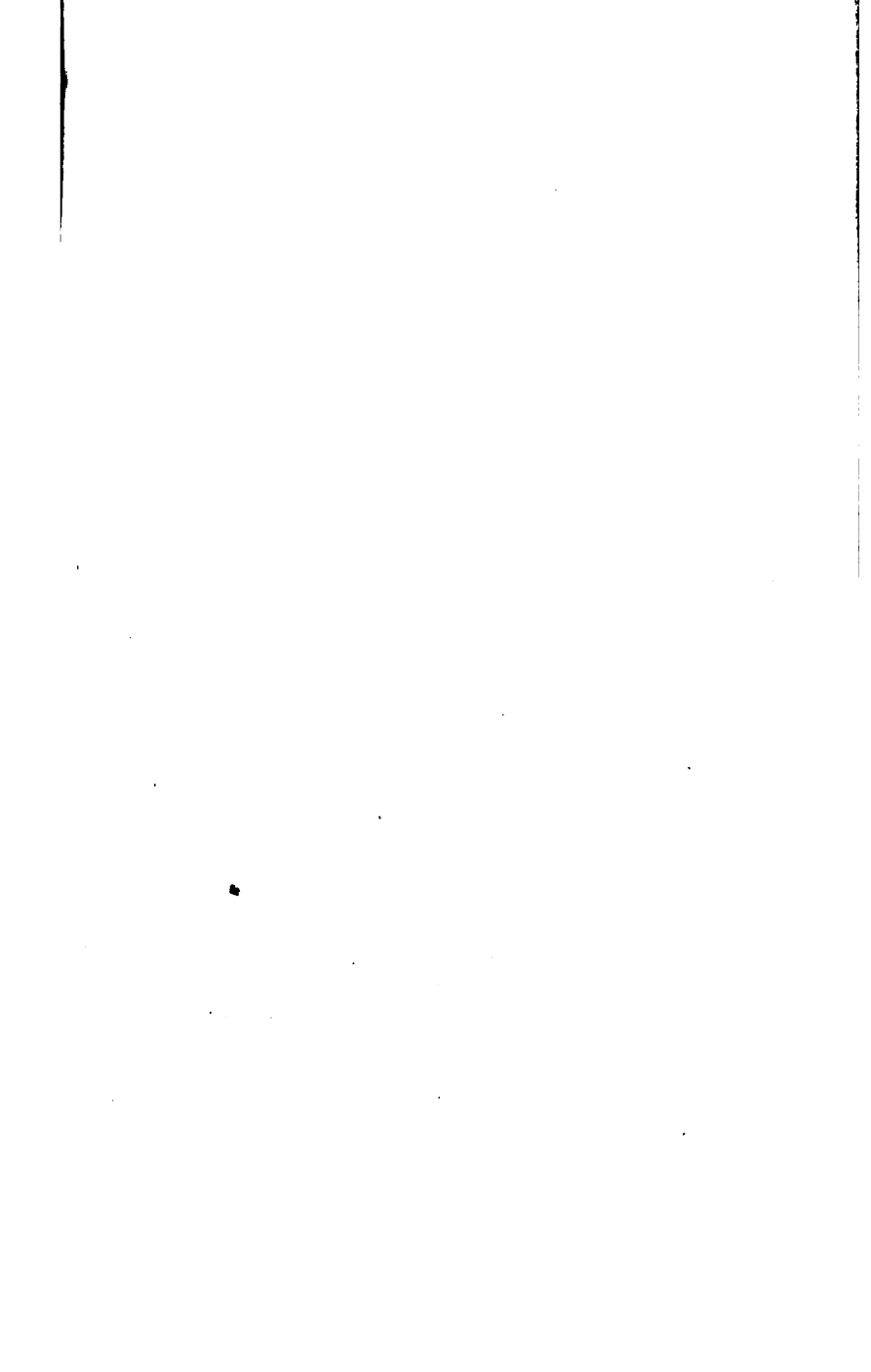
ونديکلی رسام بلينيك فاتح سلطان محمدك سراينده اقامتنه ، دولت
عثمانيه — ونديك مناسباتنه ، بلينيك فاتح سلطان محمد اچون ياپديغي
رسمارله فاتح سلطان محمدك حيات خصوصيه سنه دائر الك مهم معلوماتي جامعدر.

فاتح سلطان محمد

استانبول — مطبعة احمد احسان

۱۳۲۵

مقدمه

تاریخ عثمانینک فوق العاده مهم و آروپا ایله مناسبات سیاسیه و صنعتکارانه من نقطه نظرندن صوک درجه حائز اهمیت بعض نقطه لری وارد رکه ، بو نقاط مهمه حقنده تواریخ عثمانیه ده جان هیچ بر معلوماته ، هیچ بر قیده تصادف اولوناماز . خصوصیه ۱۰۰۰ تاریخلرینه قدر وقایع دولت عثمانیه مظفر پادشاهلرک داستان حاستنه ، شانلی محاربه لرک تجیل مفاخرینه متعلق آثار شریه اله بعض آثار خصوصیه به انحصار اتمش ، تاریخ عثمانینک صفحات متسلله تکاملی حقنده پک آز آثار وجوده کتیرلشد . تاریخمیزک بو نقصاتی ازاله ایتک ایچون کرک خاطرات و کرک سیاحتنامه طرزنده مؤرخین اجنبیه طرفندن یازیلان کتب و مؤلفاته مراجعت ایتک بزم ایچون ضروریدر . مثلا : سلطان محمد خان ثانی ایله رسام بللینی ییننده کی مناسباته داتر تاریخلریمزده جان هیچ بر قیده تصادف اولوناماز . فاتحک تمایلات نفائس پروانه سنی بتون حقایق ایله ایضاح ایدن بو نقطه نک تدقیق و اثباتی ، بو بیوک پادشاهک تشریح حیات سیاسیه سی ایچون بیوک بر اهمیتی حائزدر . بو بابده شمده یه قدر نشر ایدیلن آثارک مکملی ، طوآنک (ژاننیل بللینی و سلطان محمد ثانی) نامنده کی اثر مصوریدر . بو و بو کی آثار مهمه تاریخیه نک لسانمزه ترجمه ایدلسی ، تاریخ عثمانینک نقاط مظلومه سنی تنویر ایچون بالخاصه شایان اهمیتدر . خصوصیه طوآنک بو اثری و ندیک کتبخانه لرنده موجود و نائق تاریخیه به مستقداً یازلش

وفاغ سلطان محمدخان ثانی ایلہ وندیک حکومتی پیننده کی مناسبات
سیاسیہ حقنہده اک موثوق معلوماتی جامع بولونمش اولدیقتندن
اثر مذکورک عیناً لسانمزه ترجمه سنی مناسب کوردم .

— ۲۴ حزیران ، ۳۲۵ —

احمد رفیق

مدخل

شوا اترك تحریر نندن مقصد ، فاتح سلطان محمد خان
ثانی ایله وندیگی رسام بلینی آره سننده اون بش آیه
یقین بر مدت طرفنده حاصل اولان مناسباتک ماهیتنی
تعین ایتک ، مشارالیهک سرای پادشاهیده یایمش اولدینی
لوحه لردن زمانمزه قدر انتقال ایتمش اولانلرینی میدان
جیقارمق وبللینیک ترکیده کچیردیگی حیات ایله اشتغال
ایدن محررلرک حسیاتی محاکمه ایلکدر .

معلوم اولدینی اوزره فاتح سلطان محمد ، وندیگ
حکومتدن انسان تصویری یایمقده ماهر بر رسام طلب
ایتمش ، وندیگ حکومتی ده ژانویل بلینی بی استانبوله
کوندرمکه قرار ویرمشدی ؛ ژانویل بلینی ، سلطان محمد
خان ثانیک بتون آرزولرینی اجرا ایلدکن صکره قلبی
حضرت فاتحک حسیات عالیة ممنونیتکارانه سی و مشار -
الیهدن کوردیگی احتراماتک خاطرات معززه سیله مشحون
اولدینی حالده وطنه عودت ایلشدی . فقط بللینیک
استانبوله اقامتی حقنده تفصیلات همان یوق کیدر .
زمانمزه منقدرلی ، ترجمه حالنک بو نقطه سنه کلیر کلز ،

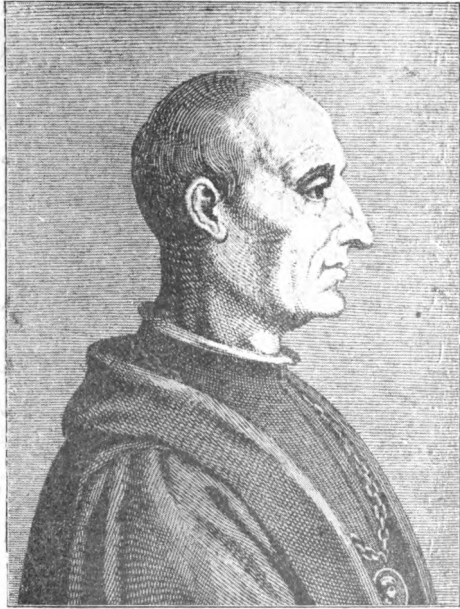
واساری، ریدولفی وکیه طرفدن ویریلن معلوماتی تکراردن بشقه برشی یایمازلر. ژانتیل بلدینی سرای پادشاهیده چالیشدینی ائزاده سلطان محمد نائینک سراینده بولنان ویسانتهن ژان ماری آنژییوله‌للو طرفدن یازیلوب شمدی‌یه قدر نشر ایدیلن موثوق بر اثر، بو فقدان معلوماتی بر ذرحه‌یه قدر اکاله ووندیکلی رسام ایله‌حاشی ذی حشمتی بیننده موجود مناسباتک ماهیتتی ایضاحه مداراوله‌بیلیر.

مکارم خیر خواهانه‌سنی بتون ارباب لیاقته تشمیل ایدن فاتح سلطان محمد، ژانتیل بلدینیک طبیعت تواضع‌کا- رانه‌سندن فوق‌العاده محظوظ اولمشدر. مشارالیه بلدینی‌یه کمال حرمتله معامله ایدرک آنی دائرة انسیتته آلمش ووقتیله اسکندر کبیر ایله آهل آره‌سنده اولدینی کبی بلدینی‌یه غایت صمیمانه‌معامله‌ده بولمشدر. آنژییوله‌للونک بو صمیمیت حقتده نقل ایله‌دیکی فقره، مختصر اولقله برابر ماهیت ممتازه‌یی حائز ویک زیاده شایان استفاده‌در. (اوزون حسنک حیات و محارباتنه دائر معلومات مختصره) نامیله ایران سفری حقتده یازوب (ناویغاچیونی نهویاجی) نامنده کی اثرک ایکنجی جلدنده راموزیو طرفندن نشر ایدیلن اثر قیمتداری ایله اساساً معروف اولان ژان ماری آنژییوله‌للو، فاتح سلطان محمدک سیوک اوغلی شهزاده مصطفانک

معینته مأمور اولمش وشهزاده مشارالیهک وفاقی اوزرینه
استانبولدن مفارقت ایلشدی. اوزون حسن محارباتی حضرت
فاتحه ترجه ایدرک مشارالیهک فوق العاده تقدیراته مظهر
اولان زان ماری، سرای پادشاهیده ژانبدیل بلینی بی کورمش
اولمی که، اوزمانلر وثائقنی جمع ایتمکه اشتغال ایلدیکی
وبوکون هنوز غیر مطبوع برحاله بولونان (ترکیه تاریخی)
نده بلینی به عائد خاطر اتندن ده بحث ایلشدر. ساده بر
اسلوبده یازیلوب نتایج تاریخیه متعلق هر درلو تبعاتدن
معرا بولونان بوتاریخ، مؤلفک یاشادینی عصرده متعلق
اولمق اوزره کمال بیطرفی ایله نقل ایلدیکی وقایعنی تتبع
ایچون بالخاصه شایان استفاده اولدینی کی دور مذکورک
اشخاص ووقایعنی ده اودورک وندیگ مأمورین سیاسی
طرفدن یازیلان مخابرات سیاسی به خاص برصحت تقدیر،
بروضوح محاکمه ایله تعریف وتصویر ایلکنده در.

زان ماری، فاتح سلطان محمدک اک پارلاق اوصافی
ذکر وتعداد ایلدکن صوکره بو اوصافی شائبه دار ایدن
ذمائی ده کتم واخفا ایتمه مش وژانبدیل بلینی به قارشی
ابراز ایلدیکی محالستک صمیانه وعالیجنابانه اولان جهتلرینی
کوستردکن صوکره فاتحک طبع شدائد پرورانه سنه
دائرده برچوق مثاللر اده سندن یالکنز ایکی مثالی کندی
تصدیق واعترافنده اولمق اوزره ذکر ایدرک فاتحک
شدت طبعنی موأخذ ایلشدر.

ژان ماری ، ژانویل بلینینک مفارقتی حقیقده هیچ
 معلومات ویرمیور ؛ فقط موسی الیهک شو سکوتی ، بو
 مفارقتک غایت طبیعی برطاقم اسبابدن نشأت ایلدیکنی
 اخطارایدیه بیله جک بردلیل تشکیل ایلمکده دره . خصوصیه

ژانویل بلینینی

حضرت فاتحک اوصره ده نه مقصده منبی اجرا ایلدیکنی
 انجق کندیسنه معلوم اولار سفری بالذات اداره ایتمک
 ایچون حاضر لقلرده بولونمسی ، علی العجله وقوع بولان
 بومفارقتک بتون اسبابنی ایضاح ایتمه مش اولسه ایدی ،

موسی الیهک بوسکوتی ریدولفی طرفندن بیان اولونان
 اسبابی رده کفایت ایلردی .
 بو اثرده فاتحک خلفی سلطان بایزید ثانی ایله بایزید
 ثابینک، برادری شهزاده جم ایله اولان محاصماتی اودرجه

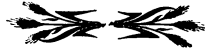
فاتح سلطان محمد (رسام بللینی تک)
 [هائری لایارک قوللکسیونندن]

مفصل برصورتده یازلمش و بوبابده او قدر فضله معلومات
 ویرلمشدرکه ، بومعلوماتی بشقه یرده بولمق غیر قابلدر .
 ایشته بونقطه نظر دن ژان ماری آنژییوله للونک (ترکیه
 تاریخی) بالخاصه نشر اولونمغه شایاندر . بو ائیرک اون

آلتیجی عصرک نصف اخیرندن قاله بر قویه سی پارس
 کتبخانه ملیسنک یازمه آثار شعبه سنده موجوددر .
 ژانتیل بلینینک استانبولده اقامته عائد و نائقه بنده اوراده
 تصادف ایلدیکم جهته شمده یه قدر بیلنه مین وقایعی
 یکیدن تنویر ایتمک و وندیک رسامک حیات تاریخیه سنده
 میدان وضوحه چیقارلمسی فائده دن خالی اولیه جق
 بر طاقم معلومات نافعہ اساسلری ایله ایلمک و نائقی
 میدانه قویق فکریله بو اثری وجوده کتیرمکی دوشوندم .
 ایشته اثرک سبب تحریری بوندن عبارتدر .

بلینینک بالذات ترسیم ایلدیکی بر لوحه دن ریدولفی
 طرفندن استخراج ایدیلرک (ماراویغلی دهل آرته -
 خوارق صنعت) نامنده کی اثرده نشر اولونان رسام
 بلینینک تصویری ایله فاتحک رسام مشار ایله طرفندن
 اعمال اولونان مدالیه سنی ، باندوری طرفندن ترسیم اولونان
 (ته تودوزستونی) نک هیئت عمومیه سنی ، ژانتیل بلینینک
 استانبولده اقامتی انناسنده ترسیم ایدرک (بریتیش موزه نوم) ده
 محفوظ بولونان ایکی رسمه ، موزه توثیبوو طرفندن
 رسم اولونان فاتح سلطان محمد تصویری ، کذا ژانتیل
 بلینی طرفندن ترسیم اولونان فاتح سلطان محمد لوحه سنک
 اصلندن آلمه شمشیر اوزرینه محکوک بر تصویر ایله

مذکور لوحه نك صاحب سیر هانری لایارك مساعده سیله
لوحه نك اصلندن آلتان بر فطوغرافی پی ده متن اثره
علاوه ایتدم . موسیو لایاره بوراده ده تجدید تشکرات
ایلرم .

فاتحان ناظرى جي واپس آڻڻ بابت ٿيڻ

(۱۴۷۹-۱۴۸۰)

۲۶ کانون تانى ۱۴۷۹ تاريخندہ ونديك حكومتى خارجيه ناظرى جي واپس آڻڻ بابت ، استانبولده فاتح سلطان محمد خان ايله بر معاهده نامه امضا ايدىوردى . بو معاهده نامه موجبجه ، عثمانلى قواى عسكريه سنه قارشى اجرا ايلديكى مقاومت خارق العاده ايله كنديسى تسليمدن خلاص ايدمىن اشقودره شهرى ايله اراضيسى حضرت فاتحه تسليم ايدىوردى . فقط بو تسليم نتيجه سنده ونديك جمهوريتنك شرف و حيثيتى ينه محافظه ايدلمش ، عقد ايديلن شرائط صحيحه ونديك جمهوريتنك منافعنه موافق بعض ماده لر علاوه ده تأمين اولونمشدى .

نيسانك اون آلتيسنده يكرمى كشى قدر برمعيت ايله ونديكه كمش بولونان عثمانلى سفيرى ايله ونديك حكمدارى آره سنده اوسنه نك ۲۵ نيساننده ، سن مارق يورطيسى كونى ، مظنن برصورتده عقد مصالحه

ایدلمشدی . اون آلتی سنه دوام ایدن مدهش برحربی
 متعاقب عقد اولونان بومصالحه ، وندیک جمهوریتی
 طرفندن فوق العاده برسرته تلتی ایدلمش ، فاتحک
 سفیری کما احترام ایله استقبال اولونمشدی . سفیر
 مومی الیه ، نیشانک اون سکرنجی کونی جیووانی موچه نیغو
 طرفندن قبول اولوندینی صروده ، حضرت فاتحک بلنه
 باغلا دینی اینجه قماشدن بر پارچه یی پادشاهی نامه تقدیم
 ایتمش وهرایکی حکمدار بیننده مخالفت متقابله صمیانه
 حصوله کلسی ایچون بو قماش کندی لرینک ده باغلامسنی
 استرحام ایلشدی . عثمانلی سفیری وندیکده اقامت ایتدیکی
 مدتجه کرک حکومت وکرک اعیان طرفندن غایت نازکانه
 احتراماته مظهر اولمشدی ؛ فقط بوکا مقابل ، پادشاه
 معظمک سفیرینه خاص اولان عظمتی ده ابرازدن اصلا
 خالی قالماشدی .

آغستوسک برنجی کونی حضرت فاتحک نامه هایونتی
 حامل بر موسوی وندیکه کلمشدی . حضرت فاتح بو
 مکتوبنده انسان تصویری یا مقده مامرای بر رسامک نزدینه
 کوندرلمسی وندیک حکومتدن طلب ایدیوروشه زاده لرندن
 برینک دو کوننده بولونمسی ایچون وندیک حکمدارینی دعوت
 ایلوردی . وندیک حکمداری سرای شاهانه لرینه کلسی
 ایچون لطفاً ابدال بیوریلان دعوتدن طولانی حضرت

فاتحه تشكر ايدرك وظيفه سنك كثرتي حسييله بودعوته اجايت ايدمهيه جكني بيان ايلش، استانبوله رسام اعزنامه كلنجه مجلس خاس درحال زانتيل بلينينك اعزنامه قرار ويرمشدي .

صنايعك ، علوم وادبياتك مفتوني وهردرلو ارباب لياقت و عرفانك منورلافكار وعلی خصلت برحامیسی اولان فاتح سلطان محمدك سراي حكمداريسنه براياليان رسام جلب ايتمی بونكله ايكنجی دفعه اولارق واقع اوليوردي . حضرت فاتح ، يكرمی سنه اولده صنعت ترسيم ومداليه اعمالنده شهرت فوق العاده سنی طویمش اولدينی وروالی مشهورماتهُ دوابستينك سراينه جلبنی (ریمنی) لی سیزبسموند پاندولف مالاته ستادن طلب ايتك ایچون اوزمانلراستانبولده بولونان ونديك خطبا سندن زیرولامو ميشیه لی بی مامور ایلشدی . سیزبسموند پاندولف مالانه ستا ، فاتح سلطان محمدك آرزوسنی درحال اجرا ایتش وروبر والتوریو طرفدن کندی نامنه یازلمش اولان برتوصیه نامه ایله ماته توده پاستی بی حضرت فاتحه کوندرمشدی . رور والتوریو ، (فن حرب) نامنده کی اثرینك برنسخه سنی ده حضرت فاتحه تقدیم ایدلك اوزره مومی ایله ایله کوندرمشدی .

بوتوصیه نامه نك فوق العاده احترامکارانه یازلمش اولدينی

استاد شهیرك آثارندن ده اكلاشيله بیلیر ؛ فقط كندیسنك استانبولده اقامته دأر هیچ بر وثیقه موجود اولدینی کبی بوکا متعلق وثوق وصحتی حائر هیچ بر اثرده کوستر- یله مز . واقعا فاتحك تریقوده طرفندن طبع ایدیلوب پارس کتبخانه ملیسنك مدالیه شعبه سنده محفوظ وکوشدن معمزل فاتح سلطان محمد مدالیه سی ماته نوده پاستینك اثرینه کوره پایلمشدر دیه فوق العاده بر اعتماد ایله ادعا اولونیور ایسه ده بو صرف فرضیاندن عبارت اولوب بونك غیر قابل اعتراض دلائل ایله اثبات ایدلسی اقتضا ایدر . حال بوکه بو مهم مسئله نك حلنه مدار اولابیله جك درجه ده ژان تریقوده حقدنه هیچ بر وثیقه بولوناماشدر .

ژانتیل بلینی ده ورونالی ارقدانی درجه سنده مظهر سهولت اولمش و استانبولده اقامتی اثناسنده بر چوق اثرلر وجوده کتیرمشدر ؛ بو اثرلرک قسم اعظمی یاغائب اولمش ویا محوایدلمش ، فقط اک مهملری زمانزه قدر انتقال ایلمشدرکه ، انلرده آتیده مفصلاً بحث ایده جکمز فاتح سلطان محمد تصویری ایله مدالیه سیدر . وندیک مجلس خاصی فاتح سلطان محمد خان طرفندن اظهار اولونان آرزویه امتثالاً ژانتیلی بلینی بی استانبوله اعزام ایلمکه قرار ویردیکی زمان ، مشارالیه بش سنه دن

سنه دن بری مجلس خاص سالوننك تعمیراتی و قسم اعظمی کاملاً بوزوایش برحاله بولونان لوحه لک تزیناتی ایله مشغول بولونیوردی . بلینی چکدیکی مشقته ، صرف ایتدیکی زمانه مقابل ، صرف معیشتی تأمین ایتک ایچون ده بو اداره سنده ایلك منحل قلاجق سمسارلق . وقعی کندیسنه احاله اولونمق شرطیله بو اوزون ایشلری درحال تعهد ایلشدی . بو وظیفه بلینی یه ۶ رایه و ۲ عدم رایه مقابل ۱۲۶ رأی ایله اعصا اولونمشدی . بلینی طوز ناظر لرینك امرینه تابع اولاجق ، کندیسنه لزومی اولان بوایلرله مواد سائره یی بونلر تدارک ایده چکلردی . مجلس خاصده بو مذاکراه ۱ ایلول ۱۴۷۴ تاریخسنده وقوعه کلشدی .

ینه مجلس خاصده ۲۱ ایلول تاریخسنده وقوعه کان دیگر برمذاکره دده بو ایلك قرار ۲۹ رایه و ۲۱ عدم رایه مقابل ۳۱۹ رأی ایله هان عین طرزده تصدیق ایدلمش ، فقط یالکنز ژانتیل بلینینک بوایشی هیچ بر یویه آلماسق شرطیله درعهده ایتدیکی بوکا مقابل احتیاجاتنک هر هانکی بر صورتله تهویننی مجلس خاصدن کمال محویتله استرحام ایلدیکی بیان اولونمشدی .

مجلس خاص بو طلبک درجه اصابتی تسلیم ایتمش وایکنجی مضبطه یه آتیده کی فقره یی علاوه ایلشدی : « هر ایشچینک

بر یومیہ المسی معقول اولدیغندن مساعیدسنه مکافات اولمق اوزره (فون دانقو) ده ایلك منحل اولاجق سمسارلق موقعنك مجلس خاص قراری ایله وقید حیات شرطیله مومی الیه احاله سنه و شاید بونی ناقض برقرار موجود

فاتح سلطان محمد

[قونستانزه طرفندن اعمال اولونان مدالیه در]

ایسه ، قرار مذکورک یالکز شمدیلك مفسوخ اولسنه قرار ویرلمشدر. « شان وشهرتی معلوم ودرایت و مهارتی هرکسجه مسلم اولان بر صنعتکارک منافعدن بو درجه آزاده برحاله کورونمسی ، صنعتدن استحصال ایلیه جکی

منافع مادیه بی قطعاً نظر اعتباره آلمیان و صنعتدن بشقه هیچ بر شیله مشغول اولمیان ژانویل بلینینک طبایع ممیزه سنی ده اثباته مدار اولابیلیر . بلینی ، دهها سوکره استانبولدن مفارقتی اثناسندهده علوطبعنی اظهار ایتمش و آتیده کی معلوماتدن اکلاشیله جنی اوزره بونی فاتح سلطان محمدده صوک درجه تقدیر ایلشدر .

ژانویل بلینی در حال ایشه باشلامش ، اول امرده پک اوزون سوره جک اولان طابلو تعمیراتی ایله مشغول اولمشدر ؛ بوتعمیرات ۱۴۷۹ سنه سنده فاتح سلطان محمدک مکتوبی وندیك حکم دارینه کلدیکی زمانلرختام بولمشدی ؛ سلطان محمد بومکتوبنده « انسان رسمی یا بقدمه ماهر ایی بر رسامدن ماعدا ، برهیکلتراش و برده تونج دوکه - بیله جک بر صنعتکارک کوندرلمسی مصرانه طلب ایدیوردی . وندیكک در سعادت سفیری وندیك حکمدار لغنه کوندردیکی مکتوبلرده ده حضرت فاتحک بو آرزوسنی تأیید ایلشدی ؛ بونک ایچون ، مجلس خاص فاتحک بو آرزوی مصرانه سنه ممکن اولدینی قدر سریع بر صورتده جواب ویرمک آرزوسنده بولونداغندن بویله برهیکلتر - شک « سرعت ممکنه ایله ، تحریرینی (رازیونه وه چی) ضابطاننه حواله ایلشدی . ضابطان مومی الهم ایسه بارطولومه تو نامنده برنی انتخاب ایلشدردی . بارطولو -

مه تونك شمدي نامندن بشقه بر شیتی قلامشدر ؛ فقط
 مومی ایله اوزمانلر صنعتنده بیسوک بر شهرت قازانمش
 اولمالی که ، وندیگده يك چوق مقدارده بولونان سائر
 رفقاسی آره سنده اك زیاده اوترجیح ایدلمشدی . آرتق
 اوندن صوکره بونلرک عزیمتی ایله اشتغال اولونمشدی ؛
 فقط اول امرده ژانتیل بللینیک یرینه برینی تعیین ایتمک
 لازم کلیوردی . آغستوسک ۲۹ نجی کونی مجلس خاص ،
 ژانتیل بللینیک مفارقتدن طولایي مذاکرات صالو -
 ننده کی رسملرک تعمیراتی نقصان قالمسنی آرزو ایتمدیکنندن
 بو ایشی برادری حقنده تصویب ایدیلان شرائط تحتنده
 اولمق اوزره جیووانی بللینی به حواله ایلشدی . فقط
 ژانتیل بللینیک ، غیبوتی اتناسنده فونداقو سیمسارلنی
 وظیفه سنی محافظه ایده جکی ووندیکه عودتنده حکمدارک
 امری ایله ترک ایلدیکی ایشلره تکرار مباشرت ایلیه جکی ده
 درمیان اولونمشدی .

عزیمتلیرینه متعلق شیلرک کافه سی حاضر لانیر حاضر -
 لانماز ، ژانتیل بللینی ایله رفقاسی ایلولک اوچنجی کونی
 رومانی غاله لرلینیک قبودانی ملش-یور ترپوزانونک
 غاله رینه را کب اولمشلردی . مومی ایله ، یولجیلردن
 هیچ برپاره آلامق ویه جکلرنی ده مجاناً ویرمک ایچون
 امر آلمشدی ؛ بومصارف کندیسنه عودتده تأدیبه ایدیله -
 جکدی ؛ وفی الحقیقه تأدیبه ایدلمشدی .

ژانتیل بلینی، آیک نهایته طوغری استانبوله متوجهاً حرکت ایلشدی ؛ بو باده ینه قطعی معلومات یوقدر .
 وبوتاریخدن اعتبارآده موثوق هیچ بروئیه موجود دکدر . بلینیک فاتح سلطان محمد نزدده اقامتی حقنده .
 بعض تفصیلاته دسترس اولوق ووندیکلی رسام ایله حکمدارذی حشمتی بیننده کی مناسباتک ماهیت خصوصیه سنی .
 تعیین ایلمک ایچون ژان ماری آنژیوله لولو غیرمطبوع اثرندن بشقه المزده بروئیه یوقدر .

ژان ماری آنژیوله لولو ، فاتح سلطان محمدک بیوک اوغلی شهزاده مصطفانک معینته مأمور اولمش واوزون حسنه قارشى اجرا ایدیلن ایران سفرلرنده مشارالیه ایله برابر بولونارق اوزون حسنک ترجمه حالتی ده یازمشدی .
 ۱۴۷۴ تاریخنده شهزاده مصطفانک قره مانده ، نیکده جوارنده کائن (بوز بازارجق) ده وفاتی اوزرینه ،
 آنژیوله لولو حضرت فاتحک نظر تقدیر والتفاتى جلب ایتمش اولدینی جهتله هیچ شبهه سز مشارالیه طرفندن چاغیربله رق استانبوله عودت ایله مشدی .

آنژیولولو ، ژانتیل بلینی فاتح سلطان محمدک سراینده کورمش اولمالی که رسام مشارالیه حقنده بزه برقاچ سطرلق معلومات اعطا ایدیور ؛ فقط بومه معلومات ، صفوت قلبیه سی ، حریت افکاری ، حیثیت وفدا کاریسی .

ك مهم طبایعندن معدود اولان بو صنعتكارك تقدیر
 اخلاق و ماهیتی ایچون بیسوك بر قیمتی حازدر .
 اوزمانلر الی اوج یاشنده بولنان ژانتیل بلینی دینج
 و تانا و بتون قوه و سائطیه مالک بولونیوردی . محاس
 خاص ، كرك برادری جیووانینك لیاقتی درجه سنده
 عالی اولیان مهارتی ایله ترسیم ایده جکی طابولری ینه
 مکمل بر صورتده وجوده کتیره بیله جکنی تقدیر
 ایلدیکندن و كرك باشقه بر سیدن طولانی ژانتیل بلینی یی
 کندیسندن ایکی یاش کوچوك بولونان برادرینه ترجیح
 ایتمشدی .

فی الحقیقه ایکی قاردهك استعداد صنعتکارانه سنده
 فوق العاده فرقلر موجوددی .

جیووانی اساساً خیالپرور اولوب تابلو اوزرنده
 کندی ، مدرکات اخلاقیه سنك خیال دلاویزینی ترسیم
 ایدردی ؛ حتی مومی الیه تصویر مریمده بیله اك زیاده
 آرزو ایدیلمن مقصده واصل اولمش و کندیسيله معاصر
 رساملرك اك مشهورلری بو طابلودن اقتباس افکار
 ایلشلردر . ژانتیل ایسه بالعکس يك زیاده حقیقیوندن
 ایدی ؛ طبیعت میده و یاذیروخی تصویر ایتمکده کی تقدیر
 مادیمی ، برچوق اشخاصك هر برینه سیمای ذاتینسی
 ویرهرك برچوق اشخاصی بر طابلوداخلنده جمع ایتمکده کی

فن و اقتداری ، سیای بشری تصویر ایلمکنده کی مهارت خارق العاده سی فاتح سلطان محمد کندیسنه یابدیرته جفی ایشلری کورمکه اک زیاده قابلیتلی بر رسام اولوق اوزرم انی مجلس خاصک انتخابنه مظهر ایله مشدی .

ژانیتل بلینی استانبوله مواصلتده وندیك سفیری واسطه سیله حضرت فاتحه تقدیم اولومش ، فاتح سلطان محمد ایسه مومی البهی حسن صورتله قبول ایلمکی کبی استانبوله اقامت ایتدیکی مدتیجه حقنده ده دایما آثار حرمت ابدال ایله مشدر .

فوق العاده مبهم برحالده معلوم اولان شخصیتی و اوصاف خارق العاده سی ایله برابر بعض نقائص ده جامع اولان فاتح سلطان محمد حقنده نشر آثار ایدن مؤرخلردن قسم اعظمنک حیاتی شو مناسبتله تصحیح ایتک و فاتح سلطان محمد ایله برابر ناشایان ویا حضرت فاتح حقنده طوغری معلومات آلان و مشار الیهک قیمت علویه شخصییه سی ایله برابر دهاسنک مرتبه بلندی تصدیق و اعترافده اصلاتردد ایتمین خصمانکده بوبابده کی بیاناتی ذکر ایتک فائده دن خالی اولاماز . بونلردن بری قاردینال بساریوندرکه ، قراز و محاکمه سندن شبهه اولونامیه جقلردن برینر ؛ زیرا بومشهو راهبک یکانه مشغولیت حیاتییه سی اسلامره قارشى مدافعه صلیب ایتمکدن عبارت اولمشدر ؛

ديکري ده مؤرخ فرانچي زدرکه ، اوغلي فاتح سلطان محمد طرفدن مظهر توجه اولدوقدن صکره تلف ايدلمشدر ؛ فرانچي ز ، بالاق و وطنپرورلک عداوتی وبتون آلام واکدارینی نظر دقتسه آلمه رق فاتح حقنده آتیده کی مطالعه ده بولونیور: « سلطان محمد غایت فعال ، هرشیده بر آتشیاره ایدی ؛ ارباب لیاقت وکالی تقدیر ایدردی ؛ ذاتاً کنندی ده بر ادیب ایدی . اسکندرکیر ، اوکوست ، قسطنطین وته نودوز کبی ذواتک حیاتی تدقیق ایدر ؛ آندی کچمک ، ساحه حکومتی آنلردن زیاده توسیع ایچون هر درلو وساطی آرار ، متادیا تجری ایلردی . »

کذا بابا ایکنجی پی ده استانبول فاتحک ذی حیات وجمسم بر تصویرینی بر ایکی سطرله خلاصه ایلمکده در ؛ فقط (تاسیت) ک (جرمانیا) تاریخی یازدیغنی صروده یاپدیغنی کبی پاپانک ده بونی یازمقدن مقصدی ، دسائس سفلیه و منافع خسیسه ایله مشغول و مناقشات داخلیه ایله معلول اولمغله برابر استابولک فتحی ، ایتالیانک وبتون ممالک غریبه نک ده فتحنه بر اشارت و بر تهیدید دائمی اولدیننی هنوز ادراک ایتیمور کبی کورونن ایتالیان عالمی ایله خرسیتیانلغک اقسام متباقیه سی ایچون بروسيله ارشاددن بشقه برشی دکلدی .

یورولمق بیلمز بر فعالیتیه مالک اولان فاتح سلطان

محمدك مدت حياننده اك زياده سويكي اوچ شى واردى :
 حرب، مطالعه ، و برده كنديسنك پك حقلى اولارق دوچار
 مؤاخذه ايدلسنه سببیت ویرن بعض افعال شديده بی

عثمانلى قادى

[بریتیش موزه نومده محفوظدر . ژانویل بلینی طرفندن ترسیم
 اولوشدر .]

ایضاحه مدار اولان و کندیسنك بك زياده مجلوب اولدینی
 اذواق، یعنی عشق. فقط فاتحك طبایع شديده سی، بالخاصه
 سپاندوژینو ایله مومی الیهك بیاناتنه استناداً یازی یازان

صولاق

[بریتیش موزه نومده محفوظدر . ژانویل بللینی طرفندن

ترسم اولونشددر .]

بتون مؤرخلر طرفندن پك زياده مبالغه ايدلمشدر ؛ بناءً عليه بونلره قارشى ژان ماري آنزسيوله للونك بياناتى اورتته قويه رق انلر طرفندن نقل ايديلن خيالپرورانه تصنيعاتى قيمت حقيقه لرينه تنزيل ايتمك اقتضا ايدر .

فانخ حرص جنكاورانه سى فتوحات بي نهايه سييله ثابتدر ؛ مطالعه يه مراقى ايسه مکتبلىر تأسيس ايلسى ، عثمانلى واجنبى علمايه معاشلر تخصيصى ايتمى ، علو جنبانه مظهر اولان ارباب صنايع و معارفى تشويق و ترغيب ايلسييله آشكاردر . از جمله فيله نف ، استانبول فتح اولوندقدن صوكره جيوانى قرينر ولورادن طول قالان قائم والده سى مان فره دينا دوريا ايله ايكي كريمه سنك اسير اوله رق صائيلديغنى خبر آلير آماز فانخ سلطان محمد بر مکتوبله بر قصيده يازوب اسير لرك اطلاقى استرحام ايله مشدر . سلطان محمد در حال اوچ قادينك بلا فديته نجات صاليو يرملري امر ايتمش و بو اوچ قادين بالا آخره (قديه) يه چكلم مشلدر .

فرانچه زك تأميناتنه كوره ، حد داننده تعليم و تربيه سى فوق العاده مكمل اولان فانخ سلطان محمد ، بش لسان تكلم ايدر واكلاردى ؛ انلرده : تركجه ، فارسى ، عربى ، رومجه و لاتينجه ايدى . تركجه لسان مادر زادى ايدى ؛ دهها موزون ودها آهنكدار اولان لسان فارسى بي ، بالذات

انشاد ایلدیکی اشعار ایچون استعمال ایلردی . فاتحک
 اوچنچی شهزاده سی بدبخت سلطان جم ، بالاخره بولسانده
 تنظیم اشعار ایتشدی ؛ سلطان جمک دیوانی لسان فارسی
 اوزره یازیلان اشعارک اک لطیفلرینی تشکیل ایدر . عربی ،
 لسان دینسی ایدی ؛ قرآن کریمی اکلامق ایچون عربی
 بیامک لازمدی . معلومدرکه ، فاتح سلطان محمد تحتہ
 جلوس ایتزدن اول فوق العاده حسیات دیندارانه
 مالکدی . روجه ولاتینجه ایسه ، هر نقطه سنی بالذات
 بیلمک واکلامق ایستدیکی ولایات مفتوحه نك اداره سی
 ومخبرات سیاسیہ اجرایی ایچون کندیسنه فوق العاده
 لازمدی .

سلطان محمد ثانی ماهر برسیاسی اولدیغندن ممالک
 مفتوحه سنی محافظه ایتمک ایچون اهالی مغلوبه نك
 عادات قدیمه سنی بردنبره قالدیرمق وانلره جبراً تبدیل
 مذهب ایتدرمک موافق اولمیه جغنی اکلامشدی . بونک
 ایچون مشارالیه هر درت سنه ده بریکچیری اردوسی
 ایچون آلدینی کنجلردن ماعدا ، فتح اولونان ممالکک
 مختاریت و سربستی ادیانیه ده محافظه یه اعتنا ایلردی .
 حضرت فاتح ادیان سائرہ بیده اهمیتله تلقی ایلردی ؛ حتی
 کندیسنک تصوفه فرط تمایلی ، حقنده بشقه ظنلر

تولید ایلشیدی [۱] . فقط کنیدیسی حکومتک پادشاه روحانی وجسمانیسی اولدیغندن دین مبین اسلامه مفتونیت فوق العادهسی واردی. فاتح سلطان محمد جامعلر تأسیس ایدرک انلری مدبذب بر صورتده تزیین ایله مشدی. مشارالیه عامایی ، شیوخ و ائمه یی التفاتنه مستغرق ایدر، هر سنه مکه مکرمه یه پک مبذول هدا یا ارسال ایلردی . فاتح سلطان محمد، خاندان سلطنتی اره سنده استانبولده ایلك کتبخانه تأسیس ایدن بر پادشاهدر . « مشار الیه بورایه بیکلرجه جلد اثر جمع ایتش و تفسیر شریفه عائد اولانلرینی تأسیس کرده سی اولان جوامعک هر برینه تقسیم ایلشیدی . بو اثرلرک قسم اعظمی مؤلفلرینک خط دستی ایله محرر اولوب جوامع مذکورهنک هر برینه مأمور معاملره بر مرجع تشکیل ایلکده ایدی . » [۲]

[۱] هامر ، جلد ۳ ، ص ۲۹۵

[۲] « ترکیه ده موجود ادیانک کافه سنه مخصوص کلیسالر بولنسنه مساعده واردر . زیرا ترکلر ، ترک اصولنجه یاشاشغه کیمسه یی اجبار ایتزلر ؛ هر کس ایستدیکی کبی یاشایه بیلیر . ایشته ترکلری دائما عظمت وشوکت حالنده بولنديرانده بو نقطه در . زیرا ترکلر بر مملکتی فتح ایتکلری زمان او مملکتک اطاعت ایتسی آنلر ایچون کافیدر ؛ او مملکتدن ویرکو آلدقندن صکره اهلینک عاداتیله هیچ بروقت مقید اولمازلر، » آنژیوله لئو ، ترکیه تاریخی .

حکومت وسیعہ سندھ بولونان اجنبیلر هانکی دین ایله
 متدین اولور لر سه اولسونلر دائم مساواتاً حمایه اولونور لر
 وحقی دنیله بیلیر که ، سائر ممالک خرسیتیانیه ده متمکن
 موسویلردن ده عظیم برحریته نائل بولونور لردی .
 اوزمانلر ، فاتحک خرسیتیانلره فوق العاده آثار حمایتکارانه
 ابراز ایلدیکی بیلهدا اولنمشدی ؛ حتی سپاندوژینو ،
 حقیقت واحتمالاتی بسبتون تجاوز ایده رک حضرت فاتحک
 ختام عمرینه طوغری تصاویر اعزیه احترام ایلدیکی
 وتصاویر مذکوره اوکنده دائماً لامبهر یاقدیر دیغنی
 تصدیق ایتمه مکه برابر روایت ایلمکه قدر افسانه
 پرور لکی ایلری یه واردیر مشدی . حقایق تاریخیه ، ذوق
 سلیمه کلامغایر اولان بومبالغه لک اساسی ، فاتح سلطان
 محمدک استانبول بطریق جنادیوس ایله دساتیر دین
 عیسوی یه دائر وقوع بولان مناظر اتندن نشأت ایتمش
 اولسه کر کدر . بومناظرات ایسه آنجق فاتحک فکر
 تجسسنه واعتقادات شخصیه سی ایله اصول اداره حکومتک
 نتایجنی ارانه ایدن افکار مسامحه کارانه سنه دلالت
 ایده بیلیر . حتی پاپا ایکنجی پی ، خرسیتیانلغی وواقیزی
 قبول ایتدیکی تقدیرده کندیسنه غرب ایمپراطور لغنی
 تکلیف ایتک ایچون فاتح سلطان محمد اومعهود
 مکتوبی یازدینی زمانده هیچ شبهه سز بوکبی افکار

خیالات پرورانہ یہ تابع اولشدر . فقط بوشاعر پاپا ،
وہم وخیالات عندیہ سنک بوشلغنی بالآخرہ کنیدیہ
تجربہ ایتمش — وسلطان محمدن بومکتوبہ جواب
آلامانجہ — متسلی اولق ایچون اکا کنیدیسی جواب
اویدیرمغہ مجبور اولشدر [۱] .

فاتح سلطان محمد ، دینک احکام منیفہ سنہ
فوق العادہ رعایت ایتمکلہ برابر اذواق واحتراساتیہ
فدا ایلزدی . حکومتک پایتخت جدیدندہ کی خوارقی
کورر کورمن کنیدیسنندہ حاصل اولان والی الابد پایدار
قالان ذوق صنعتلہ سراینہ تابلولر ، ہیکلر ومدالیہلر
جمع ایدردی . فقط وفاتندہ یرینہ کچن ایکجی
شہزادہ سی سلطان بایزید فوق العادہ متعصب اولدیغندن
پدری طرفندن جمع اولونان تابلولرلہ سائر آثار صنعتی
چارشیلردہ صادریمشدی . اوزمان بونلرہپ آوروپالی

[۱] سلطان محمدک بو جوابنامہ سی پاپا ایکجی پی نک
مکتوبلری میانندہ مندرجدرہ حتی اودوردہ عثمانلیرک اوروپادہ
حصولہ کتیردکری دہشت ہرکسک اندیشہ سی موجب اولدیغندن
بوکبی مکتوبلر مکتبلرہ قدر انتقال ایلشدی ، بوخصوصہ آل
یازمہ سی ایکی وثیقہ واردرکہ بونلر فاتمندن پاپایہ وبپادن فاتمہ
کوندریلن ایکی مکتوبدن عبارتدر . فقط بوایکی مکتوبدہ
او زمانلر مکتبلردہ بویلہ بر موضوع اوزرینہ یازدیریلان ایکی
مسودہ دن بشقہ برشی دکلدر .

تاجر لر طرفدن صاتین آلمش ، خرسیتیان ارباب
 حرافنك قولكسیونلرینی تزین ایلمشدر. از جمله بو کون
 سیر هازی لایارک الندی بولنان سلطان محمد ثانی تصویر
 استانبولدن چیقارلمش ووندیکده برانکلیرک اوغلی طرفدن
 وانتوری عائله سندن بر بورج مقابلنده آلدقندن سوکره
 مومی الیهندن ده ۱۸۵۶ سنه سنده غیر معلوم بر طاقم احوال دن
 سوکره بومشهور سیاح طرفدن صاتین آلمشدر. کرک
 اثر صنعت اولق و کرک بروثیقه تصویر به دن عبارت
 بولونمق اوزره فاتح سلطان محمدک ایکی نقطه نظر دن حائر
 قیمت اولان بو تصویر ، زمانزه قدر انتقال ایدن
 رسملرک اک موثوقیدر .

زانتیل بللینی فاتح سلطان محمدک متعدد دفعه لر یاغلی
 بو یار سمنی وجوده کتیر مشدر ؛ بور سملردن برینی بول
 ژوو صاتین آلمش و (نلوژییا ویروروم ایلوو ستریوم)
 نامنده کی اثرینک مختلف طبعلر نده بر قوییه سنی نشر ایلمشدر .
 اصل تابلو یه کلنجه : بوتابلو یا غائب اولمش و یا خود محو ایدلمشدر ؛
 زیرا ۱۸۲۵ سنه سنده لورد نورطویچه ، ردنو عائله سی
 طرفدن صاتیلان رسمک بوتابلو اولدیغنی قبول ایتمک
 اصلا جائز اوله ماز ؛ چونکه بوتابلونک وثوقیتی مقتدر
 منقدر طرفدن صورت قطعه ده تکذیب ایدلمشدر .
 کذا لایارک قولکسیونلر کی رسم ده (نلوژییا) ده کی

رسمك اصلى دكلدر ؛ و بورسملر آره سننده هيچ برمناسبت
 يوقدر . حتى (نه لوزيا) ده كي رسم ايله (عثمانلى امپرا -
 طورلنى ومنشائتك تاريخ عموميسى) ناميله ۱۶۰۰
 سنه سننده ونديكده طبع اولونان اترده سانسووينو طرفندن
 پول ژووه ايچون اعمال اولونان مداليه ده برندن بسبتون
 فرقليدر . (نه لوزيا) نك مختلف طبعلر نده فاتح سلطان
 محمد ، باشنده يوقارى طوغرى مدور برصاريق اولديغى
 حالده صاغدن صوله طوغرى ياندىن ارانه ايدلمشدر .
 بورسملر ، فاتح سلطان محمدك آره سننده ياقه سى دوريك ،
 كوكسى آچيق ، آلتندن دو كهملى چاكت كورونن كوركلى
 برقفتان واردر . صاغ نده ايسه صابنده كي ديكنلردن
 اكلاشلايغنه كوره برچيچك ، هيچ شبهه يوق بركل
 بولونيور ؛ صول قولى وجودينه طيانش و بلينه طوغرى
 بوكولمش ، نده برسلاحك قبضه سنى طوتيور كي كورو -
 نيور . سياسى سرتمجه ، صقالى چوق ، بيقلرى اوزوندر .
 سانسووينونك مجموعه سننده ايسه بالعكس فاتح سلطان
 محمدك اوچ ربهى كوسترلمشدر ؛ باشنده حضرت فاتحك
 سرپوشلرده وقوعه كتيرديكى تعديلاته كوره يوقارى
 طوغرى اسطوانى برصاريق واردر ؛ صقالى ، بيقلرى
 كي چوقدر . رسم ، اوموزلر حذا سندن اعتباراً كيسيدر .
 ۱۵۵۳ سنه سننده كيليوم روويل طرفندن ليونده نشر

ایدیلن (پرومپ تو آریورم ایقونوم) ده محکوک بولونان

ته ئودوزستوننك منظره عمومیه سی

سلطان محمد مدالیه سی ایسه هیئت عمومیه سی والبسه لرله

طرز ترتیبی جهتله ژانٹیل بلاینینک تصویرینی آکدیریپور
ایسه ده بومدایه نك قطعہ سی غایت کوچولمش وشمشیری
ایسه نسبتاً قبا حك ایدلمش اولدیقندن بوخصوص صورت
قطعیه ده تصدیق اولوناماز . روویل ، قارئنه خطاباً
یازدنی مقدمه ده ، مجموعه سنه قویدینی بورسملرك قطعياً
موتوق اولدینی بیان ایدرك زمان ، سن والبه ایله صنعتكارك
مودانی وجوده كتیرمك ایچون آزچوق برهمت ابراز
ایتمسی بیننده کی فرقلردن طولانی اکثریا عین شخصك
تصویرنده مشاهده اولوناجق فرقلری ده ایضاح ایلشدر .
ایشته ، (قرونولوژی قولله) نامیله علی العموم معلوم اولان
اثرده برعصر صوكره نشر ایدیلن مدالیه ، بومدالیه در .
بوواسارك مجموعه سی ایچون ته تودوردوبری طرفندن حك
اولونان رسمه كلنجه ، بورسلك شمیدی یه قدر موجود
رسملره هیچ برمناسبتی بو قدر . بورسمده یوز یاندن ،
صولدن صاعه طوغرهدر ؛ باشنده بیوك بر صاریق ،
ارقه سنده بو قاریده ذكری كچن رسملرده کی كبی یقه سی
ده ربك برقفتان اواردر . كمال دقنله دوزه تیلین صقالی ،
بیقلری كبی مبذول ، برونی شاهینی ؛ سیپانك هیئت
عمومیه سنده بر شدت حس اولونیورسده ، عین زمانده
غیر شخصی برماهیت ده حس اولوندیقندن بو حال انسانی
رسمك اویدورمه یاپیلدیغنه ذاهب ایدیپور .

اگری بسقپوسی لادیسلاس پیرکه طرفندن ژوزه ف
 هامه ره ویریلن و مومی الیه طرفندن ده (تاریخ دولت عثمانیه) بك
 ایتالیانجه ترجمه سنك برنجی جلدینك باش طرفنده نشر
 اولونان رسمك و ثوقیتی حقتنده شبهه وارد. بورسمده
 فاتح سلطان محمد صولدن صاغه طوغری یاندن تصویر
 ایدلمشدر . یوزنده ، اوست دوداغنده چیقان خفیف بر
 بیقندن بشقه صقاله دلالت ایدر برشی یوقدر . بورسم ،
 البسه یه متعلق تفرعاندن ماغذا آره لرنده هیچ برمناسبت
 موجود اولمیان بالاده مذکور رسملردن ده بسبتون بشقه در .
 ترکیه یه متعلق آناری ویا تاریخلری مصور یایمق
 ایچون اون آلتنجی ، اون یدنجی واون سکزنجی عصرلرده
 یاییلان فاتح سلطان محمد رسملردن دها برچوقلرینی ذکر
 ایتمك قابل ایسه ده ، بوندن اساساً هیچ بر فائده حاصل
 اولاماز . مع مافیله ردوس محاصره سنه دأثر موجود یازمه
 اثره نظراً وجوده کتیریلن (پیه ر اوبوسك تاریخی)
 نامنده کی اثرنده پ . بوهور طرفندن نشر اولونان رسمی
 ذکر ایتدن کجه میه جکم ؛ بویازمه اثر او زمانلر بابانك
 خارجیه ناظری کیلیوم قأورزون طرفندن ردوس
 شوالیه لکنه تقدیم اولمش ووقتیله پارلمنتو مدعی عمومیمی
 دوهار لایك کتبخانه سنده بولونیورکن ایوم پارس کتبخانه
 ملیسنه وضع ایدلمشدر . بورسم ، حقیقته غیر موافق

اولارق صرف خیالدن وجوده کتیرلمش اولدینی جهته انجق خاطره قیلندن اولق اوزره ذکر ایدله بیلیر . کذا دوقلونک بر اثری ایچون برلینی (!) نک تابلوسنه نظراً ژان دووهرت طرفندن ۱۸۷۰ سنه سنده نشر ایدیلن فاتح سلطان محمد تصویریه بوقیلدندر .

فاتح سلطان محمدک ژانویل بلینیدن سوکرده یاغلی بویا رسمی یاییلمشدر . فلیپ قومنه، فاتح سلطان محمدک عظمت و متانتله پیرایه دار بڑ تصویرینی کورمش اولدیغنی (خاطرات) نده ذکر ایدرک دییورکه : «سلطان محمد غایت عاقل و شجاع ، قوه فکریه و عقلیه سندن زیاده شجاعتنی استعمال ایدن برپادشاهدر ... فاتح یکریمی اوچ یاشنده استانبولی فتح ایتمشدر ... فاتحک بویاشده یاییلمش برسمنی کوردم ؛ بورسمدن مشار الیهک افکار عالیه صاحبی برذات اولدینی تماماً اکلانشیلیور .» فلیپ دوپرغام ، ۱۴۷۶ سنه سنده وندیگده نشر اولونان (سویله مانطوم قرونیقاروم) نامنده کی اثرنده سلطان محمدک یاغلی بویا بر تصویرندن بحث ایتمکدهدر ؛ مومی الیهک بورسم حقنده اعطا ایلدیکی معلومات مدققانه و واضحدهدن ، لایارک قولکسیوننده کی ژانویل بلینیک رسمنی ایما ایتک ایستدیکی آکلانشیلیور . فلیپ دوپرغام فاتحندن بحث ایدرک دییورکه : «فاتحک تصویریه کندیسنه تماماً مشاهددر . فی الحقیقه فاتحک

کوروشی غایت مهیب و مدهش، کوزلری، مهابتلی، خصوصیه برینه باقدینی زمان باقدشی یان ودهشتلی ایدی . برونی، اورتہ طرفی کنیش اولدینی حالده دوداقلری اوزرینه مائل . جہہ سی ضعیف، یناقلری چقور، لونی پک صاری، وجودی غایت متین و عصبی، نیشہ سی غایت مقاومتلی ایدی ...» شو بیان اوانان طبایع ژانتبیل بللینی طرفدن ترسیم اولونان لوحہ یه فوق العاده توافق اییدیور ایسده بو بابدہ بلاقید حکم قطعی اعطاسنه مساعد بر وضوحی حائز دکلدر . فاتح سلطان محمدک صاعقنده و یا وفاتندن بر قاج سنہ صوکرہ پایلوب ایوم معلوم اولان سائر رسملرینه کلنجه، بو رسملر هیچ بر ماہیت ونوقی حائز اولمادیقندن بونلر یالکز خاطرہ قیلندن اولوق اوزرہ ذکر ایدیله بیلیر . مثلاً برلین رسم قاینه سنده (أل غران تورقو) نامیلہ محفوظ اولوب موسو ایجان طرفندن نشر ایدیلمن رسم، صوک بیزانس ایمپراطوری یدنجی ژان پالہ تولوغک رسمندن بشقہ بر شی دکلدر؛ ژان پالہ تولوغک ویتورہ پزانو طرفندن اعمال اولونان مدالیہ سی معلومدر . موسیو ایجان دیور کہ : « غالب ایله مغلوب شو صورتہ مبادلہ وظائف ایتش اولیورلر . ایٹالیالی حکاک، جہالت صفوت پرورانہ سی تاثیریلہ بیزانس ایمپراطورینی عثمانلی فاتحی ظن ایتش وکندیسنہ

نمونه اتخاذ ایلدیکی مدالیه حقنده بو باندیلرک ویردیکی تعریفاتی
 ده عثمانیلر طرفدن ویریله بیله جک تعریفات کبی آکلایه-
 مامشدر. مومی ایله یالکز شونی بیلوردی که، رسمده کی
 شخص استانبولک حاکمی ایدی، و بو شخصک ده سلطان
 محمد اولسی کندینجه طبیعی ایدی. کذا هارتمان
 شه دل طرفدن وجوده کتیریلوب (قرونیقون
 نورنبرغنزه) نامنده کی اثرده ۱۴۹۳ سنه سننده طبع
 اولنان سلطان محمد ثانی تصویر ایله ۱۴۸۰ سنه لرینه
 طوغری آلمانیاده اعمال اولنان دیکر امضاسز برسمنده
 ینه ژان پاله تولوغ مودل اتخاذ اولونمشدر. کذا آراس
 کتبخانه سننده فاتح سلطان محمدک اوچنجی شهزاده سی
 شهزاده جمکده بر تصویر و اردرکه، بورسک یاندن
 کورونشی برلین موزه سننده کی سلطان محمد تصویرینه
 فوق العاده مشاهدرد. یالکز صاریفک شکلی براض مختلف،
 صقالتک وصاچلرک وضعتی اولدجه متبدلدر. بکا اوبله
 کلپورکه، آراس کتبخانه سی ایله برلین موزه سننده کی
 رسملرک ایکسی ده عین صنعتکارک اثر صنعتیدر؛ فقط
 سلطان جمک تصویر یاننه یازیلان تعریفاتک اوصردده
 یازیلوب ده صوکره یازلمدیفته باقیایرسه، طرز تصویرده کی
 اسکیلکه برابر هر ایکی رسمکده اون بشنچی عصر
 اواخرینه طوغری ترسیم اولوندینی اکلاشیلیر.

سلطان محمد كرك برحس تجسسكارانه به تابع اولديغندن و كرك ژانتيل بلينينك حسيات وطنپرورانه سنی كمال نزاكته تلطيف ايتمك ايستديگنندن اولمالی كه مشارالهدن مسقط رأسنك ده برتابلوسنی ايسته مش و دهها صوكره ده كنديسنك رسمنی ايسته بهرك و بورسمنك مشابهت فوق العاده سنی عاداتا خارقه عد ايشدی . بلینی ، فاتح سلطان محمد ايجون سراي ارکان مهمه سنك ده رسملرینی يامشدر . كذا فاتح سلطان محمد ، دوچار ضعف و متاعب اولان حواسنی ايفاظ ايجون حظ آورانه رسملره محتاج اولديغندن بلینی فاتحك خصوصی دائره لرینی ترين ايجون بوكي متعدد رسملرده وجوده كتير مشدر .

فاتح سلطان محمد ، رسمنی ياديني كيمسه لك خطوط وجهيه سنی بلينينك نه درجه بردقت و صحتله ترسيم ايلدكنی اكلامق ايجون اكا بعضاً حسن و آنی كنديسنه خبر ويريلن كيمسه لری ده كوندرايدی . سلطان محمد اولا رسمی سير ايدر ، صوكره اصللرینی قوپيه لریاه مقاسه ايتمك ايجون مودللری جلب ايتديرردی . برکون حضرت فاتح ، ژانتيل بلینی بی چاغيره رق : « سكا بردرويش كتيره جكلر ، انك بر رسمنی ياپ . » دير . ژانتيل بلینی امر پادشاهی به درحال اطاعت ايدر ، و رسمی اكالم ايدر ايتمز حضور پادشاهی به تقديم ايلر . فاتح ، وقتيله بو

درویشك بدستانده بر صره اوسته اوطوروب افعال
معظمه سی حقنده قصیده لر او قودینغی ایشتمش، کندیسنه
خفياً خبر کوندروب صوصدیرمش، صوکره ده رسام
بللینی یه درویشك بر رسمنی یایدیرمق جانی ایسته مش ..
بللینی رسمنی حضرت فاتحه تقدیم ایدنجه، فاتح رسمه
باقار وکمال دقتله تماشا ایتدکن صوکره دیرکه :

— زانتیل، بیلیرسك که حقیقتی سویله مک شرطیه
هر نه اولورسه اولسون سویله که مساعده ایشمدر ؛
سویله بقالم، شو آدم نیه بکزییور ؟

— شوکتپناه، مادامکه ذات شاهانه لرینه سربستهجه
اداره افکار ایتکلکمه مساعده بیوریلور، او حالده
سویلیهیم، بنده کیزک فکرجه بو آدم برمجوندر .

— پک طوغری . باق، علام جنت کوزلرندن
نصل بللی اولور .

— فقط شوکتآب، بزم طرفلرده ده بویله برطاقم
آدملر واردرکه بر صره اوسته اوطوروب رجال
مختلفه نك مدایحی او قور طورلر؛ ذات شاهانه لری که
بودرجه علویسکز (زیرا اسکندرک بیله موفق اولامدینغی
فتوحاته نائل اولمشسکز) نفس شاهانه لرینک مدح
اولونمنی آرزو ایتیشکز نی متحیر ایدیور .

بونک اوزرینه فاتح شو جوانی ویرر :

— بو آدم فکر آ سالم اولسه ایدی ، طرفندن مدخ اولونمغی آرزو ایدردم ؛ فقط بر مجنونك حقمده کی مدایحنی هیچ بروقت آرزو ایتم .

بونك اوزرینه وندیکلی رسام : « ذات شاهانه لری بودرویشی لطفاً سائر درویشلره شیخ نصب بیورسه لر . » دییه استرحاماتده بولونمش و سلطان محمدده ژانتیل بللینیک بو آرزوسنه موافقت ایتشدر .

واسارینک روایتده کوره ، ینه بر دفعه سلطان محمد ژانتیل بللینی یه کندی رسمنی ده یاپوب یاپه میه جغنی سؤال ایتمش . بللینی جواباً بونك پک قولای اولدیغنی سویله مش . بر آینه قارشیننده رسمنی یاپوب بر قاچ کون صوکره فاتحه کتیرمش . سلطان محمد بورسمک فوق العاده بکزه یشنه حیران اولمش و رسامک بویله بر خارقه وجوده کتیرمه موقف اولسنی سحره حمل ایلشدر .

ژانتیل بللینی ، سلطان محمدک مخالصتی ایله مشرف و سرای اکابر رجالک حمایه و معاونتنه مظهر اولارق وقتی سرایده ترسیم ایلدیکی رسملر واک شایان حیرت نمونه لرنی تماشا ایلدیکی بیزانس صنایغنی تدقیقه حصر ایلوردی . مثلاً ته ئودوز ستوننی بو ائشاده ترسیم ایتمش و بورسم ژانتیل بللینی سایه سننده زمانمزه قدر انتقال ایلشدر .

عورت بازارنده آرقادیوس طرفندن بنا اولونان بوستون ، یوز قرق قدم ارتفاعنده اولوب آرقادیوسک سیتله قارشی احراز ایلهدیکی مظفریتلری کوسترر قبارتمه رسملره مزین اولدیغندن « تاریخی مستون » نامی آلمشدی . مرور زمان ایله بوزولار ق حرکات ارضیه تأثیریه خرابه یوزطوتان بوستون ، ۱۶۹۵ سنه سنده هدم ایلمشدر . ژانتیل بلینیک ، آثار عتیقه والبسه نقطه نظرندن فوق العاده قیمة دار اولان رسملری اون یدنجی عصرده فرانسه یه انتقال ایلمشدر . پ . ۴۰ نه تریه ، ۱۷۰۲ سنه سنده بو رسملری اون سکز لوحه اولار ق حک ایتدیرمش و بورسملر اوتاریخدن اعتباراً متعدد دفعه لر طبع اولونمشدر . رسملرک اصلرینه کلنجه بونلرک نه اولدینی معلوم دکلدر .

روایته کوره بونلرک اصللری پارسده صنایع نفیسه کتبخانه ملیسنده محفوظ ایش ؛ فقط بو معلومات طوغری دکلدر . بو کتبخانه ده یالکز اصللرک بر قوییه سی واردر ؛ و بو قوییه لرده اون آلتنجی عصرک اواخرنده ویا اون یدنجی عصرک بدایتده ترسیم ایلمشدر . اون آلتنجی عصره قدر چیقما بیلن بر قوییه ده لوور موزه - سنده بولونیورک بونی ده رسم ایدن باتیستا فرانقودر . مؤرخ ژوزف هامه رک روایته کوره لوران

دومه دیچی استانبولک آثار عتیقه سنی رسم ایلمکه ژانتیل بلینی بی مأمور ایتمش ایتمش؛ فقط عالم مؤلف، بومعلوماتی نره دن آلدیغی مع التأسف ذکر ایتمیور؛ حال بوکه لوران دومه دیچی ایله مشغول اولان مؤلفلرک آثارنده بویله بر معلومات یوقدر. کذا لوران دومه دیچینک فلورانسه کتبخانه ملیسنده محفوظ اوراقی آره سنده بوکا دائر هیچ بر اماره یه تصادف اولوناماز؛ مع مافیله بو حال غیر ممکن ده عدایدیله مز؛ زیرا، معلوم اولدینی اوزره، ژانتیل بلینی استانبولده بولوندیغی ائنده آنطوان دومه دیچی ده حکومتی طرفدن مأموراً استانبولده بولونمقده ایدی.

پازری حرکات اتفایه سندن سوکره ژوایه ن دومه - دیچینک قاتلی برناردو باندینی ایتالیان مفاقت ایدرک استانبوله التجا ایلمکه موفق اولمشدی. فاتح سلطان محمد، لوران دومه دیچی بی فوق العاده تقدیر ایلدیکندن اوزمان باندینی بی توقیف ایتدیرمش و فلورانسه حکومتنه بیان کیفیت ایدرک قاتل ایچون هر نه صورتله آرزو ایدرلرسه تطبیق عدالت ایده جکنی بیان ایلمشدی. فلورانسه حکومتی بونک اوزرینه درحال بک اوغلنده مقیم قونسوسی لوره نچوقاردوچی یه تحریرات کوندرمش و جمهوریته قارشی اخیراً ابراز ایلدیکی آثار التفات

بروزانه دن طولاینی حضرت فاتحه‌نایت صمیمی بر صورتده
 عرض تشکرات ایلمنی وذات پادشاهیلرینه عرض
 متنداری ایدرک قاتل حقنده ایجاب ایدن افکار و نیاتی
 بیان ایلک اوزره درحال خاکپای شاهانه‌یه اعزام
 اولونه‌جق هیئت مخصوصه‌ک ورودینه قدر محبوسک
 محافظه‌سنی استرحام ایتمنی بیان ایلمدی . ۱۱ تموز
 ۱۴۷۹ تاریخنده آنطونیو برناردی دومه‌دیچی دولت
 عثمانیه سفارتنه تعیین اولونمش و توظیف ایدلدیکی مأموریتی
 ایضا ایتمک ایچون اوآیک ۱۴ نجی کونی فلورانسهدن
 حرکت ایلمدی . آلمش اولدینی تعلیماتده ، حضور
 شاهانه‌یه چیقمسوی ومدیون‌شکرانی بولندینی الطاف
 لانتحصادن وبالخاصه‌ده آسایش عمومی‌ی اخلال ایدن قاتل
 منفور برناردوباندینی‌بی توقیف وحبس ایتدیردکلرندن
 طولاینی جمهوریتک وفلورانسه‌خلقنک حسیات متندرانه‌سنی
 عرض ایلمسی خلاصه‌ بیان ایدلمشدی . مومسی‌لیه ،
 حضرت فاتحدن متهمک تسلیمنی طلب ایده‌جک وقاتلی
 ممکن اولدینی قدر بر سرعتله تحت الحفظ فلورانسه‌یه
 کتیره‌جکدی . تعلیماتک قسم متباقیسی فلورانسه تاجرلرینه
 متعلقدی ؛ سفیر بوتاجرلر ایچون حضرت فاتحک لطفنی
 استرحام ایلده‌جکدی .

آنطونیو برناردی دومدیچی آغستوس اواسطنه

طوغری استانبوله کلدی . حضرت فاتح مومی الیمی التفاتکارانه بر صورتده قبول ایدرک کندیسنه محبوسی تسلیم ایتدی . سفیر تشرین ثانی نهایتنه قدر استانبوله قالدیغندن بوواسطه ایله ایکی آی قدر ژانتیل بلینی یی کوره بیلدی . احتمال که آثار عتیقه یه مراقی هرکسجه مسلم اولان لوران دو مه دیچی ، وندیکلی رسامه بر شی سپارش ایلمکه آنطونیوی مأمور ایتمش ورسام بلینی ده ته بودوز ستونی مشارالیه ایچون ترسیم ایلشدی ؛ مع مافیله بوصرف بر فرضیه دن عبارت اولوب شمدی یه قدر معلوم اولان هیچ بر وثیقه ایله ثابت اولمامشدر . فقط ژانتیل بلینینک ده سائررققاسی کبی کندی ذوق صنعتکارانه . سنی تلطیف ایچون کندیسنجه فائده لی کوردیکی آثار عتیقه نک قوبیه لرینی آلدیغنه وبالاخره تابلولرینی وجوده کتیرمک ایچون ایشنه یارایه بیله جک بر چوق نه تودلرده بولوندیگی کبی بونی ده او صورتله یابدیغنه قائل اولمق دها موافق اولمازمی ؟ خصوصیه بو طرز تاویل دهسا زیاده اغلب احتمالدر ؛ زیرا وصیتنامه سنک بعض موادندن ده اکلاشدیغی و (ایتالیای شمالیده تاریخ صنعت ترسیم) نامنده کی اثر مؤلف لرینک ده بیان ایلدکری وجه ایله ژانتیل بلینینک محکوکات عتیقه یی طوپلامق خصوصنده پدری یاقوبودن موروث ذوق نفائسپروورانه سی ده معلومدر .

آنطونیو برناردینی دومه دیچی ، زنجیرله باغلی
 محبوس ایله برابر تشرین نانی اواخرینه طوغری استانبولدن
 مفارقت ایتدی ؛ کانون اولک یدنجی کونی وندیکه کلدی .
 یکریمی دردنده فلورانسیه عودت ایتدی . یکریمی سکزنده
 ایسه ، برنارد دو باندینی جنایتی اعتراف ایدیور
 وقوماندا نلق پنجره سنه آصیلمش بولونیوردی . ۱۴۸۰
 سنه سی مایسنک اون برنده ده فلورانس حکمداری فاتح
 سلطان محمد بر تشکرنامه کوندرییور و بوتشکرنامه ده ،
 حضرت فاتح باندینی پی تسلیم ایتکله ، دکل یالکز
 فلورانس خلقی ، حتی بتون عالم انسانیتی ممنون ایتمش
 بولوندیغنی بیان ایلوردی .

بلینییه کلنجه ، او صرف حضرت فاتح ایچون
 چالیشیور ، فاتح ایسه رسام بلینی پی خصوصی دائره لرینی
 حظ آورانه رسملره تزین ایتک ویا سرای ارکانتک
 رسملرینی یابدیرمقله مشغول ایدیوردی ؛ اودرجه ده که ،
 آنژییوله لونک روایتنه کوره ، سرایده بومشهور صنعتکارک
 چیره دست مهارتی اولارق پک چوق طابلو وجوده کلش
 بولونیوردی . رسام بلینی طبیعته تقلیداً دهها برچوق
 لوحه لر وجوده کتیرمش وسلطان محمدک برچوق
 قروکیلرینی آلمشدرکه ، وندیکه عودتنده بو قروکیلر ،
 برچوق نسخهلری فطوغرافله ویا حک صورتیله نشر

اولونان مشهور مداليه يي ترسيم ايتمك ايچون پك زياده ايشنه يارامشدر.

فقط وقايع سياسيه ، رسام بللنينك اقامتي تنقيصه وونديكه عودتي تسريعه لزوم حاصل ايديوردى .

مسيح پاشا ، ردوس آطه سنى ضبطه بيهوده يره سعى وغيرت ايلدكدن صوكره شواله لرك قهرمانلنى قارشيسنده حرڪات محاصره يي كمال محجوبيتله رفته مجبور اولمش و ۹۰۰۰ كشى تلفات براقه رق ۱۵,۰۰۰ ياره لى ايله برابر عودت ايلمشدى (۱۸ اغستوس ۱۶۸۰) . مسيح پاشا ، خبر فلاكت وهزيمتى حضرت فاتحه بيان ايچون استانبوله گلش وبو هزيمتى باشى ايله تلافى ايدجكندن دوچار هراس اولمشدى . بركت و يرسين كه ۱۱ اغستوسده كدك احمد پاشانك (او طرانت) ي هجوم ايله ضبط ايتمى حضرت فاتحك حدت و غضبى تسكين ايتمش ، حضرت فاتح مسيح پاشانك عزلى و كليولى سنجاغنه نقل مأموريتى ايله اكتفا ايلمشدى . فاتح سلطان محمد ، اردوسنك مغلوبيتدن دوچار حدت اولارق ردوس محاصره سنه بالذات مباشرت ايتمك ايسنيور ، بونك ايچون ده اوچيوز بيك كشيدين زياده عسكر جمع ايدييور ، شهرك سورلرنده كچيد آچق ايچون ترسانه لرنده خارق العاده جسامتده طوپلر دوكدير . سيوردى . احتمالكه ژانتيبل بللبنى يي وطننه كوندرمك

او زمان خاطرینه کلدی . فاتح ، تشرین ثانینک صوک کونلرینه طوغری بلینینی حضورینه چاغیردی ، وندیکه کیتمنسه مساعده ایتدیکنی کندیسنه سویلهدی . ایفای خدمت خصوصنده کی غیرتی تقدیر و مهارت صنعتکارانه سنی غایت التفاتکارانه بر صورتده ثنا ایده رک کندیسنه هر نه صورتله آرزو ایدرسه لطفده بولونه جغنی وعد ایتدی . زانتیل بلینینی متواضع اولدینی نسبتده حب منفعتدن ده اوزاق بولوندیغندن حضرت فاتحه تشکرا ایتدکن صوکره سناتو ایله وندیک حکمدارینه بر توصیه نامه لطف ایتسنی استرحام ایلدی . سلطان محمد ، بلینینک بو آرزوسنی درحال اسعاف و کندیسنه غایت ذی قیمت هدیه لر اعطا ایدرک رخصت ویردی . بلینینی به (بک) و (پالاته ن قوتی) عنوانی ویرمکه برابر صنعت عثمانی به کوره یاپیلمش ۲۵۰ تله کوتقلتنده بر آلتون کردنلک ده احسان ایتدی که ، بو کردنلک واسارینک زماننده وندیکده زانتیل بلینینک وارنلری النده بولونیوردی .

بو ائنده زانتیل بلینینی ، لایارک قولکسیوننده کی او خارق العاده سلطان محمد تصویرینی بیترمک اوزره بولونیوردی .

بو رسمده سلطان محمدک اوچ ربهی کوسترلشدر . سلطان محمدک باشنده بر صاریق اولدینی کی کندیسنه ده

فاغ سلطان محمد

[ژانتیل بلینی طرفدن اعمال اولونان مدالیه نك ایکی یوزی]

کاملاً صقانیدر . متن اترده کی فطوغرافی به نظراً حکم
ایدیله جک اولورسه ، کوزلرینک فری براز صولغون ،
برونی پک شاهینی ، یناق کیمیکری چیقیق ، صیق بیقلری
آغزینی تماماً اورتمش ، صقالی اوزون واوجی سیوری ،
اکسه سی قالین ومتین ، سیاسنک هیئت عمومی سند
علائم مرض نمایاندر . بورسم ، فاتحک وفاتندن آلتی
آی اول یاپیلمشدر ؛ اوئاناده فاتح تقریس علتک شدتلی
نوبتلرندن مضطرب اولیور ، متین بنیه سی هر درلو
متاعبدن ، مشغولتلردن ، سوء استعمالادن ، قوای
بیتابانه سنی ایقاظ ایچون آلدینی منهلردن متأثر بولونیوردی .
دینه بیلرکه ، سلطان محمد بو ائاناده یورغون ویتاب بر
انسان کیدی : اضطرابات جسمانیه سنه عزم و متاتی ایله
غلبه ایدیوردی . قوای بدنیه سی دوچارضعف اولدجه ،
احتراصات ذاتیه سی آرتیور کیدی . فقط آنی ابدیاً محکوم
زوال ایتمک ایچون اوفاق بر قضا کفایت ایده جکدی .
غریبه بونی هرکس اکلامش ، حتی کندیسنک یاقینده
ارتحال دار بقا ایده جکی بیله سویلنمشدی . دومنیق
راهبیلرندن حیوانی مانی : « ۱۸۴۰ سنه سنده فاتحک
موفقیاتی کتدجه تناقص ایده جک وحتی کندیسی ده
یاقینده قرین فنا اولاجقدر . » دییه یازمش وفی الحقیقه
بو استدالات آز بر زمان صوکره قوه دن فعله کلشندی .

فاتحک رسمنه شوپله برعطف نظر ایتک بوکا اصلا شبهه براتماز. مع مافیہ شوراسنی ده نظر اعتباره المالدیرکه ، بو رسمک موسیو قروو ایله قالوا قازمل وسیرلایار طرفندن نشر ایدیلن قوییه سنک حاصل ایلدیکی تأثیر، عین رسمک فطوغرافیسنه باقیدینی زمان حاصل اولان تأثیردن بستیون بشقه در. زانتیل بلینینک اصل تابلوسنی کورمدیکم جهته بورسمک فطوغرافیسنی ترجیح ایتمکه برابر فطوغرافی ایله حک بیننده ده اولدجه بر فرق موجود اولدیغنی سوییه بیلیم . فطوغرافیده صاریغک اسطوانی قسمی زائل اولمشدر ؛ بیقله صقال بربرینه قاریشهرق آغز ایله چکینی کاملاً اورتمشدر. حکده چکه کاملاً صقالسزدر ؛ برون ایسه فاتحک آغزنده دیشلری قالدیغندن چکیه پک زیاده یا قلاشمش کیدر ؛ یناقلر چوکش ، یناق کیکلری چیقمش، کوز شدید النظر وکسکیندر ؛ فقط سیانک هیئت عمومیه سنده فطوغرافیده کندن زیاده بر علامت شدت واردر . فطوغرافیده ایسه بو طبایع صحت کسب ملایمت ایتمش وهان زائل اولمش کیدر . رسمک صاغ وصول طرفنده استانبول، قونیه و طربزون ایمبراطورلقلرینک اوچ تاجی، یان طرفلرده کی چارچوه ده ایسه ۲۵ تشرین ثانی ۱۴۸۰ تاریخی ایله زانتیل بلینی طرفندن یازیلان یازی کورولور . هیچ شبهه یوق که

ژانویل بلینی، استانبولده اقامتی اثناسنده وجوده کتیردیگی. آتارک اگ مکملی اولان بوصوک اثرینی فاتح طرفندن حضوره قبول ایدلادکن صکره وعزیمتندن برقاچ کون اول امضا ایتمشدر .

بناءً علیه ژانویل بلینینک تسریع عودتی اگ زیاده ردوس محاصره سی ایچون تصمیم ایلدیگی سفری بالذات اداره ایتک خصوصنده فاتح سلطان محمد طرفندن اختیار اولونان آرزویه عطف ایتک ایجاب ایدر؛ یوقسه فاتحک وندیکی رسامی سراینده اوزون مدت بولوندر مغله احکام. شریعتیه مغایر حرکت ایدوب اهلینک قیل وقالتی تزئیده سببیت ویره جکندن قورقدیغنه دأر واساری طرفندن سرد ایدیلن اسبابه عطف ایتک اصلا طوغرو اولاماز. ژانویل بلینینک وندیکه اسباب عودتی حقنده اون یدنجی عصرده ریدولفی طرفندن بیان اولونان سبب بوندن دها غریبدره. مومی الیهک بلینی حقنده یازمش اولدینی برقرده ده بیان ایلدیکنه کوره بر کون بلینی، بین الاسلام فوق العاده حائز احترام اولان ژان باتیسنک قطع رأسنی مصور تابلویی حضرت فاتحه تقدیم ایتمش؛ سلطان محمد تابلویی تماشا ایتدکن صوکره صنعتکارک مهارتی ثنا ایلش ایسه ده بونده برخطا ایتدیکنی وبوکچی حالدرده حصوله کلن تقلصدن طولایی بیون بسبتون غائب اولاجق یرده

باشك اوزرنده پك زياده چيقيق بر حالده قالمش اولديغني سويلش؛ بليني بوملاحظه قارشى دوچار حيرت اولونجه، سلطان محمد مطالعه سنك طوغرولغني اثبات ايچون اسراند بريني كتيردوب رسامك قارشيسنده بيوتنى اورديرمش، اوزمان بليني باش في الحقيقه كوكده دن آريلير آرماساز بيونك در حال ايجرى چكلديكنى كورمش . حتى مؤامك علاوه مقال ايتديكنه كوره ژانيل بليني بو حركت ظالمانه دن دوچار دهشت اولمش وبويله بر حالك بركون كندى باشنده كله بيله جكندن قورقوب استانبولدن مفارقت ايچون هر درلو وسائطه مراجعت ايلش . بوروايت بسبتون احتمال خارجنده اولميه بيلير؛ زيرا فاتحك حيات بشره قطعياً اهميت ويرمديكى وطبايع شديده سي حقنده برچوق دليللر ابراز ايلديكى معلومدر. بونك ايچون فاتح سلطان محمد عطف اولونان بو حركت جبارانه يي وولتهر ، وكيون كبي ، صورت قطعيده رد ايمه مكله برابر يالكز ريدولفي طرفندن بيان اولونان شو فقره ايله زنجير بند اسارت اولان پرومه تهنك بر آق بابا طرفندن پارچه لانديفنى مصور پارازيوس طرفندن ترسيم اولونان تابلو حقنده سهنك طرفندن نقل ايديلن فقره ييننده كي مناسبتى اخطار ايدجه كم او زمانده رسام ، حالت احتضارك صوك صفحاتى ده حقيقي بر

صورتده تصویر ایتمک ایچون اولهنتلی براسیر صاتین آلهرق اعدام ایلمشدی . فقط بولاتین محررینک تاریخ وقعیهی تحریف ایتمش اولسی حکایه نك صحتی کاملاً ازاله ایلمکدهدر . بونکله برابر میکل آنزده ، اودرجه متین بروثیقیه مستند اولماق اوزره ، ینه بویله بر حرکتله اتهام اولونمقدهدر . حال بوکه ریدولفیدن بر عصر اول گلش اولان واساری ، مومی الیه طرفدن نقل ایديلن بو فقرهیه دائر هیچ بر ایماده بولونمور . کذا فاتحک بتون احوال شدیدسنی ر صفوت طفلانه ایله تعداد ایدن سپاندوژینو ایله فاتحک سراینده یاشایان ژان ماری آنژییوله للوده بوکا دائر هیچ بر فقره ذکر ایتمور؛ حال بوکه ژان ماری فاتحک طبع شداند پرورانه سنی بلا تخفیف ذکر و تصویر ایتدیکی جهته ژانتیل بلینی ایله فاتحسلطان محمدک مناسباتی حقنده ویردیکی تفصیلاتدن صکره طبعی بو حاذنه دن ده بحث ایده جکدی . آنژییوله للو بو خصوصده بالاکز ایکی فقره ذکر ایدیورکه ، بو فقره لری ذکر ایتمکی بنده مناسب کوریورم؛ زیرا بو ایکی فقره ، بوکون بیله صورت قطعیه ده رد اولونمیان بر خرافه یی کاملاً محو ایده بیله جک بر ماهیتی حازدر . بو فقره لردن بری فاتحک فوق العاده سووب نهایت کندینه تارشلی اجرا ایلدیکی تأثیرات مضره دن قورتولمق ایچون تلف ایتدیردیکی جاریه یه ؛ دیکری ده .

سپاندوژينونك قلمى سايه سنده قانلى بر جنائت حائنه
تحول ايدن قاوون مسئلسنه عا ئددر .

بو افسانه لر دن بر نجيسى اك اول راهب باندله لوطر فندن
اشاءه ايدلمشدر . باندله لئونك روايتنه كوره فاتح سلطان
محمد ، ايرهن نامنده دلبر بر جاريه نك عشق و جاذبه سيلاه
مسحور اولارق رخاوت ايچنده نخمور خواب قالد يغندن
جنكاورلك و حكمدارلق وظائفنى اهل ايتمه مجبور
اولور . بويلاه بر حر كتنر طولايى عصيانه حاضر بولونان
يكيچريلرك قيل وقالنى تسكين ايچون جاريه ني يكيچريلرك
قارشيدنه چاغيرير ، قيزك لطافت خارق العاده سنى تماشا
ايچون آنى عريان بر حاله كيتيرير ، صوكره بر قادينك
زنجير بند اسارتى اولاميه جفته يكيچريلرى اقناع ايچون
بر قديجده قيزك باشنى اوچورر . كييه ، بو فقره حقنده :
« بر چوق كي مسه لرك اقتباس ايلديكى شوافسانه ني اورته يه
قويان ماته بو باندله للى ، زمانك حالى بو فقره يه ادخال
ايلديكى اشخاصك عنوان و مرآتني اصلا نظر اعتباره
آلمه رق بيوك بر خطا ايتمش اولديغى جهتله بوكا اصلا
اعتماد اولونا ماز .» دييور . بو فقره ني آن تزييوله للوده ذكر
ايديور ؛ فقط باندله لئونك رواياتنده پك شهبه لى عد
اولونه جق درجه دم صنع تصوير اتى جامع اولان بو قاجعه ،
آن تزييوله لئونك رواياتنده هر درلو تصويرات مصنعه دن

آزاده بر حال کسب ایدرک فقره نك مبنی عایهی اولان فاتحک طبایعنه ده فوق العاده موافق بر حس شدت ارانه ایدیور . ژان ماری دیورکه : « سلطان محمدک سراینده بر چوق جاریه لر واردی ؛ بونلرک ایچنده اک دلبر بر جاریه واردی که فاتحک پک زیاده خوشنه کیدردی ؛ حتی اودرجه ده که فاتح بوکا صوک درجه مجلوب اولیور ، بتون قواسنی ضایع ایدیوردی . اکتساب ایلدیکی موفقیاتدن دها عالی موفقیتلر احراز ایتک قابل ایکن بوسبیدن طولانی انلری اهام ایدیوردی . فاتح بوخطا سنی آکلار آکلماز ، وجودینی اورتدن قالدیرمادجه نفوذندن اصلا قورتولامیه جفی بو قادیندن خلاص اولغه قرار ویردی . برکون سرایه کلدی ، قادینله یالکز باشلرینه قالدقلمری سردهه خنچرینی چیقاره رق قادینی تلف ایتدی ؛ قادینی تلف ایدر ایتمز ، قلمنده اوپله بر اضطراب حس ایتدی که اوراده عادتا خسته کبی بی مجال قالدی . صوکره بتون کدرلری زائل اولدی ، وبو قادینه قارشی حس ایلدیکی عشق ومحبته شو صورتله غلبه ایتدی ... »

ژان ماری سوزینه شو صورتله دوام ایدیور :
 « فاتحک بر باعجه سی واردی ، بو باعجه دن فوق العاده
 حظ ایدردی : بورایه پک چوق شیلر ، واک زیاده ده قاوون

دیکی دیرم شدی . قاوونلر اولمغه باشلادینی زمان برکون
 باغچه یه کیتمش ، بوراده برقاوون کورمش ، اکا کیمسه نیک
 آل سورمه سنی یکچیریلره تنیه ایلشدی . فقط برقاچ
 کون سوکره ینسه عین یکچیریلره باغچه یه کلدیکی زمان
 قاوونی بولامادی . قاوونی ایچلرندن کیمک ییدیکنی
 یکچیریلره صوردی ؛ بونلر باغچه یه کندیسنندن براز اول
 کلشردی . یکچیریلرک هپسی ده قاوونی کندیلرینک اصلا
 یمدلکرینی سویله دیلر . فاتح ایشی میدانه چیقارمغه قطعاً
 عزم ایتدی : اولا محافلرندن برینک قارتنی یاردیردی .
 برکت ویرسین قاوون بونک قارنندن چیقادی ده ارقداشلری
 قورتولدی . « ایشته [۱] کمال صفوتله نقل ایدیان شوققره
 بردرجه یه قدر احتماله قریب کبی کورونه رک فاتحک طبع
 شداند پرورانه سنه موافق کبی ظن اولونا بیلیر . فقط عین
 فقره یی نقل ایدن سپاندوژینو بو افسانه یی یاغلا یوب باللا یه رق
 اودرجه مبالغه ایله یورکه ، حکایه یی بسبتون کولنج
 واینانیلمیه جق برحاله کتیری یور . حتی حضرت فاتحک ،
 ایچ اوغلانلرندن اون دردینک ده قارتنی یاردیره جغتی
 و قاوون صـ وکنجینک معدده سنده ده ظهور ایتیه جک
 اولورسه ، سلطان محمدک معیتده بولونان اوچ یوز ایچ
 اوغلاننک ده عین فلاکتیه دوچار اولاجغنی سونیک

[۱] سپاندوژینو ، ص ۱۷۱

ایسته میورمی ؟

زینہ ژانتیل بلینی به کلهلم : ژانتیل بلینی، یوقاریده سوپلیدی کمز وجه ایله ، حضرت فاتحدن مساعده آلیر آلماز ۱۴۸۰ سنه سنک صوک کونلرینه طوغری استابولدن مفارقت ایتدی ؛ کمال استراحتله یوجلیق ایتدکن صوکره وندیکه کلدی . بوراده غالهردن چیقمنه انتظار ایدن برادری و «بتون شهر اها ایسی» طرفندن غایت صمیمی بر صورتده استقبال ایدلدی . مأموریتی حقنده معلومات اعطاسی ایچون وندیك حکمداری ایله مجلس خاص طرفندن چاغیریر یله رق وظیفه سنی حسن صورتله ایتا ایلدیکندن طولای فوق العاده بر صورتده تبریک ایدلدی . وندیك حکومتی ژانتیل بلینی حقنده سلطان محمد نامنه یازیلان مکتوبی ده نظر اعتباره آلاق مومی ایله ایکی یوز آلتون معاش نخصیص ایتدی . وبومبلغ بلینی به او اخر عمرینه قدر تأدیه ایدلدی .

ژانتیل بلینی وندیکه عودتنده فاتح سلطان محمد مدالیه سنه باشلادی ویاخود بومدالیه بی اکمال ایتدی . بومدالیه ایله لایارک قولکسیوننده کی رسم بیننده پک زیاده مشابته وارددر . تابلونک صاغ وصول طرفنده استانبول ، قونیه و طربزون حکومتلرینه دلیل اولان اوچ تاج ، بوراده مدالیه نك ارقه طرفنده در . سپایه کلنجه : صقال

قیصه ، بیق آز و آغزی قیامیه جق درجه ده ، برون فوق العاده شاهینی ، چکه بیوک ، کوزلر کوچو کدر . سیانک هیئت عمومیه سندن مننوی و جسمانی برتعب نمایان اولدینی کبی نابلودن اکلاشیلان علامم ضعفده نمایان اولور . بورسم ، ژانتیل بلینینک فاتحی کوردیکی زمانلرده ، یعنی خسته ، بیتاب ، وقتندن اول اختیار - لامش ، دوچار اولاجنی موتک علامتی سیاسنده مشهود اولدینی بر زمانده کی رسمیدر . ژانتیل بلینی مدالیه سنک تأیراتی ایله بر طولدی جیوانی وقوستازو طرفدن یاییلان سلطان محمد ثانی مدالیه لری ایسه بسبتون بشقه بر ماهیتی حازدر . بو مدالیه لره قیمت تصویریه لری پک آزدکلسده ، صنعتکارلر مودلرینی کندی بدیعۀ خیالیه لرینه کوره وجوده کتیرمشلر وفاتحی ، نامنک قوه خیالیه ده حاصل ایده جکی شکله کوره یعنی مظفر و ذی قوت بر پادشاه اولارق ارأه ایملشدر . ژانتیل بلینینک فوق العاده شایان دقت و هر خصوصده ذی قیمت اولان اثرنده ایسه ، بلینینک مهارتی تنون اوصاف و انضامه و صحت پرورانه سیله تجلی ایدرک مشارالیهی زماننک مدالیه مصورلری میاننده اک برنجی مرتبه یه ایصال ایلمکده در . مدالیه ده موجود تعریفات ، حضرت فاتحک بلینینی نه کبی مراتبله تلطیف ایلدیکنی پک کوزل کوسترییور .

ژانٹیل بلینی فاتحك حقدہ کی التفاتی ایلہ بحق افخار ایدردی؛ کیہنك روایتہ کورہ «فاتحك سخاوتی ذکر وتعداد ایتمکدن دائما محظوظ اولوردی.» «حتی بو بابدہ کی حسیاتی تاریخ وفاتی اولان ۱۵۰۱ (۱۵۰۷) سنہ سنہ قدر نشر واعلان ایلمشدر.» [۱] ژانٹیل بلینی ، مجلس خاص ایلہ عقد ایلدیکی مقاولہ نامہ موجبنجہ دو قہ سر اینک مذاکرات سالونندہ کی ایشلرینہ باشلامش . وپایا اوچنجی آلکساندر ایلہ ایمپراطور فرہ دریق بارباروسہ ونڈیک حکمدارینک ہیئت سفارت اعزام ایلدیکی تصویر ایتمشدر . صوکرہ ، بوتابلونک آلتہ استانبول سیاحتی مخطراولمق اوزرہ ، فاتح سلطان محمدك کنڈیسنہ نہ عنوان اعطا ایلمش اولدیغنی شو صورتلہ یازمشدر : « دولت عثمانیہ دن شوالیہ لك رتبہ سنہ نائل اولان بلینی ، بو اثری معزز وطنہ اهدا ایلمشدر . »

برجہتدن حضرت فاتحك رسمی ایلہ مدالیہ سی ، دیگر جہتدن تہ ئودوز ستونك رسملری . . ایستہ ژانٹیل بلینینک استانبولہ اقامتی اثناسندہ یابدیغنی آثاردن اك موثوق اولمق اوزرہ قالان بللی باشلی اوج اثر . بر زمانلر پول ژووک تصرفندہ بولونان رسمہ کلنچہ : بو رسم یا غائب ویاخود محو اولمشدر ؛ چونکہ (ٹولوچیا

ویروروم ایلوستریوم) ك مختلف طبعارنده بولونان رسم ایله لورد نورطویچك غالهریسنده بولونان وژانتیل بلینییه عائد اولیان رسم بینده هیچ برمشابهت کوروله مز. مثلاً بوشینی نك روایتنه کوره ونديك سفیرینك فاتح سلطان محمد ثانینك صدر اعظمی ، قاضیسی ومفتیسی طرفندن صورت قبولنی مصور اولمق اوزره (لوور) موزه سنده بولونان اولطف وشایان دقت رسم ، شمده یه قدره بوشینی نك افاده سنه عطفاً ژانتیل بلینی اسناد ایلمکده ایدی . فی الحقیقه ، رافائل دوفره نك استانبولده صاتین آلوب فرانسه یه کتیرمش اولدینی بوتابولوی بوشینی ژانتیل بلینییه عطف ایدرک مذکور تابلو حقه ده پك زیاده تفصیلات ویریور . حتی زمانمه قدر دوام ایدن و ۱۸۷۷ سنه سنده السنه حاضره شرقیه مکتبی مدیر مقتدری موسیو شفر سایه سنده وجوده کتیریلن معلوماته مستند اولمق اوزره لوور موزه سنه مخصوص رسم قتالوغنده تصحیح ایلمش اولان بوخطایی کیهده تکرار ایتمشدر . فقط (ژان شه نونك سیاحتی) نامنده کی اترك باش طرفنده کی مدخلده موسیو شه فرک دیدیکی کبی « طرز معماری ، مناره لر ، دیوارلرده کی آرمه لر ، خرما آجاجلری ، سلطانك ومعیتی اکابرینك البسه وسرپوشی ، حاصلی بتون تفرعات عارضیه بواسنادی بسبتون حکمسز

براقديره بيلير. ذاتاً رسم دقتله تدقيق ايديله جك اولورسه، بوكا هيچ شبهه قالماز. ايتاليان مکتبنك فهرستنده ٦٠ نومرو ايله مقيد اولان تابلو، تره ويزانك سلطان قانصو- غوري طرفندن حضوره قبولتي ارأه ايدر؛ بوتابلوده قانصوغورينك صول طرفنده دواداري ايله امير کيبري بولونمقده در. پاغانينك خاطر اتنده اکثريا موضوع بحث اولان ترجمان کبير امير بونس ده سفيرك صاغ طرفنده آياقده طور مقده در. « معلومدرکه تره ويزانك سلطان قانصو- غوري طرفندن (قاهره) ده رسم قبلي ١٥١٢ سنه سنده وقوعه کليش و ژانديل بليني ايسه ١٥٠٧ سنه سنده وفات ايتمش اولديغندن بوتابلونك بليني طرفندن يانمش اولسي کلياً حکمدن ساقط اولور. بو خصوصه بيان ايديله - بيله جك برشي وارسه اوده بوتابلونك ژانديل بليني ساکنه منسوب برشا کرد طرفندن ترسيم ايدلمش اولميسدر. بوكا قناعت حاصل ايتمک ايچون مذکور تابلوي، ژانديل بليني نك صوك اثرلرندن اولاق اوزره (سنت مارفک اسکندر يده نصايحي) ناميله ترسيم ايدوب ناتمام براقديغي واليوم ميلانده (بردرا) موزه سنده تماشا اولونان تابلو ايله مقايسه ايتمک اقتضا ايدر. بنالرده، قياقنده، هيئت عموميه نك ترتيبنده موجود مناسبات فوق العاده بو خصوصه اصلا شبهه براقماز؛ فقط بوشيني طرفندن

واقع اولان بیاناتک شمدی به قدر تنقید ایدلمه مش اولسنه
حیرت اولونور . اول امرده ژانتیل بلینی مصره هیچ
کیتمه مشدر ؛ چونکه مشارالیهک ترجمه حالی یازانلردن
هیچ برنده بوکا دأر معلومات یوقدر . فقط بو مشهور
رسام ، طبیعتیه تقایدأ وجوده کتیریلن اک طوغری
رسملره کوره بوبیوک وسحر آمیز تابلوی ترسیم ایلشدرکه ،
بوتابلو قیمت فوق العاده صنعتکارانه سندن بشته حقیقی
بر وثیقه اولقی فائده سنده جامعدر .

اسکی بیزانس ایمپراطورانی پاتختنده کی اقامتک مهارت
صنعتکارانه سی اوزرینه نه درلو رتأثیر اجرا ایتمش اولدیغنی
تدقیق ایتک ویوم وفاتی تشکیل ایدن ۲۳ تموز ۱۵۰۷
تاریخنه قدر تمادی ایدن مسلك رسامانه سی اثناسنده
صنعتکاری تماماً تمقیب ایتک ، ژانتیل بلینک حیات
خصوصیه سنک یالکز برصنجه سنه دأر یازیلان بو اثرده
بالطبع ممکن اولاماز . بناءً علیه ژانتیل بلینینک ترجمه
جالنده اک مظلم اولان نقطه لردن برینه قارنک نظر دقتنی
جلب ایدرک وندیکلکی رسامک هنوز اکمال اولونمیان
ترجمه حال عمومیه سی ایچون استفاده دن خالی اولیه جق
بعض ملاحظات درمیان ایتک بوبابده کافیدرظن ایدرم .

تذکرہ فنون کتابخانہ سی
باب عالی قاری شریعت

تذکره فنون کتابخانه سی
باب عالی قاری

واقع اولان بیاناتک شمدی یه قدر تنقید ایدلمه مش اولسنه
حیرت اولونور . اول امرده ژانویل بلینی مصره هیچ
کیتمه مشدر ؛ چونکه مشارالیهک ترجمه حالی یازانلردن
هیچ برنده بوکا دأر معلومات یوقدر . فقط بو شهر
رسام ، طبیعته تقییداً وجوده کتیریلن اک طوغری
رسملره کوره بویوک وسحر آمیز تابلوی ترسیم ایلشدرکه ،
بوتابلو قیمت فوق العاده صنعتکارانه سندن بشته حقیق
بر وثیقه اولوق فأنده سنی ده جامعدر .

اسکی بیزانس ایمپراطورانی پایتختنده کی اقامتک مهارت
صنعتکارانه سی اوزرینه نه درلو رتأثیر اجرا ایتمش اولدیغنی
تدقیق ایتک ویوم وفاتی تشکیل ایدن ۲۳ تموز ۱۵۰۷
تاریخنه قدر تمادی ایدن مسلك رسامانه سی اثناسنده
صنعتکاری تماماً تمقیب ایلک ، ژانویل بلینک حیات
خصوصیه سنک یالکز برصه نه سنه دأر یازیلان بو اثرده
بالطبع ممکن اولاماز . بناءً علیه ژانویل بلینینک ترجمه
حالنده اک مظلم اولان نقطه لردن برینه قارنک نظر دقتنی
جلب ایدرک وندیکلکی رسامک هنوز اکمال اولونمیان
ترجمه حال عمومیه سی ایچون استفاده دن خالی اولیه جق
بعض ملاحظات درمیان ایلک بو بابه کافیدرظن ایدرم .

تذوق فنون کتابخانه سی
بابه عالمی فارسی

UNIVERSITY OF MICHIGAN

3 9015 03787 1608

~~MS~~

~~MS~~

GRAD
DR
442
.A45
1909
BUHR

A 954,262